

Karácsonyi versek, himnuszok, énekek

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyarnyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

Karácsonyi versek, himnuszok, énekek

A könyv elektronikus változata

Ennek az elektronikus publikációnak a leírását és használatának feltételeit lásd a [Bevezető](#) szakaszban.

Tartalomjegyzék

Impresszum	2
Tartalomjegyzék	3
Bevezető.....	8
A versek cím szerint.....	12
Ady Endre: A Jézuska tiszteletére	16
Ady Endre: A karácsony férfi-ünnep	17
Ady Endre: A lelkem Kánaán-magvai	18
Ady Endre: A nagyranőtt Krisztusok.....	19
Ady Endre: A téli Magyarország	21
Ady Endre: Békesség ünnepén	22
Ady Endre: Egy jövőendő karácsony	24
Ady Endre: Egy megíratlan naplóból	25
Ady Endre: Ének karácsony ünnepén	26
Ady Endre: Karácsony – Harang csendül... ..	27
Ady Endre: Karácsony – Ma tán a béke... ..	29
Ady Endre: Kató a misén.....	30
Ady Endre: Kis, karácsonyi ének.....	31
Ady Endre: Virágos karácsonyi ének	32
Alföldi Géza: A tél.....	33
Alföldi Géza: Áldás! Béke! Húgomasszony!	34
Alföldi Géza: Ha nálunk született volna... ..	36
Alföldi Géza: Krisztus!... Krisztus!... ..	39
Alföldi Géza: Krisztus lehajolt	41
Alföldi Géza: Mária dalolja... ..	42
Ányos Pál: Három királyok napján.....	43
Arany János: Almanach 1878-ra.....	44
Arany János: Hej! Iharfa... ..	47
Arany János: Karácsonyi éjszakán.....	48
Áprily Lajos: Karácsony-est	49
Babits Mihály: A felnőtt karácsony	50
Babits Mihály: Beteg-klapancia.....	51
Babits Mihály: Csillag után	52
Babits Mihály: Himnusz	53
Babits Mihály: Karácsonyi ének.....	54
Babits Mihály: Karácsonyi lábadozás.....	55
Babits Mihály fordítása – középkori portugál ismeretlen: Krisztus születésére.....	56
Baja Mihály: Karácsony	58
Barna Kornél: Karácsonyéji álom.....	59
Batthyány-kódex (XVI. sz.), Kolozsvár, 1744: Új világosság jelenék	61
Bernáth William: Karácsony.....	62
Bodor Miklós: Betlehemi csillag	63
Borsiczky Imre: Karácsony – újév.....	64
Bujdosó Bálint fordítása – ismeretlen szerző: Adventi zsolozsma himnusz	65
Bujdosó Bálint: Karácsony után kivándorlóknak, lágerlakóknak.....	67
Bujdosó Bálint fordítása – Sedulius: Karácsonyi zsolozsma himnusz	69
Bujdosó Bálint fordítása – 14–16. századi ismeretlen szerző: Kisded Jézus és Szűzanya	70

Bujdosó Bálint fordítása – Szentviktori Ádám: Urunk születéséről.....	71
Csákváry Zoltán: Újévi imádság.....	72
Csanád Béla fordítása – Angelus Silesius: Karácsonyi párversek.....	74
Csigy Sándor: Karácsonyfa előtt	75
Csokonai Vitéz Mihály: Újévi ajándék.....	76
Dömötör Tibor: Karácsony	77
Dsida Jenő fordítása – ó-német karácsonyi dal: Egy rózsza zsenge szára	78
Dsida Jenő: Itt van a szép karácsony	79
Dsida Jenő: Közéleg az emberfia.....	80
Dutka Ákos: Karácsonyi beszélgetés az Úr Jézussal 1923-ban.....	81
Farkasfalvy Dénes fordítása – IX. századi ismeretlen szerző: Adventi himnusz	82
Farkasfalvy Dénes fordítása – Szent Ambrus: Karácsonyi himnusz.....	83
Farkasfalvy Dénes fordítása – Prudentius: Vízkereszti himnusz.....	84
Farkasfalvy Dénes fordítása – Sedulius: Vízkereszti himnusz.....	85
Fáy Ferenc: Betlehem	86
Fáy Ferenc: Pásztor-ének	87
Gábor Éva: Kicsi Jézus (részlet).....	89
Gárdonyi Géza: Fel nagy örömré!	91
Gyóni Géza: Betlehemesek.....	92
H. M. R.: A karácsonyi ajtó	94
Harangi László: Kis Jézusom.....	95
Hervay Gizella: XXXVI. gyalogzsoltár.....	96
Hevesi M. Angelika: Óda a Jászolhoz	97
Hódsághy Béla: Fenyőfát vettem.....	98
József Attila: Betlehemi királyok.....	99
József Attila: Karácsony	100
Juhász Gyula: Betlehem.....	101
Juhász Gyula: Betlehemes ének.....	102
Juhász Gyula: Betlehemi üzenet a vakoknak.....	103
Juhász Gyula: Búcsúfia.....	104
Juhász Gyula: Karácsony felé	105
Juhász Gyula: Karácsonyi ének	106
Juhász Gyula: Karácsonyi köszöntés	107
Juhász Gyula: Karácsonyi óda	108
Juhász Gyula: Rorate	109
Juhász Gyula: Vízkeresztre.....	110
Kacsó Sándor: Advent a lágerben.....	111
Kalotay Mária: Legenda: 1956 Karácsonyán	112
Karinthy Frigyes: Hit, remény, szeretet.....	113
Karinthy Frigyes: Karácsonyi elégia	114
Karinthy Frigyes: Karácsonyi karének	117
Kányádi Sándor: Isten háta mögött.....	121
Kasza-Martón Lajos: Karácsony küszöbén	122
Kasza-Martón Lajos: Utak fehér szőnyegén.....	123
Kertész László: A Kisdeddévált Ige	124
Kiss Jenő: Pásztorok zavara.....	125
Kosztolányi Dezső: Karácsony	126
Kovácsnai Kővér János: Karácsonyi óhaj.....	127
Lajosy Sándor: Karácsonykor	129
Lendvai István: A szent éj zenéje	130

Lendvay Hedvig: Karácsonyi utazás	131
Lendvai István: Könyörgés Betlehembe	133
Magyar Cantionale XVII. sz. – Mentés Mihály: Mária Szűzanya.....	134
Magyar Cantionale, XVII. sz.: Szép Violácska	135
Mányoki-Németh Károly: Jászol körül.....	136
Mécs László: Karácsony	137
Medriczky Andor: Karácsonyi pásztorének.....	138
Mentés Mihály: Proletárkarácsony	139
Miskolczy Kálmán: Magyar Karácsony	140
Móra László: Karácsony édes ünnepén	141
Móra László: Karácsonyi imádság.....	142
Móra László: Karácsonyi csengő.....	143
Murányi Marianna: Jézust, ha jó.....	144
N. N. (ismeretlen): 1949 Karácsony	145
N. N. (ismeretlen): Fehér Karácsony	146
N. N. (ismeretlen): Ha soha egyébkor... ..	147
N. N. (ismeretlen): Ily szegényen mint én	148
N. N. (ismeretlen): Imádság.....	149
Nagyfalusy Lajos Ó boldog éj!	150
Negyedi Szabó Margit: Karácsonyi emlékezés	151
Negyedi Szabó Margit: Uram! Mit adjak Néked karácsonyra?.....	152
Négyesy Irén: Karácsony	153
Németh Ernő: Fekete karácsony	155
Népi imádság: A kis Jézus aranyalma	156
Népi imádság: Karácsonyi éjfélóra.....	157
P. Jánossy Béla: Az ingecske.....	158
P. Pál Ödön: Karácsony éjjele	160
Paksy Gáspár: Adventben	161
Pálóczi Horváth Ádám: Örvendjetelek, keresztyének	162
Panajóthné László Márta: Karácsonyvárás	163
Petőfi Sándor: Karácsonkor	164
Pécselyi Király Imre: Krisztus Urunknak áldott születésén	166
Pilinszky János: A fényességes angyal is	167
Pohárnok Jenő: Karácsonyfa alatt.....	168
Pusztai Sándor: Betlehemi éj	169
Radványi Kálmán: Azt kérde, kis fiam... ..	170
Radványi Kálmán: Én Jézust várom, a kis Gyermekeket.....	172
Reményik Sándor: A betlehemes.....	173
Reményik Sándor: A karácsonyfa énekel	174
Reményik Sándor: A karácsonyfa megérkezik.....	175
Reményik Sándor: A karácsonyfa panaszkodik	176
Reményik Sándor: Karácsonykor	177
Reményik Sándor (Végyvári): Nagy Magyar télben	178
Reviczky Gyula: Karácsonykor	179
Sajó Sándor: Karácsonyi ének	180
Samu Margit: Csillogó karácsony.....	182
Samu Margit: Karácsony várása	183
Samu Margit: Karácsonyi zsoltár.....	184
Sándor Dénes: Csendes karácsonyi dal.....	185
Sík Sándor: A napkeleti bölcsek	186

Sík Sándor fordítása – Szent Ambrus: Ádventi himnusz.....	187
Sík Sándor fordítása – középkori ismeretlen szerző: Himnusz Krisztus születéséről	188
Sík Sándor: Karácsonyi álom.....	190
Sík Sándor fordítása – magyarországi ismeretlen szerző: Karácsonyi himnusz.....	191
Sík Sándor fordítása – Szentviktori Ádám: Karácsonyi himnusz.....	193
Sík Sándor: Regös ének	195
Sík Sándor fordítása – Aurelius Prudentius Clemens: Vízkereszti himnusz	197
Sipos Domokos: Megszületett	198
Szabó Endre: Karácsonykor.....	199
Szabolcska Mihály: Karácsony.....	200
Szalay Mátyás: Békesség a földön!	201
Szappanos Márta Mária: Karácsony éjjelén	203
Szegedi: Cantus Catholici (1674) – Harsányi Lajos: Az égből színméz	204
Szemlér Ferenc: Karácsonyra	205
Tarné Lévy Pálma: Karácsonyok	206
Tollas Tibor: Fekete karácsony.....	207
Tollas Tibor: Fenyők.....	208
Tompa Mihály: Karácsony estéjén	209
Tóth Árpád: Karácsonyi emlék.....	211
Túrmezei Erzsébet: Gyertya	212
Túrmezei Erzsébet: Kérdez a gyermek	214
Tűz Tamás: Késő karácsonyok	216
V. M.: Karácsony előtt.....	217
Varga Andrásné Kovács Ilus: Karácsonyvárás 1949-ben.....	218
Várad, 1566: Jer, mindnyájan örüljünk.....	219
Wass Albert: Karácsonyi versek I.....	220
Wass Albert: Karácsonyi versek II.	222
Zsitvay Tibor: Magyar gyermek imája	224
A Szent vagy, Uram! adventi, karácsonyi, évvégi, újévi és vízkereszti énekei.....	225
Adventi énekek	225
1: A kereszténységben hisszük (Miseének)	225
2: Harmatozzatok (Miseének).....	226
3: Ó, bezárult Édenünk (Miseének)	228
4: Téged vár (Miseének)	229
5: Ave Mária	230
6: Az Úristen Ádám atyánknak.....	231
7: Áron vesszeje virágzik.....	232
8: Bűnös néped sírva kiált.....	233
9: Ébredj, ember.....	234
10: Mária, szűz virág.....	235
11: Ó, fényességes szép hajnal.....	236
12: Mennyei fényes hajnal	237
13: Mint forró sóhaj	238
14: Ó, nemes, ékes	239
185: Mária, Szűzanya.....	240
193: Ó dicsőült szép kincs	241
Karácsonyi énekek	242
15: Üdvözlégy, ó drága vendég (Miseének)	242
16: Az angyal énekel (Miseének)	244
17: Az égből színméz csörgedez.....	245

18: Az Ige megtestesült.....	246
19: A szép Szűz Mária	247
20: Csorda-pásztorok	248
21: Dicsőség mennyben az Istennek	249
22: Ez nap nekünk dicséretes nap	250
23: Istengyermek.....	251
24: Jászolodban áldunk	252
25: Mennyből az angyal.....	253
26: Midőn a Szűz Magzatát	254
27: Mind a világ	255
28: Nagy örömnapp ez nekünk	256
29: Ó, gyönyörűszép titokzatos éj.....	258
30: Ó, Jézus, szüzen született.....	259
31: Örülj, te boldog Betlehem.....	260
32: Pásztorok, pásztorok örvendezve.....	262
33: Szép violácska.....	263
34: Szülte a Szűz szent Fiát	264
35: Szűz Mária e világra nekünk	265
36: Vigasságos, hangos, nagy örömünk.....	266
219: Az Úrnak dobban (Miseének).....	267
Évvégi hálaadó énekek	269
37: Isten, ki az időnek	269
38: Az esztendő fordulóján	270
Újévi énekek	271
39: Szép kelet, szép nap	271
40: Kél a magasból tiszta fény	272
41: Ó, szép Jézus.....	273
Vízkereszt énekek.....	274
42: Égi lakomára készülünk (Miseének)	274
43: Az isteni gyermeket	276
44: Fényességén e mai napnak.....	277
45: János áll a part felett	279
46: Ím az égen feltűnik	280

Bevezető

Ez a gyűjtemény 167 karácsonyi verset, himnuszt és 49 egyházi éneket nyújt át. A gyűjtemény alapja a *Karácsonyi versek* című könyv, amelyet az Egyesült Államok Passaic városában működő Szent István Magyar Iskola adott ki 1997-ben, Kerkayné Maczky Emese szerkesztésében. Az ott található verseket kiegészítettük a *Néri Szent Fülöpről elnevezett Hittanya Alapítvány* által gyűjtött versekkel, majd a *Magyar Elektronikus Könyvtár*ból átvett anyaggal, végül pedig a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár által bevitt művekkel. Az alábbi táblázat tartalmazza a versek eredetét. A program címoldalának grafikája Kerkay Béla munkája, aki az előbb említett *Karácsonyi versek* című könyv egyik illusztrációja. A *Szent vagy, Uram!* énekeit a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár első számú tételéből vettük át.

Az elektronikus kiadáshoz nem kértük meg a szerzői jog alatt álló versek kiadási jogát. A gyűjteményt lelkipásztori használatra szántuk, abban bízva, hogy erre a célra mindenki megadja hozzájárulását. Más célokra a jogvédelem alatti anyagokat felhasználni nem szabad. Amennyiben a szerzői jogot a lelkipásztori célra sem adja meg valamelyik szerző vagy annak örököse, a verset ki fogjuk törölni a programból.

A gyűjteményben szereplő művek forrásuk szerint. Jelmagyarázat:

KV	Karácsonyi versek című könyv	
HIT	Néri Szent Fülöpről elnevezett Hittanya Alapítvány	
MEK	Magyar Elektronikus Könyvtár	
PPEK	Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár	
KV	Ady Endre	A Jézuska tiszteletére
KV	Ady Endre	A karácsony férfi-ünnep
HIT	Ady Endre	A lelkem Kánaán-magvai
HIT	Ady Endre	A nagyranőtt Krisztusok
MEK	Ady Endre	A téli Magyarország
HIT	Ady Endre	Békesség ünnepén
KV	Ady Endre	Egy jövőendő karácsony
MEK	Ady Endre	Egy megíratlan naplóból
HIT	Ady Endre	Ének karácsony ünnepén
KV	Ady Endre	Karácsony – Harang csendül...
KV	Ady Endre	Karácsony – Ma tán a béke...
HIT	Ady Endre	Kató a misén
KV	Ady Endre	Kis, karácsonyi ének
HIT	Ady Endre	Virágos karácsonyi ének
KV	Alföldi Géza	A tél
KV	Alföldi Géza	Áldás! Béke! Húgomasszony!
KV	Alföldi Géza	Ha nálunk született volna...
KV	Alföldi Géza	Krisztus!... Krisztus!...
KV	Alföldi Géza	Krisztus lehajolt
KV	Alföldi Géza	Mária dalolja...
MEK	Ányos Pál	Három királyok napján
HIT	Arany János	Almanach 1878-ra
HIT	Arany János	Hej! Iharfa...
KV	Arany János	Karácsonyi éjszakán
PPEK	Áprily Lajos	Karácsony-est

HIT	Babits Mihály	A felnőtt karácsony
HIT	Babits Mihály	Beteg-klapancia
MEK	Babits Mihály	Csillag után
HIT	Babits Mihály	Himnusz
HIT	Babits Mihály	Karácsonyi ének
HIT	Babits Mihály	Karácsonyi lábadozás
PPEK	Babits Mihály (fordítás)	Krisztus születésére
KV	Baja Mihály	Karácsony
KV	Barna Kornél	Karácsonyéji álom
KV	Batthyány-kódex (XVI. sz.)	Új világosság jelenék
KV	Bernáth William	Karácsony
KV	Bodor Miklós	Betlehemi csillag
KV	Borsiczky Imre	Karácsony - újév
PPEK	Bujdosó Bálint (fordítás)	Adventi zsoltó himnusz
PPEK	Bujdosó Bálint	Karácsony után kivándorlóknak, lágerlakóknak
PPEK	Bujdosó Bálint (fordítás)	Karácsonyi zsoltó himnusz
PPEK	Bujdosó Bálint (fordítás)	Kisded Jézus és Szűzanya
PPEK	Bujdosó Bálint (fordítás)	Urunk születéséről
KV	CsáKVáry Zoltán	Újévi imádság
PPEK	Csanád Béla (fordítás)	Karácsonyi párversek
PPEK	Csigy Sándor	Karácsonyfa előtt
HIT	Csokonai Vitéz Mihály	Újévi ajándék
KV	Dömötör Tibor	Karácsony
MEK	Dsida Jenő (fordítás)	Egy rózsa zsenge szára
MEK	Dsida Jenő	Itt van a szép karácsony
MEK	Dsida Jenő	Közeleg az emberfia
KV	Dutka Ákos	Karácsonyi beszélgetés az Úr Jézussal 1923-ban
PPEK	Farkasfalvy Dénes (fordítás)	Adventi himnusz
PPEK	Farkasfalvy Dénes (fordítás)	Karácsonyi himnusz
PPEK	Farkasfalvy Dénes (fordítás)	Vízkereszt himnusz
PPEK	Farkasfalvy Dénes (fordítás)	Vízkereszt himnusz
KV	Fáy Ferenc	Betlehem
KV	Fáy Ferenc	Pásztor-ének
KV	Gábor Éva	Kicsi Jézus (részlet)
KV	Gárdonyi Géza	Fel nagy örömré!
KV	Gyóni Géza	Betlehemesek
KV	H.M.R.	A karácsonyi ajtó
PPEK	Harangi László	Kis Jézusom
KV	Hervay Gizella	XXXVI. gyalogsoltár
PPEK	Hevesi M. Angelika	Óda a Jászolhoz
PPEK	Hódsághy Béla	Fenyőfát vettem
KV	József Attila	Betlehemi királyok
KV	József Attila	Karácsony
HIT	Juhász Gyula	Betlehem
MEK	Juhász Gyula	Betlehemes ének
MEK	Juhász Gyula	Betlehemi üzenet a vakoknak
MEK	Juhász Gyula	Búcsúfia
PPEK	Juhász Gyula	Karácsony felé
KV	Juhász Gyula	Karácsonyi ének
KV	Juhász Gyula	Karácsonyi köszöntés

HIT	Juhász Gyula	Karácsonyi óda
MEK	Juhász Gyula	Rorate
MEK	Juhász Gyula	Vízkeresztre
KV	Kacsó Sándor	Advent a lágerben
KV	Kalotay Márta	Legenda: 1956 Karácsonyán
KV	Kányádi Sándor	Isten háta mögött
KV	Kasza-Marton Lajos	Karácsony küszöbén
KV	Kasza-Marton Lajos	Utak fehér szőnyegén
KV	Kertész László	A Kisdeddé vált Ige
PPEK	Kiss Jenő	Pásztorok zavara
KV	Kosztolányi Dezső	Karácsony
KV	Kovácsnai Kővér János	Karácsonyi óhaj
KV	Lajossy Sándor	Karácsonykor
KV	Lendvai Hedvig	Karácsonyi utazás
PPEK	Lendvai István	A szent éj zenéje
PPEK	Lendvai István	Könyörgés Betlehembe
KV	Magyar Cationale (XVII. sz.)	Mária Szűzanya
KV	Magyar Cationale (XVII. sz.)	Szép Violácska
KV	Mányoki-Németh Károly	Jászol körül
KV	Mécs László	Karácsony
KV	Medriczky Andor	Karácsonyi pásztorének
PPEK	Mentes Mihály	Proletárkarácsony
KV	Miskolczy Kálmán	Magyar Karácsony
PPEK	Móra László	Karácsony édes ünnepén
KV	Móra László	Karácsonyi csengő
KV	Móra László	Karácsonyi imádság
KV	Murányi Marianna	Jézust, ha jó
PPEK	N. N. (ismeretlen)	1949 Karácsony
KV	N. N. (ismeretlen)	Fehér Karácsony
KV	N. N. (ismeretlen)	Ha soha egyébkor
KV	N. N. (ismeretlen)	Ily szegényen mint én
KV	N. N. (ismeretlen)	Imádság
PPEK	Nagyfalusy Lajos	Ó boldog éj!
KV	Negyedi Szabó Margit	Karácsonyi emlékezés
KV	Negyedi Szabó Margit	Uram! Mit adjak Néked karácsonyra?
KV	Négyesy Irén	Karácsony
KV	Németh Ernő	Fekete karácsony
PPEK	Népi imádság	A kis Jézus aranyalma
PPEK	Népi imádság	Karácsonyi éjfélóra
PPEK	P. Jánossy Béla	Az ingecske
PPEK	P. Pál Ödön	Karácsony éjjele
PPEK	Paksy Gáspár	Adventben
KV	Pálóczi Horváth Ádám	Örvendjetelek, keresztyének
KV	Panajothné László Márta	Karácsonyvárás
PPEK	Petőfi Sándor	Karácsonkor
KV	Pécselyi Király Imre	Krisztus Urunknak áldott születésén
MEK	Pilinszky János	A fényesség angyal is
KV	Pohárnok Jenő	Karácsonyfa alatt
PPEK	Pusztasándor Sándor	Betlehemi éj
PPEK	Radványi Kálmán	Azt kérded, kis fiam...

PPEK	Radványi Kálmán	Én Jézust várom, a kis Gyermecket
MEK	Reményik Sándor	A betlehemes
KV	Reményik Sándor	A karácsonyfa énekel
MEK	Reményik Sándor	A karácsonyfa megérkezik
KV	Reményik Sándor	A karácsonyfa panaszkodik
MEK	Reményik Sándor	Karácsonykor
KV	Reményik Sándor (Végvári)	Nagy Magyar télben
KV	Reviczky Gyula	Karácsonykor
PPEK	Sajó Sándor	Karácsonyi ének
KV	Samu Margit	Csillogó karácsony
KV	Samu Margit	Karácsonyi zsoltár
KV	Samu Margit	Karácsony várása
PPEK	Sándor Dénes	Csendes karácsonyi dal
KV	Sík Sándor	A napkeleti bölcsek
PPEK	Sík Sándor (fordítás)	Ádventi himnusz
PPEK	Sík Sándor (fordítás)	Himnusz Krisztus születéséről
KV	Sík Sándor	Karácsonyi álom
PPEK	Sík Sándor (fordítás)	Karácsonyi himnusz
PPEK	Sík Sándor (fordítás)	Karácsonyi himnusz
KV	Sík Sándor	Regös ének
PPEK	Sík Sándor (fordítás)	Vízkeresztii himnusz
PPEK	Sipos Domokos	Megszületett
KV	Szabó Endre	Karácsonykor
KV	Szabolcska Mihály	Karácsony
PPEK	Szalay Mátyás	Békesség a földön!
PPEK	Szappanos Márta Mária	Karácsony éjjelén
KV	Szegedi Cantus Catholici (1674)	Az égből színméz
PPEK	Szemlér Ferenc	Karácsonyra
KV	Tarné Lévy Pálma	Karácsonyok
KV	Tollas Tibor	Fekete karácsony
KV	Tollas Tibor	Fenyők
KV	Tompa Mihály	Karácsony estéjén
HIT	Tóth Árpád	Karácsonyi emlék
KV	Túrmezei Erzsébet	Gyertya
KV	Túrmezei Erzsébet	Kérdez a gyermek
KV	Tűz Tamás	Késő karácsonyok
KV	V. M.	Karácsony előtt
KV	Varga Andrásné Kovács Ilus	Karácsonyvárás 1949-ben
KV	Várad, 1566	Jer, mindnyájan örüljünk
KV	Wass Albert	Karácsonyi versek I.
KV	Wass Albert	Karácsonyi versek II.
KV	Zsitvay Tibor	Magyar gyermek imája

A versek cím szerint

1949 Karácsony	N. N. (ismeretlen)
A betlehemes	Reményik Sándor
A felnőtt karácsony	Babits Mihály
A fényességes angyal is	Pilinszky János
A Jézuska tiszteletére	Ady Endre
A karácsony férfi-ünnep	Ady Endre
A karácsonyfa énekel	Reményik Sándor
A karácsonyfa megérkezik	Reményik Sándor
A karácsonyfa panaszkodik	Reményik Sándor
A karácsonyi ajtó	H.M.R.
A kis Jézus aranyalma	Népi imádság
A Kisdeddé vált Ige	Kertész László
A lelkem Kánaán-magvai	Ady Endre
A nagyranőtt Krisztusok	Ady Endre
A napkeleti bölcsek	Sík Sándor
A szent éj zenéje	Lendvai István
A tél	Alföldi Géza
A téli Magyarország	Ady Endre
Advent a lágerben	Kacsó Sándor
Adventben	Paksy Gáspár
Adventi himnusz	Farkasfalvy Dénes (fordítás)
Ádventi himnusz	Sík Sándor (fordítás)
Adventi zsoltosma himnusz	Bujdosó Bálint (fordítás)
Áldás! Béke! Húgomasszony!	Alföldi Géza
Almanach 1878-ra	Arany János
Az égből színméz	Szegedi Cantus Catholici (1674)
Az ingecske	P. Jánossy Béla
Azt kérded, kis fiam...	Radványi Kálmán
Békesség a földön!	Szalay Mátyás
Békesség ünnepén	Ady Endre
Beteg-klapancia	Babits Mihály
Betlehem	Fáy Ferenc
Betlehem	Juhász Gyula
Betlehemes ének	Juhász Gyula
Betlehemesek	Gyóni Géza
Betlehemi csillag	Bodor Miklós
Betlehemi éj	Puszta Sándor
Betlehemi királyok	József Attila
Betlehemi üzenet a vakoknak	Juhász Gyula
Búcsúfia	Juhász Gyula
Csendes karácsonyi dal	Sándor Dénes
Csillag után	Babits Mihály
Csillogó karácsony	Samu Margit
Egy jövőző karácsony	Ady Endre
Egy megíratlan naplóból	Ady Endre
Egy rózsa zsenge szára	Dsida Jenő (fordítás)

Én Jézust várom, a kis Gyermecket	Radványi Kálmán
Ének karácsony ünnepén	Ady Endre
Fehér Karácsony	N. N. (ismeretlen)
Fekete karácsony	Németh Ernő
Fekete karácsony	Tollas Tibor
Fel nagy örömré!	Gárdonyi Géza
Fenyőfát vettem	Hódsághy Béla
Fenyők	Tollas Tibor
Gyertya	Túrmezei Erzsébet
Ha nálunk született volna...	Alföldi Géza
Ha soha egyébkor	N. N. (ismeretlen)
Három királyok napján	Ányos Pál
Hej! Iharfa...	Arany János
Himnusz	Babits Mihály
Himnusz Krisztus születéséről	Sík Sándor (fordítás)
Ily szegényen mint én	N. N. (ismeretlen)
Imádság	N. N. (ismeretlen)
Isten háta mögött	Kányádi Sándor
Itt van a szép karácsony	Dsida Jenő
Jászol körül	Mányoki-Németh Károly
Jer, mindnyájan örülünk	Várad, 1566
Jézust, ha jó	Murányi Marianna
Karácsonkor	Petőfi Sándor
Karácsony	Baja Mihály
Karácsony	Bernáth William
Karácsony	Dömötör Tibor
Karácsony	József Attila
Karácsony	Kosztolányi Dezső
Karácsony	Mécs László
Karácsony	Négyesy Irén
Karácsony	Szabolicska Mihály
Karácsony – Harang csendül...	Ady Endre
Karácsony – Ma tán a béke...	Ady Endre
Karácsony – újév	Borsiczky Imre
Karácsony édes ünnepén	Móra László
Karácsony éjjele	P. Pál Ödön
Karácsony éjjelén	Szappanos Márta Mária
Karácsony előtt	V. M.
Karácsony estéjén	Tompa Mihály
Karácsony felé	Juhász Gyula
Karácsony küszöbén	Kasza-Martón Lajos
Karácsony után kivándorlóknak, lágerlakóknak	Bujdosó Bálint
Karácsony várása	Samu Margit
Karácsonyéji álom	Barna Kornél
Karácsony-est	Áprily Lajos
Karácsonyfa alatt	Pohárnok Jenő
Karácsonyfa előtt	Csigy Sándor
Karácsonyi álom	Sík Sándor
Karácsonyi beszélgetés az Úr Jézussal 1923-ban	Dutka Ákos
Karácsonyi csengő	Móra László

Karácsonyi éjfélóra	Népi imádság
Karácsonyi éjszakán	Arany János
Karácsonyi emlék	Tóth Árpád
Karácsonyi emlékezés	Negyedi Szabó Margit
Karácsonyi ének	Babits Mihály
Karácsonyi ének	Juhász Gyula
Karácsonyi ének	Sajó Sándor
Karácsonyi himnusz	Farkasfalvy Dénes (fordítás)
Karácsonyi himnusz	Sík Sándor (fordítás)
Karácsonyi himnusz	Sík Sándor (fordítás)
Karácsonyi imádság	Móra László
Karácsonyi köszöntés	Juhász Gyula
Karácsonyi lábadozás	Babits Mihály
Karácsonyi óda	Juhász Gyula
Karácsonyi óhaj	Kovácsnai Kővér János
Karácsonyi párversek	Csanád Béla (fordítás)
Karácsonyi pásztorének	Medriczky Andor
Karácsonyi utazás	Lendvai Hedvig
Karácsonyi versek I.	Wass Albert
Karácsonyi versek II.	Wass Albert
Karácsonyi zsolozsma himnusz	Bujdosó Bálint (fordítás)
Karácsonyi zsoltár	Samu Margit
Karácsonykor	Lajosy Sándor
Karácsonykor	Reményik Sándor
Karácsonykor	Reviczky Gyula
Karácsonykor	Szabó Endre
Karácsonyok	Tarné Lévy Pálma
Karácsonyra	Szemlér Ferenc
Karácsonyvárás	Panajothné László Márta
Karácsonyvárás 1949-ben	Varga Andrásné Kovács Ilus
Kató a misén	Ady Endre
Kérdez a gyermek	Túrmezei Erzsébet
Késő karácsonyok	Tűz Tamás
Kicsi Jézus (részlet)	Gábor Éva
Kis Jézusom	Harangi László
Kis, karácsonyi ének	Ady Endre
Kisdéd Jézus és Szűzanya	Bujdosó Bálint (fordítás)
Könyörgés Betlehembe	Lendvai István
Közeleg az emberfia	Dsida Jenő
Krisztus lehajolt	Alföldi Géza
Krisztus születésére	Babits Mihály (fordítás)
Krisztus Urunknak áldott születésén	Pécselyi Király Imre
Krisztus!... Krisztus!...	Alföldi Géza
Legenda: 1956 Karácsonyán	Kalotay Márta
Magyar gyermek imája	Zsitvay Tibor
Magyar Karácsony	Miskolczy Kálmán
Mária dalolja...	Alföldi Géza
Mária Szűzanya	Magyar Cantionale (XVII. sz.)
Megszületett	Sipos Domokos
Nagy Magyar télben	Reményik Sándor (Végyvári)

Ó boldog éj!	Nagyfalusy Lajos
Óda a Jászolhoz	Hevesi M. Angelika
Örvendjetek, keresztyének	Pálóczi Horváth Ádám
Pásztor-ének	Fáy Ferenc
Pásztorok zavara	Kiss Jenő
Proletárkarácsony	Mentes Mihály
Regös ének	Sík Sándor
Rorate	Juhász Gyula
Szép Violácska	Magyar Cantionale (XVII. sz.)
Új világosság jelenék	Batthyány-kódex (XVI. sz.)
Újévi ajándék	Csokonai Vitéz Mihály
Újévi imádság	Csákváry Zoltán
Uram! Mit adjak Néked karácsonyra?	Negyedi Szabó Margit
Urunk születéséről	Bujdosó Bálint (fordítás)
Utak fehér szőnyegén	Kasza-Marton Lajos
Virágos karácsonyi ének	Ady Endre
Vízkereszti himnusz	Farkasfalvy Dénes (fordítás)
Vízkereszti himnusz	Farkasfalvy Dénes (fordítás)
Vízkereszti himnusz	Sík Sándor (fordítás)
Vízkeresztre	Juhász Gyula
XXXVI. gyalogsoltár	Hervay Gizella

Ady Endre: A Jézuska tiszteletére

A született Jézus,
Ez igézetes gyermek,
Áldja meg azokat,
Kik a szívünkbe vernek
Mérges szuronyokat.

Áldassanak bennünk
A kifeslett vér-rózsák:
Bánat, kín, szenvedés,
Mert Jézus volt a Jóság
S a nagy, szent türelem.

Csengessünk csengőkkel,
Szeressünk szeretettel,
Örüljünk, ha sírunk,
Ha ránk tör minden ember
S ha álul bántatunk.

A született Jézus
Született így s kívánta,
Hogy ez legyen az üdv:
Minden hívság kihányva
Életünk gömbiből.

Ady Endre: A karácsony férfi-ünnep

Betlehem, a te hajnalod
Férfi-hajnal volt. S férfi-bánat,
Hogy fia fogant Máriának.
Mienk az arany, myrrha, tömjén
S a nagy fájó gondolatok.

Mienk az élet s kötelez:
Kisdéd-sírás velünk veszekszik,
A nagy Titok fejünkre fekszik.
Óh, testvérek, miénk az élet,
Bennünket bíztat és sebez.

Óh, élni bús és élni szép:
Áldott az, aki befogadja.
Ma, akinek van édesanyja,
Hím testvérem borulj elébe
S csókold meg sírva a kezét.

Ady Endre: A lelke Kánaán-magvai

Majd elmúlnak ezek a remegések,
Lesz az Életnek cukros bora,
Majd zúgni fog kis templomban az ének,
Havas karácsony s Úr-vacsora
És rigmusos gyermekek jönnek.

S tán árka lesz ennek a vád-özönnek,
Győztesre szárad ázott szárnyam
S eljön, hogy majd csak azt kívánjam,
Ami beteljesedhetik
S hogy újból és fentüjjongva akarjak.

Majd galambok lesznek a lomha varjak,
Finom nő-testek, remegősek
Várják vágyón, hogy lepleiktől
Szabadítsam meg őket
És nagyon sokan szeretnek ismét
S én sokakat fogok nagyon szeretni.

Szent szántásba akkor fogom majd vetni
Lelkem Kánaán-magvait,
Melyek ma még, jaj jaj, rohadnak.
Dicső leszek s örülni fogok
Mindennek és magamnak
S a földnek, melybe áldott, bő markom
Hitet, jövőndőt, örömet hintett:

De ha nem így lesz, az is mindegy.

Ady Endre: A nagyranőtt Krisztusok

Eső után a buja gombák
S mint Florenóban a májusi virágok,
Úgy születnek szent garmadával
Mostanában az új és új világok.

A Bibliának egy világa
Milyen lassu, tétova kézzel készült
S ma egy-egy új világ mily készen
Ugrik ki terhes, tüzes emberészbül.

Bethlehem híres csillagának
Híre maradt csak, se hamva, sem üszke,
De ezernyi fényes csillagra
Az ember-agy lobogóját kitűzte.

Az Élet egy elgondolása,
Egy dal, melytől egy csúf óránk megszépült,
Teremtés volt a lelkeinkben,
Újra-újra egy-egy új világ épült.

Repülő, lármás gépmadárnak
Istenkisértő, bátor, büszke szárnya
Vallja: Emberé a teremtés
S Isten csak egy megócskult koronája.

S mert halhatunk bármelyik percben
S célunk mégis az örökkévalóság,
Minden igaz ember ezért hős
S az emberszívben van a legtöbb jószág.

Tömjénbűzös, gaz korszakokban,
Mikor öltek, raboltak Krisztus-hitben:
Akkor is az Emberben maradt meg
Egyedül és legtisztábban az Isten.

S az emberszívben mind tisztábbak,
Boldogabbak, kedvesebbek a lángok
S miket teremt a vágyó ember,
Egyre szebbek az új és új világok.

Egyre erősebb a nagy Szándék,
Hogy az Istent ne szavakban vitassák,
De adassék meg az Embernek
Itt a Földön minden szépség, igazság.

Egyre többen hisszük és valljuk:
Kenyér jár nekünk a ránk-dobált kőért
S nem-magunkért mind többen küzdünk:
A leendőkéért, az ékes Jövőért.

Érezzük növekvő lelkünkben
A Lehetetlent legyőző hatalmat
S hogy egykor eggyé egyesülnek
Az új világok, az új birodalmak.

Egy lesz majd millió világból,
De ez az egy minden örömmel teljes
S ez a szegény Siralom-Völgye
Mindenkinek kedves, jó lakóhely lesz.

Kik most élünk, mink is örüljünk,
Bár utódinknak fog Mennyország jutni,
Ez a miénk sziveink által,
Bennünk ragyog, él, mert mi gondoltuk ki.

*

Karácsony van, Krisztusok járnak,
Nagy hadakban és nagyranőtt Krisztusok,
Zengjen a dalod, szent Forrongás
S te nagy Egy-Világ, zengjen a himnuszod.

Ady Endre: A téli Magyarország

Magyar síkon nagy iramban át
Ha nyargal a gőzös velem
Havas, nagy téli éjjelen,
Alusznak a tanyák.

Olyan fehér és árva a sík,
Fölötte álom-éneket
Dúdolnak a hideg szelek.
Vajjon mit álmodik?

Álmodik-e, álma még maradt?
Én most karácsonyra megyek,
Régi, vén, falusi gyerek.
De lelkem hó alatt.

S ahogy futok síkon, telen át,
Úgy érzem, halottak vagyunk
És álom nélkül álmodunk,
Én s a magyar tanyák.

Ady Endre: Békesség ünnepén

Békesség most tinéktek, emberek.
Örvendezzél, derék világ,
Hangozzatok, jámbor legendák,
Zsolozsmák, bibliák, imák.
Kicsi gyertyák, lobogatok föl,
Bóduljunk tömjénnek szagán!...
Szép dolog ez!... Így kell csinálni
Minden karácsony-éjszakán...
Hejh, szép az istenes legenda,
A csillag, a jászol, az élet,
Ki lehetne még vele húzni
Talán még néhány ezer évet...
Békesség hát néktek, emberek,
Örvendezzék a vak, a béna:
A jászol benne van a legendában
S a jászolban benne a széna...
Különben is az élet csupa vígság,
Útvesztőkből csillag vezet ki,
A pásztorok és bölcs királyok
Szinte futnak - egymást szeretni
S a betlehemi félhivatalosban
Miként egykor meg vala írva:
Mindenkit jászolánál várja
Az arany, a tömjén, a mirrha...
Örvendezzél, derék világ,
Harsogjatok, jó, égi villik,
Örvendezzél, derék világ,
Te meg vagy váltva tudniillik.
Lobogj, kis gyertya! Meg nem árthat
Ennyi kis fény tán a világnak.
Odakint szörnyű nagy a kétség,
Odakint szörnyű a sötétség.
Odakint szörnyű vaksötétben
Sirály sikoltoz, vércse vijjog,
Bagoly huhog, kóbor eb szűkül...
Odakint valami nagy titkot
Rejteget a sötét világ,
Jó lesz mormolni szaporábban
A szent zsolozsmát, bibliát.
A föld könnyektől terhesült meg
S a terhesült föld ing, remeg,
A vajudó kinnak gyümölcse
Nem lehet más, csak szörnyeteg...
Ami sóhaj, nyögés, kín, szenny volt
És rettentett a földgolyón,

Vad orkánban kitörni készül,
Világot törve, rombolón,
Évezredes tragédiának
Bosszuló vége fenyeget,
Vad-éhesen, vad harcra készen
Állnak iszonyú seregek...
A Messiást nem várják immár,
Nem kell többé a Messiás,
Hazug a megváltás meséje,
Szentségtelen a szentírás,
Hazug minden, amit az ember
Évezredekkel istenné tett,
Csak egy igazság - közös jussú
S egyenlő végű - ez az: élet...
Ám ne nézz ki az éjszakába,
Örvendezzél, derék világ,
Hangozzatok, jámbor legendák,
Zsolozsmák, bibliák, imák,
Ne halljátok a föld-dübörgést,
Menjen tovább a szürke élet,
Közelg a földi végítélet...
Addig lobogj csak, kicsi gyertya,
Harsogjatok csak, égi villik,
Örvendezzél, derék világ,
Te meg vagy váltva tudniillik.

Ady Endre: Egy jövődő karácsony

Jön a Karácsony fehérén
S én hozzám is jön talán majd
Valaki a régiekből.

Csöndesen lép a szobámba
S én köszöntöm: „Béke, béke.”
A küszöbön sápadt orvos.

És szorongva szól a vendég:
„Ma Karácsony van, Karácsony,
Emlékszel a régiekre?”

És bámulva és vidáman
És kacagva mondom én majd:
„Ma Karácsony van, Karácsony.”

És szorongva szól a vendég:
„Valami tán fáj a múltból?”
Megmozdul a sápadt orvos.

És bámulva és vidáman
És kacagva mondom én majd:
„Hiszen én még sohse éltem.”

És hörögve mondom én majd:
„Ki a szobámból, pogányok.”
Döng az ajtóm és bezárul.

És hörögve mondom én majd:
„Hiszen én meg se születtem.
Karácsony van, száll az angyal.”

És a nagy, szomorú házban
Zsoltárokat énekelve
Hajnalig várom az angyalt.

Ady Endre: Egy megíratlan naplóból

dec. 25.

Itt jött rám a Karácsony,
Rám, a kesely arcú pogányra,
Itt jött rám a Karácsony,
Gyermekségem falujában
S azt hitte, hogy megtérít,
Hogy szépen visszaingat.

dec 26.

Talán-talán jobb volna
Mégiscsak visszaesni,
Betegen is a Krisztust,
A régi Krisztust keresni.

Talán-talán jobb volna,
Mint lelkem keserülni:
Krisztus előtt, templomban,
Úgy, miként régen, leülni.

Talán-talán jobb volna
Most a faluban, itten,
Fájó haraggal szólni:
Hajh, mégiscsak élsz te, Isten.

dec. 27.

Ez már nem is Karácsony
S kinek mi köze hozzá,
Embernek vagy Istennek,
Hogy én mint fogok élni,
Vagy én mint fogok halni?
Békesség az Istennek,
Békesség az embernek,
Békesség a halálnak,
Békesség mindeneknek,
De nékem
Maradjon a háborúság.

(1908)

Ady Endre: Ének karácsony ünnepén

Ma a bilincses millióknak
Éhnyavalyás, kínos élete gyászol
S újra megátkoz téged,
Csalárd legenda, betlehemi jászol,
Hazug fölkenység, ál szeretet.

Ma sem hiszünk a pásztoroknak,
Sem a prémbundás, víg örvendezőknek,
Sem a vezér-csillagnak,
Csupán mi saját, szomorú erőnknek,
Mely megfeszítettett igazán.

Ma a sírokat bontogatjuk
S minden léptünknel átok-sírok nyílnak,
Melyekbe, hajh, becsalta
Hazug fénnel a betlehemi csillag
A Szeretet hiszékenyeit.

Ma hóhéraink Jézusához
Hallelujázni nem vihetnek minket,
Megmutatjuk egymásnak
Gyűlölet-szító, nehéz sebeinket
S bosszura hívjuk a szíveink.

Ma bús fejünk álomra hajtván,
Enyhet álmodunk: piros bosszú népe
Kél iszonyú rajban
S lép a Krisztus-hydra ezer fejére,
Megfizetni vad századokért.

Ma is Gyűlöletet ünneplünk,
Miként tegnap, holnap és újra-újra,
Gyűlöletet és Harcot,
Míg új Karácsony jelét ki nem gyujtja
Az egész Földön a mi szívünk.

Ady Endre: Karácsony – Harang csendül...

I.

Harang csendül,
Ének zendül,
Messze zsong a hálaének
Az én kedves kis falumban
Karácsonykor
Magába száll minden lélek.

Minden ember
Szeretettel
Borul földre imádkozni,
Az én kedves kis falumban
A Messiás
Boldogságot szokott hozni.

A templomba
Hosszú sorba'
Indulnak el ifjak, vének,
Az én kedves kis falumban
Hálát adnak
A magasság Istenének.

Mintha itt lenn
A nagy Isten
Szent kegyelme súgna, szállna,
Az én kedves kis falumban
Minden szívben
Csak szeretet lakik máma.

II.

Bántja lelkem a nagy város
Durva zaja,
De jó volna ünnepelni
Odahaza.
De jó volna tiszta szívből
– Úgy mint régen –
Fohászkodni,
De jó volna megnyugodni.

De jó volna, mindent,
Elfeledni,
De jó volna játszadozó
Gyermek lenni.
Igaz hittel, gyermek szívvvel
A világgal
Kibékülni,
Szeretettel üdvözülni.

III.

Ha ez a szép rege
Igaz hitté válna,
Óh, de nagy boldogság
Szállna a világra.
Ez a gyarló ember
Ember lenne újra,
Talizmánja lenne
A szomorú útra.

Golgota nem volna
Ez a földi élet,
Egy erő hatná át
A nagy mindenséget.
Nem volna más vallás,
Nem volna csak ennyi:
Imádni az Istent
És egymást szeretni...
Karácsonyi rege
Ha valóra válna,
Igazi boldogság
Szállna a világra.

Ady Endre: Karácsony – Ma tán a béke...

Ma tán a béke ünnepelne,
A Messiásnak volna napja,
Ma mennyé kén' a földnek válni,
Hogy megváltóját befogadja.
Ma úgy kén', hogy egymást öleljék
Szívükre mind az emberek –
De nincs itt hála, nincs itt béke:
Beteg a világ, nagy beteg...

Kihült a szív, elszállt a lélek,
A vágy, a láng csupán a testé;
Heródes minden földi nagyság,
S minden igazság a kereszté...
Elvesztette magát az ember,
Mert lencsén nézi az eget,
Megátkozza világra jöttét –
Beteg a világ, nagy beteg...

Ember ember ellen csatázik,
Mi egyesítsen, nincsen eszme,
Rommá dőlt a Messiás háza,
Tanítása, erkölce veszve...
Oh, de hogy állattá süllyedjen,
Kinek lelke volt, nem lehet!...
Hatalmas Ég, új Messiást küldj:
Beteg a világ, nagy beteg!...

(1899)

Ady Endre: Kató a misén

Pompás, fehér Karácsony-éjen
Kidobta a szikrázó hóba,
Kidobta a havas semmibe
Magzatját a papék Katója.

Aztán Kató, a kis cseléd-lyány,
Szédülve, tántorogva, félve,
Ahogy illik, elment maga is
Éjféli, szent, vidám misére.

Kató gazdája, az izmos pap
S falusi nyája énekelnek:
'Dicsértessék az egek ura,
Hogy megszületett az a gyermek,

Az a gyermek, ott Betlehemben.'
Kató fölsír a papi szóra
S az a gyermek, a betlehemi,
Könnyezve tekint le Katóra.

Ady Endre: Kis, karácsonyi ének

Tegnap harangoztak,
Holnap harangoznak,
Holnapután az angyalok
Gyémánt-havat hoznak.

Szeretném az Istent
Nagyosan dicsérni,
De én még kisfiú vagyok,
Csak most kezdek élni.

Isten-dicséretére
Mégis csak kiállok,
De boldogok a pásztorok
S a három királyok.

Én is mennék, mennék,
Énekelni mennék,
Nagyok között kis Jézusért
Minden szépet tennék.

Új csizmám a sárban
Százszor bepiszkolnám,
Csak az Úrnak szerelmemet
Szépen igazolnám.

(Így dúdolgattam én
Gyermek hittel, bátran
1883
Csúf karácsonyában.)

Ady Endre: Virágos karácsonyi ének

Óhajtozom el a Magasságba,
Nagy a csúfság idelemn,
De van Karácsony, Karácsony,
Istenem, én Istenem
S ember-vágy küldte Krisztusunkat.

Két gerlicét vagy galamb-fiókát,
Két szívet adnék oda,
Hogyha megint vissza-jönne
A Léleknek mosolya
S szeretettel járnánk jászolhoz.

Krisztus kívánata, Megtartóé,
Lázong át a szívemen,
Mert Karácsony lesz, Karácsony,
Istenem, én Istenem,
Valaha be szebbeket tudtál.

Óhajtozom el a Magasságba
Gyermekségemben kötött
Minden szűzséges jussommal,
Mert az emberek között
Nem így ígértetett, hogy éljek.

Követelem a bódító álmat,
Karácsonyt, Krisztus-javat,
Amivel csak hitegettek,
Amit csak hinni szabad,
Csúfság helyett a Magasságot.

Lábainknak eligazítását
Kérem én szerelmesen,
Karácsony jöjjön, Karácsony
És száz jézusi seben
Nyiladozzék ékes bokréta.

Alföldi Géza: A tél

Tél. Nagyapám hogy szerette
a csillogó havat.
Gyermekkedvvel nézte.
A hó megérezte,
s hálás volt érte.

Hálás, mert egy bánatos karácsony este,
mikor a vér agyát eszméletlenre verte,
s elesett,
úgy találtam rá
a hó felett,
hogy a láb magas hó
karjába vette,
s hogy meg ne üsse
élet-marta testét,
puha párnának aláterítette
millió legszebb ezüst hópehelyke
ragyogó szemét.

Alföldi Géza: Áldás! Béke! Húgomasszony!

Áldás! Béke! Húgomasszony!
Hallom, hogy az éjjel,
Sákok népe gazdagabb lett
Egy kis csemetével.

Szomorú, hogy istállóban
Szakadt rád az este,
Sákok népét Ata-Tenünk
Nagyon megkereste.

Én magam is véred vagyok,
Szolga itt e házban,
Eljöttem, hogy kis porontyod
Elsők között lássam.

Megkéstem bár, a pásztorok
Előttem itt jártak,
Hadd kívánjak sok szerencsét
Ennek a családnak.

Áldás legyen kisfiadon,
Áldás legyen rajtad,
Legyen néktek boldogság és
Öröm ez a magzat!

Aranyozza napjaitok,
Nevelgesse nagyra
Csöndben alvó kicsi testét
Anyja óvó karja.

Mutassad már, öreg Ond-úr,
A zsidónál pásztor,
Reggeltájban könnyes szemmel
Beszél e csodáról.

Azt mondta, hogy születését
Csillag jelentette,
Ősi jóslat szerint hát a
Szabadítónk lenne.

Jaj, de édes, kicsi keze,
Milyen kicsi lába,
Csak hogy öreg, könnyes szemem
Mosolygását látta.

Van egy öreg, kopott bundám,
Hull a szőr is róla,
Elhoztam, hogy legyen egy jó
Meleg takarója.

Nincs egyebem, egy kis túrót,
Egy kis tejfölt hoztam,
Fogyassza el, húgomasszony,
Egészséggel nyomban.

Addig én majd totojgatom,
Mintha enyém volna,
Adja ide, édes lelkem,
Szúvas vén karomba.

Hogy idejött, nem is sírt fel,
Hogy nevet a szentem!
Azt mondja, hogy: Sákok népe,
Szébb jövőd jelentem.

Ő lesz biz a szabadítónk,
Ő az, akit várunk,
Hogy segítsen, Ata-Tenhez
Szent szavú tolmácsunk.

Szegény fiam, ha te tudnád,
Mi sors vár még arra,
Aki itt e földön ma az
Igazat akarja!?

Megszülettél, Tenünk küldött,
Legyen érte áldott,
Váltsd meg ezt a bűnben úszó
Megrothadt világot.

Legyen lelked világosság,
Szavad bátran zengjen,
A Te szódra vár ma minden
Földön és a mennyben.

Dicsőség a nagy Ős-tennek,
Hogy elküldött végre,
Sákok népe s minden népek
Örök dicsősége.

(Teising, 1955. XII. 18.)

Alföldi Géza: Ha nálunk született volna...

Népszámlálás volt Betlehemben, –
így szól a Karácsony története, –
s akkor született meg egy istállóban
az Úr egy Fia, – Mária Gyermeke...

Nem volt, ki szállást adjon nékik.
Barmok lehelték rá a meleget.
Nem volt egy pólyája, egyetlen takarója,
Meséli a monda... Mert **ott** született!

De Cegléden, vagy Kecskeméten,
a Hortobágyon ha született volna,
az első Karácsony igaz történetéről
így szólna ma a bibliai monda:

... Rozál épp az udvart seperte.
János meg a jószágnak almozott.
A kis Péterke az öreg kandúrral játszott.
A Puli, az meg hátul kalandozott.

Akkor ért a ház elé József.
Jó tejszagot lehelt a méla csönd.
Mária, fáradtan, alig vonszolta magát
S a kerítésen át József beköszönt.

Rozál fogadta hangos szóval:
– Mi szél sodorta erre kendteket? –
– Törvénybe mennénk. De beteg lett az asszony
s pihenni kéne, mert – ránk esteledett.

Kerestünk fődélt a korcsmában.
De szállást a bérlője nem adott.
Hej pedig az asszony az utolsóban van már,
de hiába – nincs pénz, mert szegény vagyok...

Már istálló is elég lenne,
Csak tető legyen már fejünk felett... –
Rozál a seprűjét a falnak támasztotta,
Bodri a kiskapuig settenkedett.

– Takarodsz vissza, beste lelke!
Kerüljenek csak kietek bentébb!
Talán egy ágy, az csak akad majd még a háznál.
Hogy elfaradt, szegény!... Eszem a lelkét!...–

Szélesre tárta a kiskaput.
Mária arca, mint viasz: sápadt.
– Ne ugass már, Bodri!... Hát nem látod, hogy vendég?!
Eredj csak, Péterke s szólj az apádnak!

Jöjjön csak, lelkem, segíték én...
Támaszkodjék rám!... Óvatost lépjen!...
Úgy-úgy, lelkem!... Kend meg csukja be csak a kaput,
de siessen, oszt maga is segítjen!...–

János is sebtén előkerült.
Kemény keze még a villát fogta.
– Utasok... Nincsen szállásuk... S beteg az asszony...
Behívtam őket...– Mért ne tettek volna?

– Az asszonynak vess tiszta ágyat!
Az ember meg a lócán elalhat.
És valami enni is akad tán a háznál...
Péter, egy kis borért, fiam, szaladj csak!...–

A Bodri is odasündörgött.
Péter a butykossal máris kocog.
S ameddig az asszony megvetette az ágyat,
János kolbászt s egy köcsög tejet hozott.

Máriát már a fájdalom rázta.
A párnák között csöndesen feküdt.
S amíg az asszony terít, megnyugodva látja,
Hogy János a szobába épen befűt.

A kemencében lángolt a tűz.
Rozál az ágynál csendesen állt ott
És lelkükre a tiszta ágy friss párna-szaga,
Mint békesség, csendesen leszállott...

Kint az égen holdfény ragyogott.
Házra, tájra ezüstszín-port hintett.
S még nem volt éjfél, mikor a meleg szobában,
ím, megszületett a régenvárt Kisdéd...

A szomszédságból akadt bölcső...
Nagy Andráséktól csipkés kis paplan.
S négy-öt asszony zsibongott a szomszéd szobában,
a kis teknő körül szép kör-alakban...

Jaj de szép... s fiú!... Nézd csak, apjuk!...
Ujjongott Rozál, míg óva mosta...

És ígyen született meg az Isten Gyermeke...
... Már... hogyha **nálunk** születhetett volna!...

(1948. december 24.)

Alföldi Géza: Krisztus!... Krisztus!...

Karácsony éjjel,
kint most verte az éjfelet,
az égen
furcsa fehérlő fény remeg.
Az éjben
apró lámpások pislá fénye
forrósitja
az éjjel áhítatát,
mintha élne
a tiszta
hótól felsugárzó visszfény
s a kispatak vizén
valaki jár.
Felnevet a sivár
erdők hólepte
fáira,
s a mosoly lelke
mámort hint a
hallgató tájra,
az éjjel szája
is mosolyra rándul,
a völgy felett
valaki átnyúl
s óriás diadalíveket
feszít a patak
fölé, hogy aki a
víz színén halad
érezze, várják;
hívja
a rét, a hegy, a táj, –
valaki jár
a patak vizén.
A szél himnuszt
orgonál a vén
fák koronáján,
a víz hátán
ezüstszőnyeg feszül
a titokzatos gyerek
lába elé. A hegyek
orma fejet
hajtó öreg anyóka,
a hold a
lámpását lopva
a parti bokrokra akasztotta.
S megy a gyerek a patak

vizén a diadal
ívek alatt:
megy-megy,
halad
éjféli misére.
Az egek fénye
baldachinként
alázatot bíborlik
a tájra,
s a szél az ég orgonása
fortissimóra
hangolja
a hegyek, a víz, az árva
erdők kórusát.
Zeng-zúg a dallam
a kórus ajkán.
Csupa áhítat minden
az égen, a réten, a vízen
és itt lenn.
Hat szólamra
zsolozsmázik az éjjel,
csupa vágy a táj,
csupa megrázó ritmus,
diadalmasan zeng
minden:
Isten..... Isten,
Krisztus..... Krisztus!

(Miltach, 1952. XII. 24.)

Alföldi Géza: Krisztus lehajolt

Hulló hó fátylán át igézett a hold
Mosolya ezüst-sugár
s a kopottan is sudár
jegenyékre szerelmesen hajolt.

A havas réten egy árva nyúl mosdott.
Nem figyelt, észre sem vett.
S míg a nyár éneke lett,
messziről egy öreg harang bongott.

Babonás, különös télészaka volt.
Álltam egy kereszt tövén,
s fázós, topogós fölém
kitárt karjával Krisztus lehajolt.

(Budapest, 1937)

Alföldi Géza: Mária dalolja...

Karácsony este. És esik.
Gyermekként sírva csorog az eresz.
S halk szél, mint altatódal
az anyák ajkán halkan neszez.

Ring a csodás égi bölcső:
– a gyermek sír, ki ma született, –
s Mária dalolja altató dalát
a csillagszemű fia felett.

(1947. XII. 24.)

Ányos Pál: Három királyok napján

Kiss Boldizsár tiszteletére

Egek, mit szemlélek napkelet tájáról?
Három koronás fő költözik honnyárol;
Siet Sidóország anyavárosában,
Mondanád sas repül kőszál nyilásában,
Sok tevék követik megterhelt hátokkal,
Izzadnak, fehéről szájuk tajtékokkal.
Vallyon mit jelentnek e gyors jövevények?
Talám a városhoz van menni törvények?
De tovább mit látok az égnek kékségén?
Egy ragyogó csillag ballag kerekségén.
Sugarát intézi a koronás főkre,
Mint a felkelő nap bércekek s erdőkre.
Ez már a természet rendét fellyül mulja,
S az álló csillagok törvényét feldőlja.
Vagy csak kaprozása a megcsalt szemfénynek?
Ó természet, ezek benned mért történnek?
Nem! - igaz látás ez, értem már rejtekét,
Illik, hogy kihágja természet mértékjét.
Amint Betlehemből jobb felé utaznak,
Egy istálló földő fái akadoznak.
Födetlen tetejét hófúvás takarja,
Rongyos oldalait éjszaki szél marja.
Ott fekszik emberi nemünk megváltója,
Kinek olly sok század vala sohajtója.
A jászolban reszket egy szénanyalábban,
Nem pedig kárpitos kevély palotában!
Szüz annya Józseffel állnak körülette,
Üzi a hideget barmok lehelete.
Talám ezt idézi e három jövevény?
Kinek kalauzza az a szokatlan fény?
Ugy van, béléptek már, bókulva imádgják,
Olly nagy kegyelmekért az egeket áldgják!
Tisztelik királi ajándékjaikkal,
Illetvén kis kezét édes csókjaikkal!
Örülj mármost ember illyen változáson,
S térdet, fejet hajtsál e csudalátáson!
Kiss Boldizsár, te is jelentsd örömedet,
Ki egy szent királnak köszönöd nevedet.
De, hogy hosszas légyen buzgó vigasságod,
Élj, s azután égben légyen boldogságod!

(1778)

Arany János: Almanach 1878-ra

Itt van tehát: megjött az Új év,
Mint biztató előlegem;
Háromszázhatvanöt nap-éjre
Halvány reményszínt hoz nekem;
Bár majd, ha eljön a valódi,
Nem lesz, mint most, ruhája zöld;
Inkább hiszem, hogy a küszöbnél
Fejér, halotti leplet ölt.

Légy üdvöz, Év, e zöld burokban!
Elfogadom a jóslatot,
És köszönöm, hogy a jövőre
Kilátásom' tovább nyitod:
Hisz' egy időtül fogva nálam
Látás, kilátás oly rövid!...
Ha meg nem érném: gondolatban
Hadd élvezem át örömid.

Mindjárt az első nap rohammal
Köszönt boldog-boldogtalan;
Oly ünnep ez (no! nem panaszlom),
Midőn szív s tárca nyitva van;
S egy „szellemdús” játék (amelynek
Nem kellett nagy heuréka)
A pénz-pazarláshoz időd' is
Ellopja: a „b. u. é. k.”

Aztán jön a farsang, – az árvíz
Mátyás körül, mely „tört jeget”;
Szegény kiöntött ürge-népség
Verdesi jajjal az eget;
Mi táncolunk a szenvedőkért,
Bőven fogunk pazarlani:
S ha nem csordúl – százezreinkből
Csöppen nekik is valami.

Aztán jön, amely „gólyafőt mos”
A híres márciusi hó,
Ha „Gergely megrázza szakállát” –
No meg böjt, exekúció.
E hó egy napját ültem én is
Már két közép embernyomig:
„Simplicius” napján születtem:
„Simplex” maradtam holtomig.

Ápril minden nedvet kiszáraszt,
Májusba' jönek a fagyok; –
S ha sáska, féreg, rozsdá nem járt,
S a június szépen ragyog
S a július „meg nem szorítja”:
Még a vetés bőven terem;
Örvend az úr, – hát még az asszony!
Lesz csipke több is, meg selyem.

Míg a paraszt izzad, mi gazdák
Füredőre járunk, hűsleni,
A repce-, gyapju- s más előleg
A csorbát szépen kifeni;
Nem, mint apáink sültek, – itthon
Töltvén egész méló nyarat,
S nézték a vén béres hogyan vet
S a tót napszámos hogy' arat.

Szeptember – ah! szüret már nem lesz:
Vagy: lesz szüret, ha bor nem is:
Történeti jogát megőrzi
Híven az iszom-eszem is;
Különbség az, hogy míg apáink
Egy canga birkán „laktanak”:
Nekünk cukor kell, sütvé, főzve,
Pezsgő bor, osztrigák, halak.

Így, ber, megint ber fogytig-untig
S „brrr!” míg az esztendő lefut;
Miközben egy nap a halottak
Fényűzésére is kijut,
Midőn gyertyával, zöld levéllel
S virággal megvendégelik,
S kitesz halottjáért az élő,
Mutatva dúsan, hogy: „telik!”

Majd a karácsony hozza végül
Az apró szívek örömét;
De a „bubus” már nagy szakértő,
Bírálva hordja meg szemét,
S ha nem drágát hozott az angyal
Ajak lepittyed és befagy;
Biz', édes Jézuskám, te is már
A luxus terjesztője vagy!

Majd a karácsony huzza végül
 Az apró fűnek örömeit;
 De a "bubu" már nagy szakértő,
 Bivalva hordja meg szemét,
 S ha maga drága huzatt az angyal:
 Ajak lepittjed is befagy;
 Bix' édes Lénokám, te is más
 A ludas tenjerkője vagy!
 (1877. nov. 4.)

Az utolsó versszak Arany János kézírásával

Arany János: Hej! Iharfa...

Hej! iharfa, juharfa,
Patyolating, kivarrva:
Tudod pajtás, ki varrta?
Az a kis lány,
Az a kis lány
A barna.

Patyolating, jegykendő,
Múlik az ó esztendő,
Karácsonyban hirdetnek,
Ünnep után,
Ünnep után
Esketnek.

Verje meg a bubánat,
Ki elszólja babámat!
Jár a világ rossz szája:
Ne hajts rózsám,
Ne hajts rózsám
Reája.

Arany János: Karácsonyi éjszakán

Lelkem pusztaságos éjjelén keresztül
Kétes ködvilággal egy sugárka rezdül.

Csillag-e vajon, mely, mint vezérszövétnék,
Üdvözítőt hirdet az emberiségnek?

Vagy csak földi hitvány pára, mely föllángol
S éji táncaikhoz rémeknek világol?

Akár csillag legyen, biztos éji lámpa,
Akár bujdosó lány – én megyek utána!

Mért féljek követni, ha lidérc is? hiszen
Akkor is jó helyre – a temetőbe viszen.

Áprily Lajos: Karácsony-est

Angyal zenéje, gyertyafény –
kincses kezem hogy lett szegény?

Nem adhattam ma semmi mást,
csak jó, meleg simogatást.

Mi győzött érdességemen?
Mitől csókolhat úgy kezem?

Simogatást mitől tanult?
Erembe Krisztus vére hullt?

Szemembe Krisztus-könny szökött? –
kinyúló kézzel kérdezem.

Áldott vagy a kezek között,
karácsonyi koldus-kezem.

Babits Mihály: A felnőtt karácsony

Mit akarsz? Hová sietsz? Talán
azt várod hogy a fal aminek nekirepülsz
mint gyermekjátékot rugója, visszadob
utadnak elejére ahelyett
hogy az Idő fenéktelen
gödrébe suhintana?

Karácsony csenget a szörnyű télben.
Alig hallom csengését. Sárga
arcokat látok a hóverésben
s koldus kezeket reszkedni, ujjaikon
kékül a gyűrűk nyoma, s torkomat
fojtja az ünnepek kalácsa.

Nézd ezt a kort amelynek legnagyobb
s elérhetetlen éden-álma hogy
enni legyen kinek-kinek
elég! nézz a gonosz nyájra mely
naiv báránykora multán
nem vél többé magáról semmi jót.

Nem kell neki szalag és csengő.
A gyermek megnőtt s szép játékjait
elrugta. Nézd, milyen üres ünnep ez!
A szív hideg és kemény mint a föld.
Tudjuk már hogy ölni s halni születünk.
Nézd a bedugult időt s hazug tereket:

a földet mely a sírok rothadását
s csontok póreségét takarja,
s az eget, a Mennyek csillagos
homlokzatát, a kivilágított
Potemkin-frontot, mely mögött
nincsen még levegő sem...

Babits Mihály: Beteg-klapancia

Látom a ködöket,
téli reggeleket,
hétfőket, keddeket,
napokat, heteket...
Nem írok verseket,
Beteg vagyok, beteg.

Beteg vagyok, beteg.
Nem írok verseket,
nem zengek éneket...
Csak egypár szót nyögök
vagy inkább köhögök:
beteg vagyok, beteg.

Régi időm elmult,
régi kedvem fordult.
Ki volt hívem, elbujt,
hírem, nevem elhullt,
erőm veszni indult,
pénzem sohasem volt...

Mondd, van-e jussod már
hogy így nyögj és kántálj
mint unott koldusszáj?
Ki hallgat terád már?
Naphosszat motyogd bár
hogy itt fáj, hogy ott fáj...

Künn a fagy közelít.
Öröm, gond közelít.
Karácsony közelít.
A hegyek hátait,
fenyőfák sátrait
ünnepre meszelik.

Babits Mihály: Csillag után

Ülök életunt szobámban,
hideg teát kavarok...
Körülöttem fájás-félés
ködhálója kavarog.
Kikelek tikkadt helyemből,
kinyitom az ablakot
s megpillantok odakint egy
igéretes csillagot.
Ó ha most mindent itthagynék,
mennék a csillag után,
mint rég a három királyok
betlehemi éjszakán!
Gépkocsin, vagy teveháton –
olyan mindegy, hogy hogyan!
Aranyat, tömjént és mirrhát
vinnék, vinnék boldogan.
Mennék száz országon át, míg
utamat szelné a vám.
„Aranyad tilos kivinni!”
szólna ott a vámos rám.
„Tömjened meg, ami csak van,
az mind kell, az itteni
hazai hatalmak fényét
méltón dicsőíteni.”
Százszor megállítanának, –
örülnék, ha átcsuszom:
arany nélkül, tömjén nélkül
élnék hozzád, Jézusom!
Jaj és mire odaélnék,
hova a csillag vezet,
te már függnél a kereszten
és a lábad csupa seb,
s ahelyett hogy bölcsőd köré
szórjak tömjént, aranyat,
megmaradt szegény mirrhámmal
keserűszagu mirrhámmal
kenném véres lábadat.

Babits Mihály: Himnusz

A Földön
még mindig
a Hivatal csúf vérengzést kohol; a Falkák
őrjöngnek: a Bestia a magas
felhőkig dobálja körmeit; de nekünk
már fáj ez!
Óh Fájdalom! csakhogy megszületté!
Hozsanna néked! szent Karácsony!

Hűlt bolygók
keringnek
s fészket vert bennük az Élet: vad madár!
saját húsát tépi és eszi: rettenetes Pelikán!
Óh bolygók! megszületett-e már bennetek a Fájdalom?
A Földön
itt van már, véres palástban s töviskoronával!
Meg fog bennünket váltani: Hozsanna!

Hát fáj csak,
szent Fájás!
Szigorú tanító! vezess pálcáddal magasabb
erkölcsbe! Rossz az élet, hogy jobb legyen! Bolond él
saját dögén! Az Élet eleven törvényei
újulnak!
nem marad gyilkos! A Mester léniája fölfelé
mutat: Hozsanna! – s formája mint a kereszt.

Fölsajg az
új Ige:
érc ne tépje a lelkes húsokat! Bénulnak
a nagy acélmadarak! kitérnek az apró
óndarazsak! mert sűrű hálót fon körénk a Harmadik
Szövetség.
Óh Fájdalom! csakhogy megszületté!
Hozsanna néked, szent Karácsony!

Babits Mihály: Karácsonyi ének

Mért fekszel jászolban, ég királya?
Visszasírsz az éhes barikára.
Zenghetnél, lenghetnél angyalok közt:
mégis itt rídogálsz, állatok közt.

Bölcs bocik szájának langy fuvalma
jobb tán mint csillag-ür szele volna?
Jobb talán a puha széna-alom,
mint a magas égi birodalom?

Istálló párája, jobb az neked,
mint gazdag nárdusok és kenetek?
Lábadhoz tömjén hullt és arany hullt:
kezed csak bús anyád melléért nyult...

Becsésnek láttad te e földi test
koldusruháját, hogy fölvetted ezt?
s nem vélted rossznak a zord életet?
te, kiről zengjük, hogy »megszületett«!

Szeress hát minket is, koldusokat!
Lelkünkben gyujts picit gyertyát sokat.
Csengess éjünkön át, s csillantsd elénk
törékeny játékunkat, a reményt.

Babits Mihály: Karácsonyi lábadozás

Komisz, kemény idő. Még a vér is megfagy
állatban, emberben.

Öregek mondják, hogy ritkán láttak ily nagy
telet decemberben.

A hó szőnyegébe puhán süpped a láb,
mintha dunyhán menne.

Hejh, ha a hó cukor volna, ez a világ
milyen édes lenne!...

A kis nyugtalan nő, ki a friss hegypályát
futja hótalpakon,
akármennyit zuhan, puha combocskáját
nem üti meg nagyon.

És az állástalan szegény ember, aki
nem mer még meghalni,
örül hogy reggeltől estig szabad neki
havat lapátolni.

Végig a városon nem csilingel a szán,
mint gyerekkoromba.

Nem gőzölög a hó fázó lovak hátán.

A kocsit gép vonja.

Angyalok elszálló csengője se csenget
a fehér utcákon.

Jézuska pénzért jó, s karácsonyfát rendez
gazdagok házában.

Nem édes a világ, de mégis szép látni...

És én már gyógyulok...

Csupa szomj vagyok már, mindenre kíváncsi;
mindent elgondolok...

Minden éget már hogy lássam is, hogy nézzem...

Tapintom tagjaim...

Én nem vagyok halott, én mindent túléltem,
s vár a fény odakinn...

Oh kedvesem, aki annyi rémtől védtél,
jere, add kezedet:

a fagyba, hidegbe, már nem rémit a tél,
vezess ki engemet!

Nem édes a föld, de mégis szép a hótul.

Én megyek... indulok...

s azt gondolom, hogy a világ is meggyógyul,
ha én meggyógyulok.

Babits Mihály fordítása – középkori portugál ismeretlen: Krisztus születésére

Jőjjetek, óh hívek
diadalmaskodva,
jőjjetek, jőjjetek Betlehembe!
Megszületett az angyalok királya.
Óh jőjjetek, imádjuk,
óh jőjjetek, imádjuk,
óh jőjjetek, imádjuk az Urat!

Istenből Istent
sugárból sugarat
hordoz méhében egy leány:
igaz Istent ki fogant de nem lett.
Óh jőjjetek, imádjuk az Urat!

Nyájukat elhagyva
a szerény bölcsőhöz
hívásra igyekeznek pásztorok.
Mi is ünnepi lépéssel siessünk:
Óh jőjjetek, imádjuk az Urat!

Az örök Atyának
örök fényességet
húsba öltözve fogjuk látni most,
a Gyermekistent pólyába takarva.
Óh jőjjetek, imádjuk az Urat!

Ki értünk szegény lett
s széna között alszik,
melengesse a jámbor ölelés:
ki ne szeretné, aki szeret minket?
Óh jőjjetek, imádjuk az Urat!

Most himnuszokat
kara angyaloknak
daloljon egeknek udvara:
„Dicsőség Istennek az égben!”
Óh jőjjetek, imádjuk az Urat!

S ki e mai szent
napon megszületél,
kis Jézus, glória neked,
örök Atyádnak hússá-lett igéje!
 Óh jőjjetek, imádjuk,
 óh jőjjetek, imádjuk,
 óh jőjjetek, imádjuk az Urat!

Baja Mihály: Karácsony

Te most is az vagy, áldott szent Karácsony,
Mi Betlehemben legelőször voltál:
Újjászüelője a kerek világnak,
Hitünk napfénye, a szívünkben oltár.

Az angyaloknak ajkán a hozsánna
Ma is elhat a pásztorok füléhez,
s koldust, királyt vezet ma is a csillag
Az idvezítő jászol-bölcsőjéhez.

Te most is az vagy, csak mi változánk meg,
Csak nekünk ócska minden ami régi.
Nem hallgatunk az angyalok szavára,
Nem kell nekünk a csillag se, ha égi.

Mennek, mennek a pásztorok seregben,
de nem a Jézus jászol-bölcsőjéhez.
Mennek, mennek a bölcsek és királyok,
De nem az élet örök kútfejéhez.

Ó, szent karácsonyēj csillagvilága...
Ragyogj, ragyogj csak változatlan újra.
Az én lelkem csak téged vár, s tetőled
száz lidérc fény közt el nem tántorodna.

A gyermekhitnek hófehér palástját
Borítsd reám csak egy éjszakára,
És én megáldlak, síromig követlek
Ó, szent Karácsonyēj csillagvilága.

Barna Kornél: Karácsonyéji álom

Kelj fel, vedd a gyermeket és ennek anyját és eredd az Izrael földére; mert meghaltak akik a gyermeket halálra keresék vala. (Máté 2-20)

Álmod láttam. A szent karácsony-éjben
elcsitult, Atyánk, méltó haragod
s míg fényesség gyúlt milliók szívében,
békét-hirdető éjféli haranggal
a Földre küldted egyik angyalod
s mint egykoron, így szólalt meg az angyal:

... Meghalt mind, kik halálra kerestek
minden kis szépség- s jószág-magzatot!
Rákhel siralmát megbosszúlta Isten:
A nagy Heródes örökre halott,
szabad az út! A bujdosásnak vége!

Majd így folytatta fennhangon a szózatát:

... Te meggyötört, hontalan bujdosó,
leróttad már izzadság- s véradódat,
Isten- s császárnak adósa nem maradtál,
levezekelted – ha volt – vétkeidet,
teljék be hát... a furcsa, magyar Írás,
hogy élned-halnod ottan kell neked,
ahol – szerinted – fényesebb a csillag,
az illat más és árnyasabb a nyár,
hol mindent-mindent elvesztettél egykor
s ahol most minden, minden visszavár!

... Mert vár... a föld és vár a régi házad.
Vakultszemű, gyalázott négy fala
tetőre vár, hogy felzenghessen benne
az újrakezdett élet himnusza;
várnak rád régen elmosódott képek
s elfeledhetetlen dallamok,
vár valaki... egyedül azt várja,
hogy elébehullj s azt mondjad: Itt vagyok;
vár rád a kedves, ismerős harangszó,
egy régi város: Utcák és terek
– vagy egy falu – hogy így mutassál rájok:
Látod fiam, én itt voltam gyerek;
vár rád a múlt és vár rád a jövőendő,
a négy folyó és a hármass halom,
várnak az élők és mind visszavárnak
a temetők a domboldalokon;

vár hívatásod, munkád – és terád vár
a frissenácsolt tető jó szaga,

... vedd hát a gyermekid és ezek anyját
s eredj...
az Isten hírével, Haza!

(1965)

Batthyány-kódex (XVI. sz.), Kolozsvár, 1744: Új világosság jelenék

Új világosság jelenék, ó tévelygés csendesedék;
Isten igéje jelenék, újonnan nekünk adaték.

Evangéliom erejét, Krisztust, áldott szent Igéjét,
Atya Isten nagy jó kedvét, megmutatá ő kegyelmét.

Kit sok száz esztendeiglen eltitkolt volt Atya Isten
Mint megmondá jövendölvén Ámos próféta könyvében.

Ezt a mi hitetlenségünk és nagy telhetetlenségünk,
Érdemlette tévelygésünk, emberbeli reménységünk.

Igaz az Isten Igéje, kivel él ember elméje,
Kinek megmarad ereje és el nem vész ő reménye.

Bernáth William: Karácsony

Hó nem szitál. Az ég derűs.
Csupán az este hűs.

A szív örül: Jézusra vár.
A lélek: fénysugár.

Havatlan pusztán mély a csend
egy csillag megjelent.

Az arcokra kíváncsiság
mély áhitata szállt.

Idézve látom múltamat...
a gyémántos havat.

S míg lelkem Jézust keresi:
szívem békével van teli.

Bodor Miklós: Betlehemi csillag

Betlehem csillaga
vezet három királyt
köszöntve Mária
újszülött kis Fiát.

Karácsony este van
csend honol a tájra
szeretet szívekben
békesség hazája.

Harang hangja kondul
hótakarta tájon
templomba hívogat
havas pusztaságon.

Harangszó hívogat
zengő szép zenével
egybeolvad hangja
hívők énekével.

Egy család asztalnál
szívük valakit vár,
Ki nem jöhet haza
üres egy szék egy tál.

Zöldel a fenyőfa
besétál a házba
ünnepre öltözik
csillogó ruhába.

Betlehem csillaga
vezet három királyt
köszöntve MÁRIA
újszülött kis Fiát.

Borsiczky Imre: Karácsony – újév

Eljön a karácsony és a sok szép lapok,
Miket bizony több világrészből kapok,
S a könyv-ajándék, mit a hazai jóság
Küld: egytől-egyig megfogható valóság.

Majd az új esztendő is gyorsan beköszönt,
– Kapunk jókívánságot, akár egy özönt –
Imánkban hisszük: az Isten halhatatlan,
És a jövő, ... a holnap ... megfoghatatlan!

Bujdosó Bálint fordítása – ismeretlen szerző: Adventi zsolozsma himnusz

Matutinumra

Örök Atyádnak karjából
kelsz útra, égi szent Igénk,
segíteni földet születel:
időnek telje már megért.

Ragyogd be most a lelkeket,
szereteteddel égesd át,
hogy veszendőkre-unt szívünk'
betöltse boldog égi vágy.

S hogy majd ha Bíró széket ül
és minden ártót tűzre vet,
s ha majd baráti szó hív el
a tárult mennybe híveket:

– lángok sötétes örvényén
ne vergődjünk mint martalék,
hanem meglássuk Úr színét,
velünk ujjongjon mind az Ég.

Atyának, egyben Fiúnak
és Tenéked is, Szentlélek,
miként volt, légyen örökkön
örökké hála, dicséret. Ámen.

Laudesra

Ím zengő fényes hang űz el
minden homályost, áthatón:
„Álmok mind messze fussatok!
Magasból Jézus fölragyog.”

Ocsudjon már a zsibbadt agy!
Földhöz tapadva mit hever?
Tündöklik már az új Csillag,
sötét ártalmat űzve el.

Ím Bárány küldetik nekünk
oldozni bűnös kötelünk:
bocsánatot hát könnyek közt
esengjünk, törlesztvén a bűnt.

Hogy másodszor ha fölragyog,
és e-világot rémíti,
el vétünk szerint ne vessen,
de fölkaroljon kegyesen.

Erény, dicsőség, hódolat
az Atyának és Fiúnak,
s Vigasznak, ki a Szentlélek,
örökkön, míg tart örökélet. Amen.

Vesperásra

Csillagvilágot Alkotó,
Hívó nép kegyes világa,
Mindenség drága váltsága,
Hallgass meg, Jézus, esd a szó.

Te, hogy sátáni cselszövény
földünk ne rontsa, holtbeteg
világnak gyógyírul jövél,
mert kényszer űzött: szeretet.

S hogy minden vétket engesztelj,
mit emberfajtánk hordozott;
jössz Szűz-szentélyből, áldozat,
s magasba szállsz a kereszttel.

Mert nagy, tündöklő: Glóriád.
Neved mihelyt ha megkondul,
egek és föld és alvilág
ijedt-reszketve térdre hull.

Esdeklünk, kérünk: harag-nap
Végítélője, nagy Ura,
kegyelmet adj és irgalmat,
hogy néped Artó ne dúlja.

Erény, dicsőség, hódolat
az Atyának és Fiúnak,
s Vigasznak, ki a Szentlélek,
örökkön, míg tart örök élet. Amen.

Bujdosó Bálint: Karácsony után kivándorlóknak, lágerlakóknak

A számár búsan bólogat.
Rád csillag rég már nem tűz...
Csak sivatag terül, a vad,
körötted, édes Szent Szűz...

Oly messzi, messzi elmaradt
az otthon és a béke,
csöndes szobád és Názáret
jó ismerős vidéke.

...József előrement, a hű,
utat kémelelni árván.
De elrekesztett utat mind
az Úr, vagy tán az Ármány.

Kegyével teljes ki valál,
már nem találász kegyelmet...
Az Istent vitted... S hallgat, nézd.
Alszik, mint megvert gyermek...

A szent éj, csillag, Betlehem
mögötted vérbe fulladt.
Most kicsinyednek vére is
óh, kell talán az Úrnak?

Hallod? Sakála hogy' vonyít
a fagyos éjtszakának...
Nem látod? Villognak szemek,
suhannak gonosz árnyak...

S ha sikerül? Ha út nyílik?
Vár földje Egyiptomnak,
sötét varázsok, mágiák
hol fojtogatva nyomnak.

Egyiptom jó, az idegen,
hol te vagy idegen nép.
Ország országnak lök tovább...
Kinek kell kóbor vendég?

És Názáret... már sohse lát,
út visszafele nincsen.
Óh, nem tesz Fiáért csodát
a csodák Ura, Isten.

A száműzött, a hontalan
kökenyerét kell enned.
Éh-lágerből rabszolga léssz,
és még örülsz e kegynek.

...A Kisded alszik öleden...
Mit tudsz majd Néki adni?
Hisz rád maradt... S csak gyűlölet
les rá, egy sivatagnyi...

Egy oroszán most felüvölt,
s hangjában minden rém bög,
nyíl zúgásától atomig...
Szirénák, lánggal égők...

S most: néma csönd... Vak háborúk
között a csönd nem mélyebb...
Remegsz... S álmában reszket Ő,
a te kicsinyke Véred...

Most egyedül a szívednek
halk dobbanását hallod,
s a kis Szívét, kire már les
a Lándzsa, török, kardok...

Hét tör – emlékszel? – Óvele.
Hát itt van most e jó seb...

* * *

„Kelj, Mária! Már hív az út
s Egyiptom!” – kiált József,

s a bucka hátán köntösét
már hajnali szél fújja,
mint zászlót, amely fönnragyog,
s mártírok, hősök, angyalok
hadát már gyűjti útra.

(1950. január 1.)

Bujdosó Bálint fordítása – Sedulius: Karácsonyi zsolozsma himnusz

Mindent megváltó Jézusunk,
kit, – míg világ sem kezdeték, –
önnön Fensége képeként
nemzett a legfőbb Alkotó.

Atyád tündöklő fénye, Te,
mindennek hű reménye, Te,
hallgasd imánk, mit most eléd
önt szerte sok kicsiny cseléd.

Tudod, ki, létet alkotád,
hogy hajdan testünk alkatát
a Szűznek szentelt méhiből
magadra testvérként vonád.

Mely év futásin visszatér,
tanú ez ünnep, hogy jöttél
Egyetlen, Atyád öléből
világ egyetlen üdvéül.

A csillagok, föld, tengerek
s az ég alatt itt mindenek,
mint új üdvösség szerzőjét,
új dallal neved köszöntsék.

Kiket a Szent Vér öntözött
hú árral, nép a bűn között,
mi szültöd napján mind együtt
a hálahimnusz hadd zengjük.

Jézus, dicsőség Teneked,
ki Szűztől vettél életet,
Atyádnak is a Lélekkel
hálánk örökkön énekel. Amen

Bujdosó Bálint fordítása – 14–16. századi ismeretlen szerző: Kisded Jézus és Szűzanya

Kisded Istent hogyha látom
Édesanyja karjain,
szívem olvadoz szent lángon,
lelkem boldog dalra int.

Vágyik Gyermekek, sóvárogja,
Szűzanyám, a kebledet.
Ez a Gyermekek fölmosolygva
csókol, simul, ölelget.

Amint ragyog kéklő egén
fényel áradozva Nap,
szopva Kisded Anyja keblén,
szent öröme úgy ragad.

Oly szépséges az ily Anya;
s gyönyörűbb a Gyermekekkel,
mintha titkos halk ibolya,
s liljom: Rózsát ünnepel...

Annyi szívesség, annyi jóság –
„dárdákat” Szív szívre vet, –
rétek amennyi viráguk hozzák
s gyűjtnak csillagot egek.

Óh ha egy a sok „nyílhegyből”
– Édes Kisded! – jutna rám!
mit Anyádra kis szíved küld, –
s megsebezne! ... Jézuskám!...

Bujdosó Bálint fordítása – Szentviktori Ádám: Urunk születéséről

Mert akarta, nem mert kellett,
jött Teremtő mint teremtett.
Alkotásként itt jelent meg
 Alkotói dicsőség.
Szent Látók Őt elő-mondták;
tér kit nem fog, kor, se korlát,
szűk sorunkon vett új formát,
 nem veszítve elsőjét.

Ég a földhöz leszáll véle,
ember s Isten egybefére.
Ez Egységnek szolgál égbe'
 angyal: fönti fénylő nép!
Király pappá szenteltetik
mindenségre – s ezt jelentik:
„Földnek béke!” – meghirdetik –
 „Magasságba dicsőség!”

Kérded okát, mindnek célját?
Ok: mindenki bűnössé vált,
s Úr akarta igaz-voltát
 kegyelembe újítón.
Mily frissítő édes fűszer,
gyógyos írral élni fűt fel,
míg ecetet, epét ízlel
 vérbe ázott Megváltónk!

Óh te üdvös szentség-titka!
Igás-hátra minket bízva,
sebünk kente áldott írja,
 Szamaritán irgalma!
Elizeus Ő, második!
bűnös-voltra: ránk változik.
Istenember föltámaszt itt,
 Él Szunamit fia ma!

Erős órjás útnak lendült
halál-törvény tőle ledült.
Boldog első Hon! Megkerült
 bárányt odavisz vállán.
Istenember él s uralgat!
Almán-vesztőt mélyből ragad!
Örvendj ember, édig haladt!
 Teljes Karban tízes szám.

Csákváry Zoltán: Újévi imádság

Ki jelen vagy a tűzben és a jégben,
Csillagok közt és bányák mély ölén,
Sötét árnyékban, fénylő napsütésben,
Madárdalban és kis gyermek szemén.
Ki igazgatod sorsok fordulását,
Romokból építsz boldog holnapot,
Hozzád küldjük ma szívünk imádságát
Uram, ne hagyd el árva magyarod!

Ne hagyd el őket, akik téged hívnak
A mélységből kiáltva szent neved.
Meváltást váró rongyos rabjaidnak
Add meg Uram a napi kenyeret.
Segítsd őket, kik mindig másnak vetnek,
Kiknél az éhség elsőnek kopog,
Mert áldásodból csak akkor ehetnek,
Ha a zsarnok vérebje jóllakott.

Takard be őket tél hidege ellen!
Hozz sebeikre enyhe gyógyulást!
Addj, Uram, nekik áldó két kezeddél
Bő szüretet és gazdag aratást!
Légy velük, akik verejtékben ázva
Az új Bábelhez hordják a követ,
S mentse meg őket irgalmad csodája,
Amikor a torony mindent eltemet.

Minden áldásod, amit nekünk szántál
Oszd ki közöttünk az újév során,
Hogy túl a tél lidércnyomásos álmán
Élőket köszöntsön a napsugár.
Add, hogy túléljék, amit rájuk mértek,
Keresztre verték, adj hozzá erőt.
Addj nekik, Uram, száz kisértő féynél
Fénylőbb csillagot, égi vezetőt.

Vezesd őket, hogy soha, soha többé
El ne tévelyedjen a mi nemzetünk.
Légy velük, Uram, most és mindörökké,
Akkor is, mikor mi már nem leszünk.
Akkor is, mikor jó a boldog holnap,
S parányi sorsunk emléke sem él,
Sárga csontvázunk felett zöld fű sarjad,
Szívünk porával messze szállt a szél.

Ki jelen vagy a tűzben és a jégben,
Csillagok közt és bányák mély ölén,
Sötét árnyékban, fénylő napsütésben,
Madárdalban és kis gyermek szemén,
Ki igazgatod sorsok fordulását,
Uram, ne hagyd el árva magyarod,
Hallgasd meg szívünk újévi imáját,
És legyen minden úgy, mint akarod.

Csanád Béla fordítása – Angelus Silesius: Karácsonyi párversek

Emberré lett az Úr, szalmán kapott helyet,
Hogy széna-szalma én már soha ne legyek.

Alázat s gyermeki lélek mily szent dolog!
Kik látták az Urat elsőnek? Pásztorok.

Mért mondod, hogy a Nagy kicsinnyé nem lehet,
S a porszem képtelen felfogni az eget?

Nézd a Szűz Gyermevét! S a szűk jászolt tekintsed:
Benne a föld s az ég és száz világ pihent meg.

Bizony a szíved is kicsi jászol ha lenne,
Újra jönne az Úr s gyermekként megszületne.

Ha Krisztus százszor is születne Betlehemben,
Elvesznél, hogyha nem jönne el a szívedben.

Csighy Sándor: Karácsonyfa előtt

Csak nézem és nézem és nézem...
Csörgős pásztorbottal próbálom
gyermek lelkemben ébresztgetni
emlékét, de csak meddő álom.

Mintha sose lett volna, vagy én
nem lettem volna soha, olyan.
Itt állok előtte merengve
a multon. Lassú időfolyam

fel-feloccsan és megint csak csend.
Bűvös varázs kél ki a csendből
és az évek súlyos leple alól
csilingelnek újra a csengők.

Messze száll suhogva a lélek,
az értelem szárnyai viszik,
a varázs megmaradt, ugyanaz,
és már nemcsak csodálja, hiszi.

A betlehemi jászol felett
a Csillag örök nyomot hagyott
s a barmok közt pihegő Kisdéd
minden más királynál nagyobb.

Csak nézem a kis karácsonyfát,
más, mint ezelőtt hetven éve...
Más a fenyő, mások a gyertyák
s én is más vagyok, sokkal vénebb.

Csokonai Vitéz Mihály: Újévi ajándék

Most szegény háztól, hol az úr magános,
Így telik. Majd tán vidorabb napunk lesz,
Lilla ifjasszony ha jövő karácsonyt
Érheti vélem.

E szívből eredett újesztendői ajándék
Záloga szívemnek légyen örökre, Juli;
Éljetek, óh szeretett lelkek! kiket édes örömmel
Gyakran emlegetek hegyközi lakhelyemen.
Most levelem tisztel, hanem a farsangi napokban,
Amint már írárok, városotokba megyek.
Mert akkor Juliánna nevét, amelyet imádok,
A maga képében fogja köszöntni Vitéz.

Dömötör Tibor: Karácsony

Karácsonykor:
Angyalok szállnak,
Híradást hoznak,
Béke jegyében,
Élet fényében,
Szentség lelkében,
Hívők hitében,
Krisztus képében
Földön jár az Isten.

Karácsonykor:
Harangok zúgnak,
Szent igék szólnak,
Imádság szárnyán,
Szíveknek vágyán,
Zsoltárok hangján,
Szeretet hídján,
Bocsánat útján
Mennyben jár az ember.

Dsida Jenő fordítása – ó-német karácsonyi dal: Egy rózsa zsenge szára

Egy Rózsa zsenge szára
hajtott ki Jessze vén
törzsén, s egy éjszakára
virág nyílt vesszején:
piciny kelyhére nagy
csönddel borult az éjfél
s a metsző téli fagy.

Kit Ézsajás jelentett,
kit hirdet énekünk,
a kis bimbót, a szentet
egy Szűz szülé nekünk.
Az Úr österve vált
valóra, hogy a Kisdéd
éjfélkor földre szállt.

Ó, égi rózsa bokra,
kegyes Szűz Máriánk!
A szent szülőkínokra
kérünk, tekints le ránk:
segíts, hogy lenne szép
sarjad számára szívünk.
ékes virágcserep!

Dsida Jenő: Itt van a szép karácsony

Zólyomi László

Itt van a szép, víg karácsony,
Élünk dión, friss kalácson:
mennyi finom csemege!
Kicsi szíved remeg-e?

Karácsonyfa minden ága
csillog-villog: csupa drága,
szép mennyei üzenet:
Kis Jézuska született.

Jó gyermekek mind örülnek,
kályha mellett körben ülnek,
aranyese, áhitat
minden szívet átítat.

Pásztorjátások be-bejönnek
és kántálva ráköszönnek
a családra. Fura nép,
de énekük csudaszép.

Tiszta öröm tüze átég
a szemeken, a harangjáték
szól, éjféli üzenet:
Kis Jézuska született!

(1929)

Dsida Jenő: Közeleg az emberfia

Tudom, hogy közeleg már a jó ember fia,
aki nem tőlem és nem tőled kap életet.
Néhány pásztnak, akik sohasem öltek
nyulat, nem hordoznak emberölő
szerszámot, megjelenik az angyal és
megjelenik a csillag és tele lesz dallal
a decemberi hegyoldal. Csak ránézünk a kisdedre
és tudni fogjuk, hogy Ő az.
Eljönnek az acéltrösztök fejedelmei,
a petroleumbányák frakkos császárai
s könnyel a szemükben letérdelnek elé.
Mert Ő lesz, akinek legtisztább kék a szeme,
legerősebb lézen a karja és szelid arcáról ragyog
az örök építők acélos vidámsága.
Ő megmutatja minden vándornak az utat,
minden töprengőnek az igazságot, minden
haldoklónak az életet. Ő megmagyarázza
nekünk a gépek dalának igazi értelmét,
megmagyarázza és megáldja a fáradt költőt
legsajgóbb szavait és mosolyogni fog és kék
fehér galamb fog ülni a vállán kétfelől.
Ő nem ad országot nekünk, hanem otthont,
nem ad fegyvert, hanem kenyeret.
Ma még sirunk,
mert a mosolygás nem én vagyok.
Ma még sötét
van, mert nem jöttem világosságnak,
hanem hogy bizonyosságot tegyek a világosságról.
Már közeledik az éj, mely szüli a Hajnalt.
Eljön Ő, minden bizonnal eljön.

(1929)

Dutka Ákos: Karácsonyi beszélgetés az Úr Jézussal 1923-ban

Ha e beteg, bolond világra
Uram, még egyszer megszületnél,
Bár milliónyi templomod van,
Kezdhethnél megint Betlehemnél.
Szalmajászolnál rangosabb hely
Uram, tenéked ma se jutna:
Soha messzibb a Te országod,
„Miatyánkod” bár mindenki tudja.

Ha így jönnél Názáretből
Sápadtan, fázva, december este,
Az ügyefogyott szenvedőkhöz
Párizsba, vagy Budapestre,
S leülnél az éhezők közt
S abból, amit valaha mondtál
Mesélnél új vigasztalásul –
Elfognának a tizedik szónál.

Mondjál csak új Hegyibeszédet
S amit mondtál a gazdagokról
S ha gyűlnének az elhagyottak
S szólnál az Írás-forgatókról
S ha megpróbálnád Uram még egyszer
Az Embert rávenni Szeretetre –
Internálnának, esküszöm rá,
Ha nem is vernének mindjárt keresztre.

Farkasfalvy Dénes fordítása – IX. századi ismeretlen szerző: Adventi himnusz

Vecseryére

Csillagok teremtő Ura,
hltünk örök fénysugara,
világmegváltó Krisztusunk,
hallgasd meg esdeklő szavunk.

Mert irgalomra indított
a halálhozó pusztulás,
megváltást hoztál: a beteg,
bűnös világnak gyógyulást.

A világ fáradt estelén,
mint nászteremből vőlegény,
elhagyta áldott Szűzanyád
méhének tiszta templomát.

Erőd és hatalmad előtt
térdre borulnak mindenek,
az égiek s a földiek
készséggel hódolnak neked.

Szent Urunk, hittel kér imánk,
ki egykor ítélőnk leszel,
ne érhessen minket soha
az álnok ellenség nyila.

Krisztus, legkegyesebb Király,
dicsérünk téged és Atyád,
s a Lelket, a Vigasztalót
most és örök időkön át. Ámen.

Farkasfalvy Dénes fordítása – Szent Ambrus: Karácsonyi himnusz

Ó népek Megváltója, jöjj,
hadd lássuk a Szűz Gyermevét!
Egész világ, ámulva nézz:
Istenhez méltó születés.

Nem férfi magvából fogant,
de Szentlélektől titkosan:
az Úr Igéje testet ölt,
mint szűz méhben termett gyümölcs.

A Szűz várandós anya lett,
szemérme sértetlen maradt,
fénylő erényei között
Isten, mint templomban lakik.

Most hagyja el a nászszobát,
a tisztaságos palotát!
Két-természetű Óriás,
indulj utadra lelkesen!

Atyának egyenlő Fia,
végy testet: indulj győztesen,
Testünknek gyengeségeit
örök erőddel izmosítsd.

Ragyog már jászlad trónusa,
új fényt lehel az éjszaka,
s ezt nem oltja semmi éj,
a hit táplálja sugarát.

Krisztus, legkegyesebb Király,
dicsérünk téged és Atyád,
s a Lelket, a Vigasztalót
most és örö időkön át. Ámen.

Farkasfalvy Dénes fordítása – Prudentius: Vízkereszt-i himnusz

Látván az újszülött Fiút
a bölcsék kelet kincseit
hódolva átadják neki:
mirrhát, tömjént és aranyat.

Ismerd fel: nyíltan hirdetik
erődét és országodat;
Fiú e hármassal szerint
Atyádtól kaptad sorsodat!

Királynak szól a színarany,
Istent imád az illatos
tömjén: jósolja sírodat
a mirrha drága kenete.

Minden városnál, Betlehem
nagyobb vagy: néked adatott
megszülni testben a Királyt,
az égi üdvösség urát.

Jelezte már próféta szó,
csodáival tanuskodó,
magvát elhinti örök Úr,
ki minket országába hív.

Mert övé lesznek mindenek,
a föld, a menny, a tengerek
Kelettől messzi Nyugatig,
az alvilág s a magas ég.

Áldunk, Jézus, ki magadat
a népeknek megmutatod,
Atyádat és Szentlelkedet
örökre dicsérik veled. Ámen.

Farkasfalvy Dénes fordítása – Sedulius: Vízkereszt-i himnusz

Gonosz Heródes, mit remegsz,
ha Krisztus jöttét hozza hír?
Nem bántja földi trónodat,
ki koronát az égben ad!

A bölcsék jönnek, lám elől
vezérlő csillag tündököl.
A Fényt a fényben keresik,
Istent imádják kincseik.

Az égi Barányt tiszta víz
csorgó patakja fürdeti.
Bár büntelen, lemossa mind
magára vállalt vétkeink.

Új hatalom, csodálatos:
a korszokban a víz piros!
Kitöltik, s íme, míg folyik,
szavára borrá változik.

Áldunk, Jézus, ki magadat
a népeknek megmutatod,
Atyádat és Szentlelkedet
örökre dicséretjűk veled. Ámen.

Fáy Ferenc: Betlehem

A csillag régen nem ragyog,
– megkopnak mind a csillagok.

Csak vér van, könny és vad hadak
s riadt, lapító házfalak.

A három király, számsorok
– osztás, szorzás – közt hánytörög;

s lázas álmokkal méri le:
megérte-e? Megéri-e?

A pásztorok meg, nagy subák
alatt álmodnak új csodát:

több esőt, gazdagabb napot
s a báránycákért kamatot.

És sár van, csönd s a csönd alatt:
véres virágok alszanak.

Fáy Ferenc: Pásztor-ének

Bokánkig ér a hó,
térdünk fölé a nyomorúság.
Hogy induljunk el hozzád, Betlehembe?
Bárányainkat farkasok,
lányainkat az ordas-ősz hurcolta el.
A források befagytak.
S asszonyaink tömlő-emplőjéből,
esténként, izzó levegőt iszunk.

Hamvad a föld.
Mi csiholtuk a szikrát,
hogy égő testek melegéhez ülve,
olvassuk fel megdermedt álmaink.
Istenek füstjét fűjja a halál
s ujjaink nyársán – korpás napjaink
moslékján hízott – csillagok forognak.
Virág lobog és csecsemők szeme
pattog a tűzben... bölcsők fája lángol.
És gondjaink fekete kenyérére
méz-ikrás zsírját csurgatja az éj.

Megzabáltuk a Holdat
s még éhesek vagyunk!
Gyengék vagyunk és rongyosak vagyunk...
de nem félünk Heródes bosszújától.

Mi már elástuk fiainkat,
elrejtettük őket az őszbe
– október oszló árnyai közé –.
Elzártuk őket a feledés barlangjába
és a közöny kardbiztos sziklatömbjét
görgette rájuk szorgalmas kezünk.

Nincsenek fiaink!

Csak fordulj vissza nyugodtan, Heródes;
nem kell itt már a kard.
Ez a Pill és az abortusz kora,
a humanista gyilkosok kora,
hol véres jelek milliója szárad
az ember bezárt homloka felett.

Véresek vagyunk és éhesek vagyunk!

Talpunk alól elrágtuk már a földet.
Bokánkig ér az ég,
és csizmánk szárán becsurog az Isten.

A zsoltárokat fűjük még, Uram,
de nincs már időnk Betlehembe menni.

Gábor Éva: Kicsi Jézus (részlet)

Napkeleti három király: Gáspár, Menyhért, Boldizsár
Késő éjjel, vak sötétben ugyan bizony merre jár?
Kincset visznek teveháton: tömjént, mirrhát, aranyat,
Fejük felett fényes csillag, az mutatja az utat.
Bandukolnak a pusztában, bennük béke, szeretet.
Császárt mennek látogatni? Nem. Egy pici gyereket.
Leborul a három király betlehemi jászolnál:
– Ég küldötte, kicsi Jézus, a megváltónk Te volnál?
Eléd tesszük a szívünket mi szegény, rossz emberek,
Símogassad, gyógyítsad meg, Te menybéli kis gyerek.
Jászol mélyén, szalma között a kis Jézus felnevet,
Áldás van a mosolyában, megbocsátás, szeretet:
– Nem érheti baj és bánat, ki engem szívébe zár;
Menjetek hát békességgel, Gáspár, Menyhért, Boldizsár!

Elrohantak a királyhoz ősz szakállú, vén jószok,
Nagysüveges, köpönyeges varázslók és tudósok.
– Heródes úr, nagy királyunk! Jaj! Hatalmad odavan:
Királya lesz a világnak, százszor nagyobb bárkinél
Nem lesz nyugtod trónusodon, amíg a kis Jézus él!
– Elő hát a katonákkal! Fusson a sok fegyveres!
Nem bújhat el sehová sem, kit egész sereg keres!
Tele is lett katonákkal minden utca, minden út,
Minden házat átkutatnak, minden várost és falut.
Ámde azért ne féljete: Jézust ők meg nem lelik,
Nem lelhetik, hisz haraggal, gyűlölettel keresik.
Jézus Krisztust megtalálni rossz szándékkal nem lehet,
De hit, jószág és megértés biztosan hozzá vezet!

Jó Isten a mennyországból égi angyalt küldött le
Akkoriban, hogy Heródes a kis Jézust üldözte,
Megmenteni a gyermeket, kicsi fiát, Jézuskát
S kikre bízta itt a földön: Józsefet és Máriát.
Szólt az angyal József ácsához: „Alázattal hallgasd hát,
Amit mondok: jó Istenünk, a mi atyánk parancsát!
Haragszik a gonosz király, kinek neve Heródes,
Sok katona, egész sereg mind csak titeket keres.
Még ma éjjel indulj útnak, amilyen gyorsan lehet,
Egyiptomnak földjére vidd Máriát s a gyermeket.
Ne félj József, baj nem érhet az utadon semmilyen,
Minden vészben, nagy veszélyben, megsegít az Úristen.
Ő vigyáz rád, bármi bárhol történjék is teveled.
Indulj bátran, benne bízzál s van már néked fegyvered!”

Kicsi Jézus családjával csacsiháton menekül,
Üldözői vad kezére, ne féljeteK, nem kerül.
Mennek-mennek arrafelé, hol Egyiptom földje vár,
Drága terhét féltve viszi Fűlesük, a hű szamar.
Kis batyuba van bekötve minden földi vagyonuk,
Pár szál ruha, ácsszerszámok, fűró, fűrésZ, szeg, gyaluk.
Nincsen pénzük, földi kincsük, szegények ám ők nagyon,
De akik egymást szeretik, minek azoknak vagyon?
Gyermekére, Jézuskára rámosolyog Mária,
Nem kell neki aranyékszer, – hisz itt van a kisia.
József, az ács nézi őket, jó Istennek hálát ad,
Boldog, hogy így együtt lehet egymással a kis család.
Bármennyit kell szenvedniök, a szeretet erőt ad.
S akik hűek, akik bíznak, Isten azokkal marad.

Igaz hite megmentette a bajtól József ácsot,
Megmenekült, mert követte az isteni tanácsot.

(1940 körül)

Gárdonyi Géza: Fel nagy örömrre!

Fel nagy örömrre! ma született,
Aki után a föld epedett.
Mária karján égi a fény,
Isteni Kisded Szűznek ölén.
Egyszerű pásztor, jöjj közelebb,
Nézd csak örömrrel Istenedet.

Nem ragyogó fény közt nyugoszik,
Bársonyos ágya nincs neki itt.
Csak ez a szalma, koldusi hely,
Rá meleget a marha lehel.
Egyszerű pásztor, térdeden állj!
Mert ez az égi s földi király.

Glória zeng Betlehem mezején,
Éjet elúzi mennyei fény;
Angyali rendek hirdetik őt,
Az egyedül szent Üdvözítőt.
Egyszerű pásztor, arcra borulj,
Lélekben éledj és megújulj!

Gyóni Géza: Betlehemesek

Zakatot, zúg, dübörög a város.
Kormos kenyeret izzad a gép.
Kavarog, bűg az életi vásár,
Gyöngé a gyöngébbet löki odébb.
Vézna, csigázott testek inognak.
Vérbefutottan bús szemek égnek.
Szöges korbácsát nekieresztve
Gyermekeit csak veri az élet.

Sírva, sikongva, bukdosva rohannak,
Kidől az egyik, helyibe más áll.
– S ím, egy torlódó nagy utca sarkán
Egy percre megáll az életi vásár.
Egy percre bámész szemekkel állnak
Vézna, csigázott, igazott testek,
S utat engednek három kis tömzsi,
Piros orcájú betlehemesnek.

Három apróság hidegtől csípett
Piros orcával nagy-komolyan
Átballag köztük, s újra bezárul
A szennyes, könnyes emberfolyam.
A lelken régi pásztorzsoltárok,
Halk imák hangja száll halkán át –
Egy pillanatra – s megint az élet
Harsogja bős, vad, harci dalát.

Nincs itt karácsony. Minek kísértesz,
Babonás mese, szép Betlehem?
Örök nagypéntek szomorúsága
Ül hiteroppant, bús lelkemen.
Három királyok maguk osztoznak
Tömjéjen, myrrhán, lopkodott kincsen,
És jászolokban milliók születnek,
És millióknak jászola sincsen.

Nincs itt karácsony. Mit is kerestek
Még itt, ti apró betlehemesek?
Kik Jézustok holtra keresték,
Meg is találták a Heródések.
Mert eljött volna, már eljött volna,
Kit sok hazug ajk fennen sóvárog –
S szólna – ostorát megsuhogtatva –
„A templomból ki, kufárok!”

Nincs már karácsony. Menjetek innen
Sietve, apró betlehemesek,
Szíjostorával a cudar élet
Ugyis mihamar elér titeket.
Gömbölyű, gyönges kis kezetekben
Összetörik a betlehem-játék,
Mint az enyémben. S lesztek ti is majd
Bús, hiteroppant, lézengő árnyék.

H. M. R.:

A karácsonyi ajtó

Emlékszem, rég volt. A bezárt ajtót
hosszú estéken remegve lestem.
Vártam nyílását azon a sok-sok
felejthetetlen
szép, gyermekkori karácsonyesten.

Kipirult arccal, dobogó szívvel,
úgy vártam, mikor fordul a zárja,
mikor tárul fel, mikor ragyog fel
a titkok fája.
Ó, hogy csábított minden kis ága!

Rég volt ... azóta évek repültek,
és messziről int már az öregség,
s azt veszem észre, felnőtt, vén gyerek,
– ez már nem emlék, –
a karácsonyi ajtót lesem még!

Ó, de már többet tudok azóta!
Gazdagabb titkok hívnak és várnak!
Ragyogóbb minden karácsonyfánál,
mit a szem nem láthat
országában a dicső Királynak!

Tudom, az ajtó egyszer kitárul.
S jöhetnek gondok vagy szenvedések,
ez ad most nékem derűt, nyugalmat,
hogyan **ott** az élet
az ajtó mögött ... s már küszöbén élek!

Harangi László: Kis Jézusom

Kis Jézusom, add meg nekem,
Hogy két sóvárgó bús szemem
Ködön, homályon általszálljon:
Add meg nekem, hogy Rád találjon!

Látod, a sok év után
Távol csillagod oly halovány.
A testem gyenge, ha kész is a lélek,
Csak messziről hangzik az angyali ének.

Pedig úgy vágyom már lenni Veled,
Csókolni áldott kis kezedet.
Sárba, hidegbe úgy reszket a lélek,
Meglenni, oh Jézusom, hol lehet Téged?

Szent mosolyodat kire hagytad?
Szemd isteni báját – mondd – kinek adtad?
Meleg, puha lelked tiszta havát,
Szent kicsi ajkad bölcs égi szavát?

Áldlak, hogy a sárba, a ködbe
Őket helyezéd öröködbe,
Hogy adtad, oh Jézusom, hála Neked:
Kis tükreidet: a gyermekeket.

Hervay Gizella: XXXVI. gyalogsoltár

kitelepített Jézus
Mária kishasában
József az esőben
koldul kintornával

pár csillagot löknek
micisapkájába
az ígéretföldjén
marhavagon várja

(Kolozsvár – hetvenes évek)

Hevesi M. Angelika: Óda a Jászolhoz

A S. Maria Maggiore-ban

Parányi jászol! Három régi deszka!
Téged nem alkotott művész keze,
Sem újvilági fényes sáraranytól
Nem fénylesz, mint dómod tetőzete,
Mégis nagyobb vagy minden alkotásnál,
Mi lángelméknek agyába terem...
Idők teljének szent diadalíve,
Belőled lépett ki a történelem.

Te új időknek termő mustármagja,
Az örök Róma titkos gyökere!
Te első oltár! Belőled sugárzott
Szent áldozatunk ezer tűzhelye.
Isten szerelme első szent tanúja,
Az újszövetség pecsétlevele,
Drága frigyszekrény, melyben virágzott
A dúsán termő Jessze gyökere.

A Szeplőtelen illetése rajtad,
Feléd sugárzott szűz tekintete,
S kopott deszkádat bíborral bevonta
Az anyaságnak boldog ihlete.
A Gyermeket, szerelme szép virágát
Te őrizted sok csendes éjjelen...
Az Istenember első könnye átjárt
S átjárt sok édes, égi érzélem.

Ó, mennyi szent titoknak vagy te őre,
Parányi jászol, három deszkaszál!
Mint méh a méztermő gazdag virágra,
Úgy lelkem hozzád gyakran visszazáll.
Szívem titkának is Te vagy tanúja:
Újszövetségem gazdag élete
Belőled indult. Őrizd szent csodáját
S légy boldogító emlékezete.

Hódsághy Béla: Fenyőfát vettem

Fenyőfát vettem kint a téren,
Sudár fenyő volt, égbenőtt.
Pár gyerek fázott a fehérén
Szikrázó Jézusfák előtt.
Kisebb, nagyobb... Az arcuk éke
Csupa piroskék rózsa volt,
S gyöngytiszta szemük szögletébe
Egy árva könnycsepp haldokolt.

A vásárt leste valahánya,
Dámát urat, ki felcsapott.
Az árus hümmög: Vigye kánya!
Én mondogatom: Drága bot!
A szót ők mint a halak, pedzik,
A kis halak a kenyeret,
S hogy állt az alku, szól az egyik:
Elviszem én az úr helyett.

A fát, fillér az ára, ötven!
Csak negyven! mond egy kis deres.
Csak húsz! Csak tíz! csattant köröttem
S már a könyök is árverez.
Nevetve mondtam nékik: Ácsi!
Nem lesz a pénzből így misem!
Apróka hang zokogta: Bácsi,
Egy kis kenyérért elviszem!

Egy kis kenyérért... Sírt, sikoltott,
A téren végigvert a hang.
Éreztem, fent a dómban oldott
Kötéllel zúg a nagy harang.
Nem húzza, veri félre senki,
Csak ép a mázsás döbbenet,
A könnyes Isten kéri, zengi
A kenyeret, kenyeret.

József Attila: Betlehemi királyok

Adjonisten Jézusunk, Jézusunk!

Három király mi vagyunk.

Lángos csillag állt felettünk,
gyalog jöttünk, mert siettünk,
kis juhocska mondta – biztos
itt lakik a Jézus Krisztus.

Menyhárt király a nevem,
Segíts, édes Istenem.

Istenfia, jónapot, jónapot;

Nem vagyunk mi vén papok.

Úgy hallottuk, megszületél
szegények királya lettél.

Benéztünk hát kicsit hozzád,
Üdvösségünk, égi ország!

Gáspár volnék, afféle
földi király személye.

Adjonisten, Megváltó, Megváltó!

Jöttünk meleg országból.

Főtt kolbászunk mind elfogyott,
fényes csizmánk is megrogyott,
hoztunk aranyat hat marékkal,
tömjént egész vasfazékkal.

Én vagyok a Boldizsár,
Aki szerecseny király.

Irul-pirul Mária, Mária

boldogságos kis mama.

Hulló könnye záporán át
alig látja Jézuskáját.

A sok pásztor mind muzsikál.
Meg is kéne szoptatni már.

Kedves három királyok,
jóéjszakát kívánok!

József Attila: Karácsony

Legalább húsz fok hideg van,
szelek és emberek énekelnek,
a lombok meghaltak, de született egy ember,
meleg magvető hitünkről
komolyan gondolkodnak a földek,
az uccák biztos szerelemmel
siető szíveket vezetnek,
csak a szomorú szeretet latolgatja,
hogy jó most, ahol nem vágtak ablakot,
fa nélkül is befűl az emberektől
de hová teszik majd a muskátlikat?
Fölöttünk csengőn, tisztán énekel az ég
s az újszülött rügyező ágakkal
lángot rak a fázó homlokok mögé.

Juhász Gyula: Betlehem

Ó emberek, gondoljatok ma rá,
Ki Betlehemben született ez este,
A jászol almán, kis hajléktalan,
Szelíd barmok közt, édes bambino,
Kit csordapásztoroknak éneke
Köszöntött angyaloknak énekével.

Ó emberek, gondoljatok ma rá,
Hogy anyja az Úr szolgáló leánya
És apja ács volt, dolgozó szegény.
És nem találtak más födélt az éjjel
A városvégi istállón kívül.

Ó emberek, gondoljatok ma rá,
Kit a komor Sibillák megígértek,
Kit a szelíd Vergilius jövendölt
S akit rab népek vártak, szabadítót.

Ó emberek, gondoljatok ma rá,
A betlehemi kisedet jászolára,
Amely fölött nagyobb fény tündökölt,
Mint minden földi paloták fölött.

Ó emberek, gondoljatok ma rá,
Augustus Caesar birodalma elmúlt,
Az ég és föld elmúlnak, de e jászol
Szelíd világa mindent túlragyog.

Ó emberek, gondoljatok ma rá,
Ki rómaihoz, barbárhoz, zsidóhoz,
A kerek föld mindegyik gyermekéhez
Egy üzenettel jött: Szeresetek!

Ó emberek, gondoljatok ma rá,
És hallgassátok meg az angyalok
És pásztorok koncertjét, mely e szent éj
Ezerkilencszázhuszonhároméves
Távolságából is szívünkbe zeng.

Ó emberek, gondoljatok ma rá,
S gondoljatok rá holnap és minden áldott
Napján e múltó életnek s legyen
A betlehemi énekből öröm,
A karácsonyi álomból valóság
És békessége már az embereknek!

Juhász Gyula: Betlehemes ének

Ó, emberek, gondoljatok ma rá,
Ki Betlehemben született ez este
A jászol almán, kis hajléktalan,
Szelíd barmok közt, kedves bambinó,

Ó, emberek, gondoljatok ma rá:
Hogy anyja az Úr szolgáló leánya
És apja ács volt, dolgozó szegény
S az istállóban várt fődél reájuk.

Ó, emberek, gondoljatok ma rá,
A betlehemi kiseded jászolára,
Amely fölött nagyobb fény tündökölt,
Mint minden várak s kastélyok fölött.

Ó, emberek, gondoljatok ma rá,
Ki rómaihoz, barbárhoz, zsidóhoz,
A kerek föld mindegyik gyermekéhez
Egy üzenettel jött: Szeressetek!

Ó, emberek, gondoljatok ma rá!

Juhász Gyula: Betlehemi üzenet a vakoknak

Testvéreim, egy látó küldi néktek
Üdvözetül ma könnyes szavait,
Ki mindig fájón és szédülve nézett
Egy szép pokolt, mely földnek hivatik.
Ő onnan jött, hol a magas mennyeknek
Szférája zeng és csillaga ragyog,
Szemében még e fény árnyéka reszket,
Az édené, mit sírón elhagyott.
Mint nagy elődje, Milton, aki vak volt,
Ő is szeretne látni víg eget,
Túl minden földi harcon és kudarcon
Felé örök világok intenek.

Testvéreim, itt mind vak, aki balgán
Tűnő örömben üdvöket kutat,
Ki istent vár a múltó gyönyör arcán:
Mind vak szegény, ki nem talál utat.
És nem vak az és ő meg fogja látni
Istent magát mind, kinek lelke fény,
Minden világi pompák csillogási
Kialszanak, ha Isten fénye kél.
Szeressetek: ezt mondja az Apostol
S ennél különbet nem mond senkise.
A betlehemi békés csillagokból
Üzeni ezt ma a Szivek Szive!

Juhász Gyula: Búcsúfia

A tanyáról jött Tandari Valér
Öreg szüléssel a nagy búcsúra.
A pöttöm szösze lány most lát először
Világi vásárt és templomi oltárt.
Künn a tanyán csak Isten napja süt
S Isten szegénye őrzi a libát.
Egy léggömböt vett az egész rokonság
A kis Valérnak, szép piros színűt,
Mely ott lebeg a szösze fej fölött.
A vén templomba is bevitte persze
Az új jószágot a boldog gyerek
S amíg ő némán, tátott szájjal ámult
A túlvilági tündöklő csodákra,
Az arany és ezüst barokk mennyország
Szentjeire és angyalaira
S amíg hallgatta repeső szívével
A magasságok orgonaszavát,
A búcsúfia léggömb hirtelen csak
Elszállt kezéből és repült vígan,
Pirosan, mint az élet és öröm
A mennyezet felé, hol régi mester
Remekén hódolnak három királyok
A betlehemi gyermek jászolánál.
Öreg szülék és Tandari Valér
Ijedten látták szállani a gömböt.
– Istentelen! – csattant föl egy mogorva
Templomtribék. Vörös! – zúgott a másik.
Valér szepegve és szipogva állott
És kicsi szíve riadót dobolt.
A piros üdvözlő pedig mosolygón
Suhant, suhant a hívó nyáj fölött
S a kis Jézuska ölében pihent meg.
A kis Jézuska áldást adva nézte
És úgy tetszett, hogy néki kedvesebb
Ez áldozat, mint arany, mirrha, tömjén
És szinte mintha szólott volna ajka:
– Ne félj, kis hívem, Tandari Valér!

Juhász Gula: Karácsony felé

Szép Tündérország támad föl szívemben
Ilyenkor decemberben.
A szeretetnek csillagára nézek,
Megszáll egy titkos, gyönyörű igézet,
Ilyenkor decemberben.

...Bizalmas szívvel járom a világot,
S amit az élet vágott,
Beheggesztem a sebet a szívemben,
És hiszek újra égi szeretetben,
Ilyenkor decemberben.

...És valahol csak kétkedő beszédet
Hallok, szomorún nézek,
A kis Jézuska itt van a közelben,
Legyünk hát jobbak, s higgyünk rendületlen,
S ne csak így decemberben.

(1902)

Juhász Gyula: Karácsonyi ének

Szelíd, szép betlehemi gyermek:
Az angyalok nem énekelnek,
S üvöltenek vad emberek.

Boldog, víg betlehemi jászol:
Sok börtön és kórház világol,
És annyi viskó bús, sötét.

Jó pásztorok és bölcs királyok:
sok farkas és holló kóvályog,
S nem látjuk azt a csillagot!

Békés, derűs karácsony éjjel:
A nagy sötét mikor száll széjjel,
S mikor lesz béke és derű?

Juhász Gyula: Karácsonyi köszöntés

A Makón pihenő katonáknak

Betlehemi csillag
Szelíd fénye mellett
Ma az égen és a földön
Angyalok lebegnek
Isten hírvivői
Könnyezve dalolnak
Békességet, boldogságot
Földi vándoroknak.

Harcos katonák is
Fölnéznek az égre
S rágondolnak álmodozva
A testvériségre.
Bujdosó raboknak
Idegen párnákon
Kedveseik szelíd arcát
Ringatja az álom.

Fáradt katonák ti,
Pihenjetez szépen
Karácsonyfák lángja körül
A mi szent esténken.
Gondoljatok hittel
Zsolozsmát dalolva
Eljövendő boldogságos
Szent karácsonyokra!

Csukaszürke köntös
Kopott, tépett szárnya
Meváltó nagy békességet
Hoz most a világra.
Győzelmes örömmé
Válik majd a bánat,
Lesz még otthon víg karácsony
Magyar katonáknak!

(1916)

Juhász Gyula: Karácsonyi óda

Csöndes az éj és csöndes a világ is,
Caesar Augustus aranyos mosollyal
Zárta be Janust, Mars fegyvere rozsdás:
Béke a földön.

Hallgat a germán és hallgat a pártus,
Néma az indus és néma a hellén,
Herkules távol oszlopa se rendül,
Thule se mozdul.

Már az aranykor új eljövétének
Hírnökeit, a szomorú szibillát
S a szüzi Virgilt földi földi sír és
Hír koszorúja.

S messzi mezőkön nyájaikat őrző
Pásztori népek nézik a derengő
Új csillagot, mely aranyát előnti
Jászoli almon,

Hol mosolyogva és fázva az éjben,
Szőkehajú és szelíd anya keblén,
Most mutatod meg magad a világnak,
Isteni gyermek!

Juhász Gyula: Rorate

A kéklő félhomályban
Az örökmécs ragyog,
Mosolygón álmodoznak
A barokk angyalok.

A gyertyák rendre gyúlnak,
A minisztráns gyerek,
Mint bárány a mezőben
Csenget. Az árny dereng.

Hideg kövön anyókák
Térdelnek. Ifju pap
Magasba fölmutatja
Szelíden az Urat.

Derűs hit tűnt malasztját
Könnyezve keresem.
Ó gyönyörű gyerekség,
Ó boldog Betlehem!

Juhász Gyula: Vízkeresztre

Jövének távol, boldog Napkeletről
Három királyok, híres mágusok,
Mert hírt hallottak a csodás Gyerekről,
Kiráól legenda és jóslat susog.

Ki született szegényen Betlehemben,
Kit megöletne Heródes király
S aranyat, tömjént, mirrhát lelkesedve
Hoz néki Gáspár, Menyhért, Boldizsár!

Szerecsen, indus, perzsa, mind csodálja
A Kisdedet, ki a jövő királya
S a csillagot, mely homlokán ragyog.

Ó édes, kedves. Bájolón gagyog
S egy pintyökét néz, mely szent szeliden
A Szűz Mária vállán megpihen...

(1924)

Kacsó Sándor: Advent a lágerben

Ó, gyere be, kicsi Jézus,
Ó, gyere be, béke,
Hajszolt lelkem hajlékába,
Fáradt lábam, hajlott hátam
Bús Betlehemébe.

Nagyon rossz a világ most itt.
Zárva ajtó, ablak,
Mindhiába kopogtatnál,
Előkelőbb lakásokban
Aligha fogadnak.

Nem is nagyon hiszem, hogy jobb
Szállásod akadna,
Mint ez az én fáradt testem
Karácsonyi békét váró
Rozzant istállója.

Igaz, itt az idegenben
Elhagyatott, árva,
Kóbor kutyák vonítnak rá,
S hosszú puskák, szöges drótok
Állnak ajtajába.

Igaz, búval vert födelét
Komisz szél cibálja,
S nincsen semmi, semmi fény már
Hideg éjbe vakon néző
Két kis ablakába.

De az alázat szalmáját
Hintettem le a földre,
S meleg párát lehel majd Rád
Türelmességem számara,
Jámborságom ökre.

Gyere bé hát, kicsi Jézus,
Karácsonyi béke!
Rozzant testem kis ablakán
Hadd tekintsen ki az öröm
Meleg lámpafénye.

(Tirgu Jiu, 1944. december 10. – román internálótáborban)

Kalotay Mária: Legenda: 1956 Karácsonyán

Mikor a kis Jézus lenézett a Földre
nyomban mint a zápor megeredt a könnye...
Magyar tájra esett szelíd tekintete
Pont mikor az orosz ott a magyart ölte.

El is földte gyorsan síró csillag-szemét,
a Szűzanya ölébe rejtette fejét...
A Szent Szűz is búsult „Virágos Kertjéért”,
Istvántól rábízott hű magyar népéért!

Szomorúan telt el Jézuska ünnepe
Még az angyalok sem hódoltak előtte.
A kis Isten-Gyermek zokogott-zokogott,
s forró könnye-árja Budapestre hullott...!

Karinthy Frigyes: Hit, remény, szeretet

Karácsonyi mellékletre féláron

Szívünk felett, az éjszakából
Csupán a hit mécse világol.
Tartson hát össze titeket,
A hit, remény s a szeretet.

Legyen a szíved egyszerű,
Ború után jön a derű.
A nyár jön a tavasz után,
S viszont az ősz a nyár után.

Akárhogy van, s akármikép'
A vers csak akkor szép, ha szép:
Piros fedél, fehér tanya,
És ha nem szép, akkor csunya.

Mert a szívben érzés lakik,
Az Isten tudja, hányadik,
S az érzés tiszta dalt kíván
Bizony, szép, tiszta dalt kíván.

Kicsiny kunyhóban szeretet,
Szeressétek a gyermeket,
E szent karácsony ünnepén
Önöknek ezt kívánom én.

Mert bibor-bársony vendégség-
Nél jobb egy napi egészség
Opasno je van se nagnuti
Kéretik nem dohányozni.

Karinthy Frigyes: Karácsonyi elégia

Mit tettél ártatlan szívemmel, gyalázatos kor, felelj meg
Karácsony van, de nekem nem kellenek olcsó fenyőgallyaid
Hazug viaszkönyvet ne sírjon a karácsonyi gyertya
Meg nem vesztegetsz cifra csecsebecséddel
Rántsátok le az asztal vacsorázó fehér terítőjét
Fekete posztó van alatta, két gyertya ide és fészület
Krisztus törvényszéke elé rángatlak, hívlak tetemére
Ennek a gúzsbakötött és megtört valaha isteni szívnek
Milyen boldog voltam én ennek a századnak elején
Nem magam miatt szegény voltam és magamrahagyott
De volt valami példátlan izgalom és remény a levegőben
Készültünk valamire és vártunk valami Meglepetést
Aminőt soha még hinni se mert a világ
Egy nemzedék se, mióta Cromagnon s a neanderi völgy
Ködös reggeleit elhagyta ez a földre lepottyant
Valami idegen bolygóról idekerült különös féreg, az ember
Hasonló s mégis egészen más mint az ittlakó többi barom
Remegett minden ebben az ünnepi várakozásban
Mint a gyerekek, mielőtt megszólal odabent a csengő
Én magam sejteni véltem azt is, mi lesz az ajándék
Homályos célzással régen ígérte már sok kusza jel
Idelent a Földön és fönt a csillagos Égen
Ezt a csákót és kardot, ezt az isteni kinevezést
Hogy mostohatestvéreink fák és krokodilok
Közt a legifjabb s nem is a legjobb és legügyesebb
Az a fajta, amelyhez tartozom véletlenül én is
Hogy éppen ez kapja kezébe amire mindenkinek foga vásik
Kényre-kedvre örökbe a Nagy Mennyei kirakatnak
Legszébb játékát, ezt a nagy Lapdát, aminek Föld a neve
S amivel játszani már nem akar többé aki csinálta
Gyönyörű lapda, éppen nekünk való embergyerekeknek
Nem olyan nagy mint a Nap például, de nem is oly forró
Ujjunk meg nem égeti s tele van gyönyörű rajzzal
Erdők és tengerek és hegláncok csupa színes ábra
Hókrisztály és vízirózsa és északi fény gyönyörű
S miénk lesz az egész, tehetünk vele ami tetszik
Belebujhatunk vagy kihajíthatjuk nagy ívben a térbe
El is ronthatjuk, megnézhetjük a szerkezetét
Mindenki lázasan készült ennek a századnak elején
Erre az ünnepi napra, mikor az ember lesz úr a világon
Kezdjük szemügyre venni alaposan ami majd miénk lesz
Hogy tudjunk bánni vele, ne legyen fennakadás
Élvezni, élni, csinálni minden pazar örömet
Egyikünk a hal siklását figyelte a vízben
S eltanulta, hogyan szed ki a vízből levegőt

Másik a madarat röptiben nézte ravaszdin
S másnap maga is harsogva felröppent mint a madár
Harmadik tettenérte a Láthatatlan Sugarat
S déli időben fényes nappal megjelent a kísértet
Félelmes csontváz eleven testünk lágy kérge alatt
A negyedik és ötödik közellé tette a távot
Megfogta az időt, eleven lett mozgó vásznon a mult
Aladin csodalámpája hangot varázsolt a füledbe
S tudtat Szaharában `most` sírni a sárga sakált
Tündérmese csizma hétmérföldes hipp-hopp ahol akarok
Így kavargott négy évszak négy díszlete közt a Darab
Mennyei Színjáték és csupa emberi drága szerep
Énnekem is volt szerepem húsz évesen ilyen fiatalon
Készültem rá még mielőtt látni tanult a szemem
Hogy a `prológust` majd én mondom el, ha kezdődik a játék
Egy reggel, jól emlékszem, a Halley üstökös éppen
Fönt libegett halványan hajnali égi mezőn
Jöttem a réteken át gyalogost Rákos felől fűtt a szél
S komponáltam az Ódát nyurga nagyszájú kamasz
Mint akinek nincs, nem is lehet más dolga csak ez
Ódát harsogni, ódát a Századhoz, mámoros ditirambust
„Én múzsák ifjú papja” vagy Rotterdamus Erasmus
Ennél is szebbet, ujjongóbbat és szabadabbat
Eldicsekedni fennszóval, hogy necsak az élők
Hallják, hallják a holtak is régi temetői rögökben
Da Vinci Lionardó és Daedalus és Shakespeare és Verulami Bacon
Pár semmi évezred iskolatársa és tanulója
Hogy szárnyas szavaik zúgó szárnyakká átalakultak
S nem kép és hasonlat immár a büszke beszéd: repülés!
Mert félórával előbb láttam két földi szememmel
Dagadni és dudorodni a földet s horpadni a mennybolt
Kupoláját ferdén libegve s futni alattam a felhőt
S nem rímek és szavak és muzsika részegített meg
Nem szédített látni káprázatot olcsó borával a Szépség
Ez a Valóság volt, ez a vászonból tákolt monoplán
Minden szépnél szebb, minden Igézetnél igazibb Igézet
Hogy győzni fogunk diadal diadal diadal minékünk
S ha a mennyeknek országa nem száll le a földre
Majd érte megünk mimagunk s „lészen éj és nap
Hat nap és hat éjjel s a hetediken megpihenünk”
Így volt ez s még aznap délután szép kedvesemmel
Ültünk a budai cukrászda hűvös terrasán
S álmodtunk kisdedet aki majd megéri ezt a napot
Gyalázatos század, mit tettél mire a kisded megszületett
December középetájt karácsony előtt tizenhetedikén
Százezer ember hörgött Mazurnál a jeges pocsolyában
S kedvesemet elvitte mint meg vagyon írva
„Gyűlölet és téboly mocskos magzatja a dögvész”
Országok tépték s marcangolták egymás húsát mint az ebek
Aztán csönd lett, a megtépett föld sebeit nyalogatta

Sok-sok év múlva tértem magamhoz egy árokban valahol
Ahová dobott a földrengés s elindultam keresni helyem
Kábultan még rogyanó térddel és betörött fejjel
Keresni a kedvem és hitem és hetyke bizalmam
Hová tettétek mi ez miféle világ lett
Hol a kerek asztal aminek gazdáját dicsérni akartam
Köszönteni dallal miféle arcok ezek a régi helyén
Ostoba gúnnyal hallgatnak ha szólok nem értik a nyelvet
Köszönök és nem is felelnek torkomon akad a szó
Ég felé nyujtom tenyerem hogy eszükbejussak
Összenéznek s alamizsnát tesznek belé azt hiszik koldulni jöttem
Mennék már innen repülnék fönt berreg valami
Aranyat csempész a gépen a bankár át a határon
Vagy valami bombát a háborúra spekuláló iparos
Messze suhan már nem érem utól összeesem az ucca kövén
S már nem tudom eldadogni vádoló végrendeletem

Karinthy Frigyes: Karácsonyi karének

Évtársaim emlékkönyvébe

Nem tudok én igazi ajándékot osztogatni
Mint a tehetősök aranytollat és cigarettatárcát
Én mindenféle szép szavakat gyűjtöttem
Adogattam olcsón, még nekem is maradt,
Gondoltam ezekből csinállok most valamit
Komponálok egy szép karácsonyi korált
Amit aztán majd együtt fogunk énekelni
Kétszer húszévesek a régi világból
De vendégek jöttek valaki zongorázott
S olyan furcsa valami volt amilyen még soha
Körülnéztem s az ismerős arcok és alakok
Még tulajdon házamnépe is hozzám hasonló
Visszaszaladt a képen és olyan idegen lett
Mintha csak véletlenül emlékeznék az egészre
Erőltetni kell hogy eszembejusson
Nagyon régen volt az egész és nagyon messze
Hogy ezek itt örömet és fájdalmat okoztak
Kicsit félős érzés és mégis olyan könnyű
Hogy íme nincs bosszú és hála se többé
Mert valahová utazni kell nem tudom hová
Ahol minderre úgyse lesz többé alkalom
Csak egyvalami fájt tompán ostoba kínnal
(Mint a gyerekeknek akitől pörgőcsigát vettek el
S már húzzák is ki a boltból üres a tenyere
S néz vissza a tarka üvegre és üres tenyerére)
Hogy úgy hagyom itt az egészet ahogy találtam
Szenvedélyes szavaimtól senki se változott
S már nem volt kedvem rakosgatni szavakat
Szólván egyszerre mindannyiunkhoz fennszóval
Inkább csak úgy külön-külön búcsúzom el
Ajándék-kézszerítés sebtiben pongyola módon
Mint kivel zakatolva-mérgesen indul a mozdony
S néhányan lézengenek füstös alkonyi ködben
Induló és érkező vonatok közt, ha kikisértek,
Emlékszel Turcsi erre a pályaudvarra
Összeboruló kormos boltozatával
Amitől síró vakot álmodik a kicsi koldus
Látod a kerek égbolt is ennyi lett számunkra fiacskám
Hasztalan keserű becsvágyad Milán, és gyanakodásod
Kutass ki, nem én loptam el vajaskenyered
Valaki más lehetett mindkettőnk tolvaja pajtás
Szervusz neked is Desiré hát mit csináljak
Nem tudtam eljátszani a nagy komoly szerepet

Ahogy tulajdon halálunk mímetük nagy röhögéssel
Laci nem jöttél ki, neked azt izenem
Egyszerű borom szőlőből volt ne igyunk mindig
Azt a pántlikás pálinkás kurjongatós úri pancsot
Zoltán ne bánts ne szidj nem tudtam mást cselekedni
Jól tudom én hogy nem ér semmit a jóság
S rossznak lenni dicsőbb mégse ment a dolog
Könnyű eset volt Bandi másnak lenni a szürke
Mindennapi népnél – de lenni olyannak
Én mondom neked ez már kicsit nehezebb
Haragudtál rá aki rúgdosott Imre köszönöm
Egyszer Menyus rámkiabáltál úgy-e megbántad
Zsiga bátyám jól esett gyermeknevetésed
S hogy megríkatlak Géza hálás vagyok érte
Együttvéve sajnálatok ha bajbakerültem
S kedvesek voltatok nincsen semmi panaszom
De mindez csak szó gyerekek valamit kellene tenni
Mi lesz velünk ocsudjunk magunkra eszméljetez
Nem pályaudvar ez fiúk hagyjuk e mókát
Nem látjátok vagy úgy tesztek mintha senki se látná
Indultunk hajóval fellobogózva részeg örömben
S fittyet hánytunk ama tengerrengésnek zivatarnak
Mikor százezer csónak merült a hínárba
És sétáltunk nyakkendősen és cigarettáztunk
S intettünk egymásnak finoman és elegánsan
Összeütődve a korlátnál a fedélzet terraszán
S míg most is így lóttunk-futunk és heverészünk
A ponyva alatt helyeselve a szép alkonyatot
Cápák és delfinek siklanak s mi füttyentünk nekik
Mintha csak látványosság volna ez a tenger
De én az imént jártam a hajófenéken
Miklós gyere félre mondani akarok valamit
Te mondd csak tudsz te róla vagy a többiek is
Hogy az éccaka... (én rossz alvó hallottam is a zörejt)
A tenger sima volt és mégis történt valami
Talán valami alattomos jéghegy lehetett
Az alattság régen víz alatt... nézz le a falnál
Három sor ablak eltűnt már a felszín alatt
Oszkár az isten irgalmára nézz körül egyszer
Nem látod közeledni a csattogó hideg habokat?
Oly közel van már látni külön sok kicsi fodrot
Mindegyik fodrocska nézd csak egy friss pici arc
Most született habcsecsemők és vizilegények
Nem sok jóakarát ami itt kavargó
Üveg szemünk nyitva és néznek ránk mereven
S nem hallod alant azt a fojtott nevetést
Ami ott sustorog és zajlik tajtékos ajkaikon
Hátadon nem fut végig nedvesen a nyirok
Ettől a nevetéstől? – Hisz ezek azt nevetik
Hogy itt táncolnak majd ahol most áll a hajó

Jaj istenem és mi csak ülünk fent a szalónban
Verni félre harangot senkiben nincsen erő?
Mihály a mélybe mered elködlő béna szemekkel
Valami Atlantis tornya felé hunyorog
Hagyd azt a vizet pajtás rángatva könyörgök
Csak fövény és kagyló és roncsok és férgek azok
Algák kósza lidérce nem szikraparázs
Üllőjén csodacsattot nem kalapál Hefaisztosz
S az a felhő ott fönt az alkonyi égen
Amiről azt hiszed Ernő, hogy majd csak elindul
Jó kis vitorla ha gyepelőt hajítsz a nyakába
Az a felhő nem mireánk néz az rokona ennek a víznek
És ez a víz jön és szétnyílik és elereszt
Kihúzza magát kajánul alólunk és hangtalanul
Mint Sóhajok Hídja szennyes csatorna fölött
Zuhantat alá hanyatt-homlok bűzös feketeségbe...
Jaj gyerekek végünk van fáklyát ide hol a szivattyú?
Kortársaim bajtársaim vesztünkre hova kerültünk,
Azt hittük hosszú az út és messze a part még
És majd elérünk valami új Amerikát
Most sehol semmi világ és semmi csillag az égen
És semmi fárosz a parton és semmi föld és semmi öböl
Hömpölygő vízgolyó lett a mi tarka világunk
S rozzant Noé-bárka cifra hajópalotánk
Kormos tükreiben mit nézed Béla táguló szembogarad
Igy mult el sok nemzedék és most mi vagyunk a soron
Értitek értitek értitek végre ez nem afféle hasonlat
Mi csak élet voltunk semmi egyéb csak erdei fák
És a fák nem nőnek az évig mint a kegyetlen szörnyű hegyek
Alattunk fekete kút ólomtestünk rest kitalálni
Kopoltyút és uszonyokat inkább leszáll a fenékre
Halljátok?!... itt veri már... a víz... az ablak peremét...
Még pár vonal az egész... már nincs időm befejezni
Egyet böffen a tenger s egy óriás buborék
Pattan el... azután... azután semmi se lesz
Most még ez a perc testvérek ez a perc... bujjatok össze
El az arcunkról ezt a megfagyott lárva mosolyt
Most ordítsunk legalább együtt egy rettenetést
Legalább az éjszaka hallja ez az elfeketülő
Nyúlós és hideg és gonosz éj hogy verje az átok
Legalább ez siketülne belé égrevonító panaszunkba
Amit csak a bugyborékoló hörgés fejez be mi már nem...
Vagy szebb lenne talán... talán mégis az a karének
Testvérek társaim nagyszerű ünnepi dal
Szörnyűséges miatyánk győzelmes és diadalmas
Csengő tiszta torokból büszkeerős bariton
Ez a perc még a miénk s nem féltjük a többit
Lángoló kévékkel keljen fel holnap a Nap
Hallani fogják mások tenger alól messze dalunkat
És minden karok zengjenek és mindenik oltár

És mindegyik vallás ki hisz téged egyisten a földön
Orgonaszóval és sófárral és trombitahangon
El illah il Allah és Löchó Daudi és Kirie Eleison
És mindegyiken túl vékonyan csilingelő karácsonyi csengő
Amivel kisfiamat hívják holnap a fenyőfa tövébe
Circumdederunt me gemitus mortis
Gloria in excelsis Deo Krisztus megszületik.

Kányádi Sándor: Isten háta mögött

üres az istálló s a jászol
idén se lesz nálunk karácsony
hiába vártok
nem jönnek a három királyok

sok dolga van a termetőnek
mindenkivel ő sem törődhet
messzi a csillag
mindenüvé nem világíthat

megértjük persze mit tehetnénk
de olyan sötétek az esték
s a szeretetnek
hiánya nagyon dideregtet

előrelátó vagy de mégis
nézz uram a hátad mögé is
ott is lakoznak
s örülnének a mosolyodnak

Kasza-Marton Lajos: Karácsony küszöbén

Hó szítál és Karácsony jön.
Az utcán hömpölyög a nép özön
és szinte árad, kicsattan a
mosoly, a vágy és csupa öröm
minden mozdulat, minden szó,
hisz Karácsony jön és hull a hó!
– A lábak mellől égre tör
a gyermek szájt idéző hahó.

Az utcákon szellő játszik,
– a hópelyheken látszik
megdőlve fut a házak között el
és így cicázik, így hintázik
sok kicsi hópely.
Most hirtelen,
ezen a szép téli reggelen
harangja érkezik hozzám,
kissé mély-lágyan és csendesen.

És újra eszembe jutsz. – Halk, hang,
hallom a hangod, itt lappang
körülottem és mindég visszatér,
egyre szebben, csengő haranghangban,
télben, fehérhavas reggelen
s oly arányos most, közel Karácsonyhoz;
a hang, a hó s végtelen...

Kasza-Marton Lajos: Utak fehér szőnyegén

Ünneplőbe öltözött
szelíd házsorok között
követem friss nyomát a hóesésnek.

Az úton gondolat szalad – hallom
amint az emberek hívó hangon
Karácsonyról mesélnek...

– A roppanó hó dallamában
vajudást üzen az esti szürkület.
Utak fehér szőnyegén járok
s gondolataim közt viszem az új éneket.

Még nem volt elég az útból,
még csak pár órás ez a fehér üzenet.
Az ünnepből úgy szeretnék megőrizni
minden képet, minden múltó ütemet...

Kertész László: A Kisdeddé vált Ige

Megannyi harsogó száj
most csituljon mindenütt!
Hó is úgy szálljon földre,
a csendre fény szór derűt.

Subás pásztorok jönnek,
kucsmájuk égtől párás.
Mér földlöpő csizmában,
köszöntenek a Földnek.

– Adjon Isten, emberek!
– Fogadj Isten, pásztorok!
Szülessen akkora hit,
mozduljanak a hegyek!

Mert Kisjézus itt közeleg,
jászolkája csupa fény,
kicsi istálló fölött
látni a csillagjelet.

Megérzi még a vak is
bús szemén a ragyogást.
A süket is meghallja,
mert a béke nem hamis.

A Kisdeddé vált Ige
nem hiú pompával jön.
Mégis de hatalmas, szép
az Isten áldott szíve!

Dobogjon hát minden szív,
jön az imádságos éj...!
Aki bűnös vagy, te se félj,
bánatod elébe vidd!

Mert mindenki jó lehet,
aki látja a jelet,
– Aki hinni akar, hisz,
s láthatja a Kisdedet!

(1977)

Kiss Jenő: Pásztorok zavara

A fény, a félelem, az angyal
elozlott már az égi hanggal,
nem zeng a mennyei torok –
de szívükben még száll a langy dal
s csak állanak a pásztorok –:
„Megszületett királyotok!”

Hej, mire várunk? Útrakelve
siessünk áldott Betlehembe!
– s botunk már indul is sután;
az egyik még kinyúl a lenge
bárányfelhős barik után
s meghajlít egyet a nyakán.

Mennek a tág, visszhangos éjben,
ők a földön, szemük az égen,
mennek s nem értik: mint lehet,
hogy őket szólította, éppen
őket, az édes izenet –
Teremtőnk! vajon mit jelent?

Mit higgyenek? – bús, senki népek,
kik aklos legelőkön élnek
s ruhájuk bolhákkal tele –
Szájukon nem volt más, csak ének
s szívükben gyapjak melege –
ily kegyet érdemelnek-e?

Ég! mért nem üzentél azoknak,
kik szentírások közt borongnak?
Azok megértik hangodat.
Mért nem a díszes gazdagoknak:
vihetnek ajándékokat –
A pásztor mit ért meg s mit ad?

Így mennek, némán, tépelődve –
s most már lenéznek, le a földre,
hol görcsös árnyuk hánytorg –
Így mennek ők, így mindörökre,
zavartan, hogy ez mi dolog –
a szent, a bundás pásztorok.

Kosztolányi Dezső: Karácsony

Ezüst esőben száll le a karácsony,
a kályha zúg, a hóesés sűrű;
a lámpafény aranylik a kalácson,
a kocka pörg, gőzöl a tejsűrű.

Kik messze voltak, most mind összejönnek
a percet édes szóval ütni el,
amíg a tél a megfagyott mezőket
karcolja éles, kék jégkörmivel.

Fenyőszagú a lég és a sarokba
ezüst tükörből bókol a rakott fa,
a jó barát boros korsóihoz von,

És zsong az ének áhítatba zöngve...
Csak a havas pusztán a néma csöndbe
sír föl az égbe egy-egy kósza mozdony.

Kovácsnai Kővér János: Karácsonyi óhaj

Ismét jön karácsony, – nap mint nap közeleg, –
belopja melegét, – tárd ki a szívedet:
Gondold el mit tehetsz, hogy mást is hevítsen
a *JÓ*, mivel Téged megáldott az Isten...

Gondold el: – Erdélyben s az Alduna táján
(sőt öt világrészen) a kegyetlen ármány
Heródese üldözi szadista szeszéllyel,
– jézuskák, máriák küzdenek a téllal –
menekül a székely...

Oláh is követi... Hiszen őt is bántja
hogy megsemmisül a faboronás háza.
Földgyalú nem kimél sok-sok ősi telket, –
amit dolgos szülők egykor építettek –
se gyümölcsös kertet, – se karácsonyfákat –,
mik a kunyhók körül mostanig őrt álltak...

A zsarnok szívtelen: – széttép sok családot,
hogy elszakítsa a hű szeretet-láncot.
S hogy kegyetlenségét kifelé kendőzze, –
ha majd a nemzetek őt vonják kérdőre –
papírt írat alá: „Mi önként távozunk,
nem kényszerít senki!” (Holdkórosok vagyunk...?)

Ott hagyják a hazát, – bujdosnak világgá –
hol az anyanyelvén szólhat magyar, – oláh,
mert rabszolga munkát vállalni a télre,
egy nemzet fiának sincsen a kedvére;
és a Duna-delta megmutatta nekünk:
„félmillió hősi halott” vérén épült!

És jön a karácsony, – a tél már közeleg, –
ki fogadja be az éhező sereget?
Hová meneküljön: – a másik koldushoz,
ki alamizsnáért maga is most futkos?

* * *

Megnyomorították Európa szívét...
Hallgassátok meg már Kossuth üzenetét:
„Dunai államok *DUNA SZÖVETSÉGE* –
Igazság, Szeretet vézerljen végre –
Fogjatok össze mind: – Ne kerüljön vérbe!
Akarjátok mind a nemzetközi békét, s

egyesült erővel szerezzetek érvényt
a huszadik század Nagy Ítéletének:
„Szabadságot, Békét Kárpátok közének
s **mindenütt e világ koldus, rab népének!**”

Ne kelljen szenvedjen sok menekült lélek,
anyák és gyermekek, aggastyánok, vének...
Kik százezer számra beteg, – tehetetlen, –
hamvadó reménnyel, – koldus lágerekben
vergődnek nap mint nap s fájón sóhajtoznak:
mikor örülhetnek egy meleg otthonnak,
boldog karácsonynak?...

Hisz' mind úgy születünk kicsiny emberkének
s akkor örvidenénk karácsony esténknek
ha nem üldöznék a sok ártatlan népet
s jutna falat, fekhely s ruha minden népnek!

Gyűljön ki a világ Nagy Karácsonyfája s
minden emberfajta égő kicsi lángja
szórjon fényt Európának is szívébe, –
érezzük melegét: – megszületett végre
az igaz, – őszinte – **emberséges béke,**
Szegénynek, – gazdagnak közös örömére!...

(Toronto, 1988)

Lajossy Sándor: Karácsonykor

Soha szebben még nem harangoztak
kis falumban, mint szent karácsonykor.
Ölekezett Ég a földdel mostan
és tarkállott a sok nép az úton.
A templomban szépen énekeltünk:
„Megszületett Isten Fia nékünk!”

A szentbeszéd ünnepélyes hangja
imáinkkal a magasba szárnyalt.
Úgy éreztük: Isten kezét fogjuk
s megtelt szívünk szent bizonyossággal.
Szólt az ének. Ó, hogy énekeltünk:
„Megszületett Isten Fia nékünk!”

Lendvai István: A szent éj zenéje

Ez éjtszakán – örömek áldott éjtszakája! –
fehéringes kis Jézus hegedülget,
és megvert szívek fölneszelnek rája.

Ez éjtszakán, – ó titkos-boldog éjfé! –
parázsló homlok, tört szem kiderülhet
mélyszavú, édes, jézusi zenénél.

A csillagok mind vidámak, fehérek,
az éjnek rontó babonája nincsen:
szent pásztorálmot lát ma minden lélek.

Mert szívek könnyes, szomorú utcáján
megáll a Gyermek kicsi fehér ingben,
és hegedül a fenyők éjtszakáján.

fehér ingben és kék glóriával
– ó halljátok e drága szerenádot? –
és békesség száll a világon által,

ó mély, csodás zenéje békességnek,
(ez éjtszakán síró szemet ki látott?)
szobában, szívben tiszta gyertyák égnek.

Fegyverszünet van, békecsók szájon,
Közel, ti szívek! nincs, ki menekülhet!
nincs, kit Jézus örömré ne igázzon.

Ez éjtszakán – békének áldott éjtszakája –
fehéringes kis Jézus hegedülget,
és minden szívek fölujjonganak rája.

Lendvay Hedvig: Karácsonyi utazás

Szent Karácsony éjszakán,
Előáll az égi szán,
Arany talpa, gyémánt rúdja,
Jézus indul földi útra.

Földi útra, messze útra,
Csengős bárány húzza, húzza.
Ezüst csengőt meg-megrázza,
Apró léptét szaporázza.

Hegyre föl és völgybe le,
Száz kis angyal száll vele.
Agyal kocsis ült a bakra,
Ostorkáját pattogatja...

Elöl száll a fulajtárja,
Vígan zeng a trombitája.
Ahol járnak csillag lehull,
Minden ember földre borul.

Amerre lép csengős bárány,
Hidat ível szép szivárvány.
Minden házat sorba járnak,
Mindent tudnak, mindent
látnak,
Mindenkire rátalálnak.

Nem nézik az ajtó nyitját,
Jézus fáját beállítják.
És a végén minden ágnak
Meggyújtják a kis gyertyákat.

Tesznek alá sok játékot,
Jézus küldte ajándékot,
Puska, csákó, baba, labda,
Örül is ám aki kapja!

Gyertya lángja libben-lobban,
Száz gyerek láb táncra dobban,
Jézus küldte, angyal hozta,
Jaj de szép a karácsonyfa.

Harang hangja száll a mennyből,
Bari nyakán csengő csendül,
Szánkó rúdját az angyalkák
Visszafelé fordították.

Egyre halkabb egyre messzebb
Mennyországba megérkeztek,
Üres szánkót helyre tolják,
Csengős bárányt csutakolják.

Fáradt szárnyuk összehajtják,
Kicsi Jézust elringatják,
Álma édes, álma mély,
Szent karácsony éjjelén.

Lendvai István: Könyörgés Betlehembe

Én Jézusom, fehérruhás kis Jézusom,
Te minden gyermeké vagy, én tudom,
s a Te boldogságos éjszakádon
öröm daloljon e kerek világon,
de légy ma részrehajló, légy egy kicsinyt
pártoskodó is – az égi csinyt
Atyád majd megbocsátja Teneked –
szeresd legjobban a magyar gyereket.

Ládd, Jézusom, oly gyermek e nép!
Az apja is mind, dalolva lép
eke nyomába vagy éji sírba,
s tékozlóan, sebgyötörten, sírva
oly tiszta, oly bolond és fehér,
bánata bizony szebb angyalt megér,
szebb angyalt, ezüstebb csengetyűt
s képeskönyvbe is aranyabb betűt.

Ládd, Jézusom, oly árva e nép!
S a gyereke a legszomorúbb kép:
aludni kellene habos párnán,
s taszigálják föld vásárján,
kék szeme démont, pokolt tanul,
s oly űzött, mint a hóban a nyúl,
ő a te szegény kis komolyod, –
néki add a legszebb mosolyod.

Én Jézusom, betlehemi kis Jézusom,
rá sokat gondolj a fehér úton, –
vigyél néki szabad mezőket,
magyar dalokkal zengedezőket,
szabad Kárpátot, székely falut,
meleg szobát, szentképes falút,
szelíd királyt, aki jóban van veled,
s álmod is, mely hosszasan feled.

Én Jézusom, fehérruhás kis Jézusom,
minden gyermeké vagy, én tudom,
de néki alig fénylett karácsony, –
engedd, egyet ő is lásson!
A más gyereke oly játszva fut,
s néki oly hosszú még az út,
alig élt s már annyit temetett, –
szeresd legjobban a magyar gyereket!

Magyar Cantionale XVII. sz. – Mentés Mihály: Mária Szűzanya

Mária, Szűzanya Názáretből indul útnak.
Az úton fa, virág egymásnak szent titkot súgnak.
Madárkák zengenek, az ég is ráragyog:
Földön még nem esett ily nagy dolog
Mária szent szívéen dobog szíve örök Úrnak.

Virraszt a Szűzanya Betlehemnek barlangjában.
Altatja kis fiát hideg téli éjszakában:
„Szívemről leszakadt Isteni magzatom,
Ó hogy szent véredet én adhatom!
Szíveddel egy szívem áldott, örök boldogságban.”

Magyar Cationale, XVII. sz.: Szép Violácska

Szép violácska, kedves rózsácska,
Szerelmes kisdéd, szép Jézuska,
Ki most születél, emberré lettél,
Minékünk örömet szerzettél,
Kérünk, vigasztald népünket,
Térítsd magadhoz lelkünket,
Igazítsd szívedhez szívünket,
Igazítsd szívedhez szívünket.

Jászolban látlak, szívemben várlak,
Ó drága kisdéd, szép Jézusom.
Fogadd el szívem, szeretlek híven,
Szűz ágon virágzott Kirsztusom.
Jászlád szénája, szalmája,
Szívem jó meleg tanyája,
Szép kisdéd, szerelmes Jézusom,
Szép kisdéd, szerelmes Jézusom.

Áldott Teremtőm, szent Üdvözítőm,
Ó drága kisdéd, szép Jézusom!
Nincs e világon, ki befogadjon,
Szűz ágon virágzott Krisztusom.
Jöjj el lelkemnek ölébe,
Zárkózz el szívem mélyébe,
Szép kisdéd, szerelmes Jézusom,
Szép kisdéd, szerelmes Jézusom.

Mányoki-Németh Károly: Jászol körül

Hajnal dereng –
hó csillámlik
Ezüst sávban
holdfény vakít

Kéklő mennybolt –
felhő takart
zugaiban:
Mécs csillag gyúl

üstökös fény
Karácsony-éj
kisdéd szület –
Pásztordal zeng:

Szeretet jön
három király
Bölcs, vén aggok:
Áldást osztók.

József az Ács
és Mária
Jézus anyja
Fohászt küldnek

Ég Urához:
S jászol körül
Angyal mosoly –
kara zeng – száll.

Mécs László: Karácsony

Mesével nagy gyermekszemedben megjöttél újra szent karácsony,
jöttél szívekbe sekrestyésnek: gyertyásan gyúljon az öröm.
És minden oltár átkot fáklyáz, ökölbe görbül a köröm,
vér csurran a karácsonyfákról, könny gömbölyül az új kalácson...
Naptamadattól naplenyugatig csendőrszurony feszül az égnek:
úgy tartják az álesillagokkal kicifrált rongyos horizontot...
Hol most az angyal? Az, ki régen ez éjen békeszárnyat bontott?
Szuronyban szárny fennakadt és megfagyott ajkán az ének...
Magányom ablakán kinézek a Krisztus-éhes éjszakába,
a tél korán jött: kertem mélyén sok megfagyott virág-kísértet
bólint, és zörren hófödöten, és sírnak, hogy csak félig éltek...
A szél futkos füttyös bolondként, s rugdalja őket pajkos lába...
A kerten túl az utcamedre: ott hömpölyög a nagy kloáka:
árulkodóknak rothadt szíve (mint Sátán szennyes ürüléke)
gyülvölködés, gyalázat ömlik sötéten, jaj és nincsen vége
és árad mindent elborítóan a hosszú, a hosszú éjszakába...
A bűzös árban mélyen bujkál a jóság szüzi borzadálya
a tiszta szívek kagylójában, mint drága fényű gyöngyvetés...
Úgy mennék bujdosó búvárnak s hol gyöngyöt termel szenvedés,
mind összeszedném s Betlehembe vinném a három szent királlyal...
A nagy kloáka ködje kormos: tudom, feljöttél, mégse látszol
te Betlehembe hívó csillag! Úgy mennék, s merre, nem tudom...
A pásztorokkal, vándorokkal, együgyűekkel egyúton
csak mennék, míg elém virulna barmok között a játszi jászol.
És mondanám: parányi jászol! te sártekének legszebb virága,
mely tartod csöppnyi Jézusunkat, az égből csöppent tiszta mézet,
a csillagokba nőjj csodának! Nőjj szuggeráló szent igézet,
és csurgasd kelyhed édességét a mérgezett szívű világra!
És szólnék: Jézus, szent mosolygás, arany bárányka, Isten csókja,
gyöngécske harmatos kacsódat merítsd a bűzös kloákába:
s a rothadásból rózsák lesznek, bimbóz a száradt lelkek ága,
és földerül az Ember arca, és csókot hány a csillagokra...
Szurony már nem szúr emberhúsba, lehullanak minden börtönrácsok,
duruzsol mind hűlt kemence: muzsikál benne a szeretet!
Minden szegények melegszenek, és minden rongyos gyerekek
karácsonyfát, lovacskát kapnak és sohasemfogyó kalácsot...
Jézuska, Isten báránykája! csinálj csodát nekünk:
az égből dobd le a kicifrált sok csalfa fényű csillagot!
Csillag legyen kéklő szemecskéd, szíved szórjon ránk illatot
s az angyalajkról ellesett dal legyen testvéri énekünk!

Medriczky Andor: Karácsonyi pásztorének

Betlehemi kis jászolban
Isten fia jött közénk,
Meváltani minden embert
Gazdagot és a szegényt.
Szeretetet áraszt máris:
Kis kezét nyújtja felénk.

Betlehemi kis jászolhoz
Jöttek szegény pásztorok,
Angyalszózat hívta őket
Az istálló ragyogott.
S hoztak ami tellett tőlük:
Báránykát, juhászbótót.

Később jöttek a királyok
Ajándékkal gazdagon,
Tömjén, mirha és aranykincs
Csillog-villog a napon.
Mert király Ő, a kis Jézus,
Övé minden hatalom.

Most mi jöttünk, hazátlanok,
Legszegényebb hívei,
Vándorúton, kincsek nélkül
Szívünket kiönteni.
Kicsi Jézus segíts minket
Hinni, tűrni, küzdeni...

(1951)

Mentes Mihály: Proletárkarácsony

Pincelakás. Vad. Nyirkos és hideg.
Egy koldusasszony karácsonyt mesél
A gyermekeinek.

„Anyám, úgy fázom...” „Csitt, csak csendesen.
Ilyenkor jár az áldott kicsi Jézus.
Talán hozzánk is eljön. Őt lesem.”

„Éhes vagyok, jaj...” „Kicsit várjatok:
már erre jár a túlsó soron
Fényben égnek már mind az ablakok.”

Egy fénycsík táncol a pice falán,
Sóváran nézik a lázas szemek:
„Nem is talál be mihozzánk talán.”

„Én behívom. Jó lesz, édesanyám?”
„Megyünk mi is mind.” S az utcán bolyong
Az éhes, fázó kolduskaraván.

Benéznek itt-ott fényes ablakon.
De a kis Jézus tovább hívja őket:
„Én odább lakom.”

Hideg templomban koldus Betlehem.
A kicsi Jézus szalmán didereg...
„Nézd, anyám, ott is egy proletárgyerek!”

A szegény rongyos had haza oson,
álmukban Jézus látogatja őket,
s könnygyöngyök égnek ócsak vánkoson.

Miskolczy Kálmán: Magyar Karácsony

Fehér Karácsony!
Tündököl az alvó házakon,
A Béke halk harmóniája
Ömlik be minden ablakon.

Csend és éjszaka!
Puhán von be mindent az ég hava,
Istenem, bár el soh'se múlna,
E csodás, szent Karácsony éjszaka!

Isteni kiseded!
Mosolyod melegít ma minden szívet,
Csodálva nézzük bájlón fénylő,
Ragyogó, ég-kék szemeidet.

Hallga, csak, hallga!
Mintha most ezernyi nagy harang zúgna,
Neki zúg, cseng, bong neki zeng mind,
A szívünk ma őneki húzza!

Zúgjon is mind ma!
Lelkünkben halk hang súgja és zsongja:
Az Ő ajándéka, Néki köszönjük,
E csodás, szent Karácsony éjszaka!

(1943)

Móra László: Karácsony édes ünnepén

Legyen ma templom minden ember szíve,
Melyben a lélek szárnyat bontogat!
Karácsony édes ünnepén
Legyen imádság minden gondolat.

Legyen ma templom minden ember szíve,
S legyen a templom tiszta, szent fehér.
Karácsony édes ünnepén
Istennek tetsző legyen a kenyér.

Szálljon szívünkbe áldott akarat,
Ez kösse egybe mind a kezeket.
Karácsony édes ünnepén
Te légy vendégünk: Jóság, Szeretet!

Akinek könnyet osztogat az Élet
És kín a napja, kín az éjjele,
Karácsony édes ünnepén
Ne fuss előle! Óh beszélj vele!

Testét takard be s enyhítsd sok sebét!
Óh lásd meg, tudd meg: testvér ő veled.
Karácsony édes ünnepén
A szíved szépül, őt ha öleled.

Az emberszívek örökélő őre
Tegye ma össze mind a kezeket!
Karácsony édes ünnepén
Maradj vendégünk: Jóság, Szeretet!

Móra László: Karácsonyi imádság

Ó, édes Jézuska,
Hallgasd meg szavunk!
Nagy országért síró
Bús magyarok vagyunk.

Szent karácsony estjén
Halld meg ezer jajunk...
Igazágot kérő
Bús magyarok vagyunk.

Küldd le angyalkáid,
Tedd fényessé napunk!
Hiszen csak sötétben
Botorkálók vagyunk.

Széttépett Hazánkban
Nézd városunk, falunk!
Alig-alig élők
Meglopottak vagyunk.

Ne küldj sok játékot!
Karácsonyfát se adj!
Ó, csak azt tudhassuk,
Hogy most közöttünk vagy.

Hogy közibénk jöttél
S két áldott kezeddél
Földi csodát teszel
Síró nemzetteddel.

Ó, édes Jézuska
Hallgasd, amit kérünk:
Szent István országát
Adjad vissza nekünk!

Móra László: Karácsonyi csengő

Csingilingi, cseng a csengő,
Száll a szánkó, mint a felhő,
Csaknem elszakad a gyepelő,
Csingilingi, cseng a csengő.

Égi szánkót hajt az angyal.
És mire az estihajnal
Megjön a szép fenyőgallyal,
Cseng a csengő, jó az angyal.

Itt a Jézus angyalkája,
Égben termett csodafája,
S mindent, mindent aggat rája
A kis Jézus angyalkája.

Arany diót, arany csengőt,
Ezüst lepkét, ringót rengőt,
Amilyen még földön nem nőtt,
S csilingelő arany csengőt.

Kérünk Jézus angyalkája,
Ahol sok a koldus, árva,
Hol jóságod legtöbb várja,
Ott pihenj meg legtovábbra.

Hozz örömet, békességet,
A szíveknek melegséget,
Karácsonyi szép meséket,
S az Istennek dicsőséget.

Murányi Marianna: Jézust, ha jő

Gyertyák lobogása –
Jézust, ha jő,
Vigan melegítse a
Kis csecsemőt.

Dajkálja dallal
Sok kicsi király,
S ne legyen annyi
Nagy földi vizzály.

N. N. (ismeretlen): 1949 Karácsony

Kemény az éj a véres cella mélyén,
a Sátán áll őrt kinn az éjszakán,
és akit őriz, annak nincsen társa,
csak a világot vádoló magány.
Körötte szurony, géppisztoly és börtön
s hol a Halál a szolgává tett földön
a mártírokból légiót soroz:
Ti szabad népek! Moszkva bilincсібől
üzen néktek a fogoly bíboros.

Egyedül álltam, Istennel – Hazáért,
míg ráncszakadt a gyilkos Ázsia,
de Boldogasszony zsoldáráért zokogva
velem jött népem millió fia.
Gyilkos erő bár eltörte a kardot,
Krisztus keresztje a magasba tartott
égi jel: itt, a Tisza felett
ti szabadok, ti gondtalanul alvók,
az én kereszttem védett titeket.

Mohinál Ugrin, Tomori Mohácsnál...
Vártam én is, hogy mozdul a világ,
s nem hagyja veszni – szemben Góliáttal –
a szabadságért harcoló fiát.
Hisz azt védtük itt, ami a tiétek:
a lelket, amely az oltáron égett,
s karácsony éjjel kialudt a fény...
Magam maradtam, mint egykor a kertek
a Golgotának égbeszúrt hegyén.

Kemény az éj a véres cella mélyén,
a Sátán áll őrt kinn az éjszakán,
és akit őriz, annak nincsen társa,
csak a világot vádoló magány.
Körötte szurony, géppisztoly és börtön
s hol a Halál a szolgává tett földön
a mártírokból légiót soroz:
Ti szabad népek! Moszkva bilincсібől
üzen néktek a fogoly bíboros.

N. N. (ismeretlen): Fehér Karácsony

Havazik, havazik...
Meg sem áll tavaszig.
Tán az egész világ
Hó alatt aluszik.

Hó alatt aluszik,
Pilláját se nyitja,
Hó alatt aluszik
Kertünkben a fűzfa.

Álmában barkát bont;
Csupa fehér bársony...
Azt hiszi tavasz van,
S itt van a karácsony.

Itt van a karácsony,
Most nyílik virága,
Hócsillagot bontott
Minden bokor ága.

Ünnepel a tél is;
Felöltözött szépen,
Kint sétál az utcán
Ünnepi fehérben.

N. N. (ismeretlen): Ha soha egyébkor...

Ha soha egyébkor eszembe se jutna,
Karácsony estéjén hazaszállnék
Mindig a mi kis falunkba.

Ha soha egyébkor rá sem emlékeznék
Karácsony estéjén a mi kis házunkat
Mindig fölkeresném.

Ha máskor eszembe sosem is jutnának,
Karácsony estéjén örökké áldanám
Az édesapámat, az édesanyámat.

N. N. (ismeretlen): Ily szegényen mint én

Isten küldte földre, égi szeretet
Menny és föld ura az, ki ma született,
Menny és föld urának istálló jutott,
S ő az egész földnek megváltást hozott.

Bölcs király ha lennék, hoznék aranyat,
Bárányt, hogyha pásztor, Jézusom fogadd.
Ily szegényen, mint én, mit adjak Neked?
Vedd el ajándéku szívem s lelkemet!

Szegény vagyok látod,
Mit adjak Neked?
Vedd el szent Megváltóm
Szívem s lelkemet!

N. N. (ismeretlen): Imádság

Jászolban fekvő édes pici Jézus,
Bús magyar gyermek imádkozik Hozzád.
A Kárpátokat hópihék takarják.
Havas fejükkel Hozzád intenek fel,
A drága, védő, örökdő hegyek,
Add vissza nekünk, add a hegyeket.

Karácsonyfák az erdőn jönnek, jönnek.
Gyertyavilágban elmúlnak a könnyvek.
A bús könnyek a csillogón lepergők,
Add vissza nekünk, add vissza az erdőt.

A rónaságban fázva, összebújva,
Tavaszwárón alszik lenn a búza.
Milliók várják az élet adóját,
Add vissza nekünk, add vissza a rónát.

Hozd vissza nekünk, ó hozd el a földet,
A könnyeinkkel, vérrel öntözöttet,
Amelyet hívunk, sohase felejtünk,
A földet, melyhez vissza sír a lelkünk.

S ha ideadtad a keserű kelyhet,
És ha vezeklünk bús porba esettek,
Jászolban fekvő édes pici Jézus
Bús magyar ajkak reszketve susogják
Csak a szívünket vidd közelebb Hozzád!

Nagyfalusy Lajos Ó boldog éj!

Ó, boldog éj,
Fönséges éj,
Százszorszönt
Drága éj!
Földön is, égen is alleluja!
Krisztus, az égnek, a földnek Ura
Szűznek ölébe leszáll,
Krisztus, a békekirály.

Ó, boldog éj,
Malasztos éj,
Százszorszönt
Csupa fény!
Fény, ki után a világ epedett,
Ki örök irgalom és szeretet,
Glória! Földre leszáll
Isten, a Fény, a Király!

Ó, áldott éj,
Ó, boldog éj,
Százszorszönt
Békeéj!
Békekötést szerez Ő veletek,
Nyitva legyen neki a szívetek,
Tiszta szívekbe leszáll
Krisztus, a békekirály.

Negyedi Szabó Margit: Karácsonyi emlékezés

Emlékszel-e még az első Karácsonyra...
Midőn lejött hozzánk az angyal a mennyből?
Nem is tudod talán, mely égi táj felől
kerub hárfájának zengő dalát hozta...
Hajlékunk tájkát karácsonyfa-gyertya
Ragyogó lángjával mind megaranyozta...

Szívünk bús fészkebe hófehér szárnyával
Csodák országából béke galambja szállt,
Mire a múlt évek minden sötét árnya
Aranyharmat lepte liljom mezővé vált...

Éltünk minden útját karácsonyfa-gyertya
Édes melegével végig beragyogta...
Angyali hárfának zengő ezüst húrját
Vak idők rozsdája eddig meg nem fogta.

Maradj itt, ne hagyj el, maradj köztünk végig
Fehér galambszárnyon mennyből eljött angyal!
Szívünkbe fogadtunk hajnal hasadással
Szívünkbe marasztunk deresedő hajjal...
Karácsonyfánk végső lángja ha ellobban
Együtt menjünk veled mennybe szálló angyal...

Negyedi Szabó Margit: Uram! Mit adjak Néked karácsonyra?

NINCSEN ARANYOM, bíborom, ámbrám,
Nem adhatok dús gyámánt-kincseket.
Szegény poéta mit adhat szépet,
Uram, karácsonyra mit adjak Néked?

TÖMJÉNEM VAN csak, néhány szem tömjénem,
s a lelkem hittől lobogó lángja.
Hadd illatozzék, szálljon fel Hozzád
Áldozattüzem gomolygó árja.

ÉN DALT TUDOK csak, egyszerűt, tisztát,
Mely Téged áld és Téged magasztal,
Fogadd e dalt, mely Tehozzád száll fel
Tömjénes, égő füst-áldozattal.

SZÁLLJON AZ ÉNEK, zengjen az oltár,
Terjessze széjjel illatos árját,
Téged dicsérjen, Tégedet áldjon,
Szegény poéta kis Jézuskáját.

Négyesy Irén: Karácsony

Karácsony,
bizony –, hogy kellenél!
Gyertyafényes malasztok,
fehér kalácskenyér
mit Nagymamám dagasztott,
halk lámpa öble,
szaloncukor édessége,
aranydió gömbje,
az esti béke – a lelki béke.
Elgurult minden a múltba,
nem a jövőbe
s aminek értelme volt régen
annak ma nincs értéke.
A materiális valóság
ronda ökle
dörömböl a fülekbe.
Oda a jó,
a szép, a színes illúzió!
Az Élet beteg lett,
jónak hívják a Rosszat
s a Jóság nem kell senkinek.
Szaladgálunk,
mint megzavart hangyaboly
nyáron
egy süllyedő világon.
Az Igazság kidülledt szemekkel
fetreng a porba',
fojtogatja az Önkény.
Hol van a Jóság meleg
misztériuma?
A lelki szépség elveszett,
helyette halálos örvény
kevereg.
A Csoda – oda van! Oda.
A holnap zsebe
bombával tele.
Amit oly régen
a Sorstól
vártam, reméltem:
nem jött mint Érdem.
Ferde szemszögével
oly idegen nékem.

De valahol fenn
dereng már a Csillag,
közeleg a Jászol –
sok új jövendő Karácsony ontja
fényeit arcomba,
felemelem fejem
s mielőtt elragad
Korom pocsolyája,
az Égi Kegyelem világot
mozgató cérnaszála
felránt a Magasba,
a Lét ölen szunnyadó
fényességes új Karácsonyokba!

Németh Ernő: Fekete karácsony

A lélek néha visszájára fordul,
kisértenek az elfelejtett évek,
egy régi emlék föléd a múltból,
s arcunk fakó lesz, fálnál is fehérebb.
Egy villanás, egy ellopott tekintet
felforgatja, megfogja szíveinket,
s amit egyszer eltemetett a távol,
visszahozza az idő távlatából.

Már éled is az alkony lomha teste,
ködbe vesznek a budai hegyek,
karácsony este borul Budapestre,
benépesednek az utcák és terek.
A városon át vert hadak vonulnak,
egy ló nyerít, a hídra ágyút vonnak,
a Duna zajlik, hullámszik sötétben,
gépek moraja hasít át az égen,
s szítál a hó. Ez volna hát karácsony?
Kis fény szűrődik át a templomrácson,
oltár fölött Mária szíve vérzik,
s arcán a könnyek peregve futnak végig.

Még látom a Villányi-uti fákat,
a sötétben vonuló katonákat,
körültünk a gyűrű most bezárult,
Vecsés felől dörögnek már az ágyuk.
Míg szánakozva nézem őket tétlen,
kezem ökölbe zárul észrevétlen.
Valamit felold bennem ez az emlék,
nincs fájdalom, kín, mit el nem viselnék,
a szorongás szívem markolta, tépte
s nem magamért: érettünk hulltam térdre.

Népi imádság: A kis Jézus aranyalma

A kis Jézus aranyalma,
Boldogságos Szűz Mária,
Egy kezébe ringatgatja,
A másikkal takargatja.

Aludj, aludj kisededcske,
Betlehemi hercegecske,
Nem királyné a te dajkád,
Szolgálóbul lettem anyád.

Oh te dudás mit szundikálsz?
Fényes az ég, nem kell lámpás,
Ha kimegyek ajtóm elé,
Föltekintek az ég felé.

Ott látok egy szép kápolnát,
Ott látok egy szép kápolnát,
Benne a szép Szűz Máriát.

Népi imádság: Karácsonyi éjfélóra

Karácsonyi éjfélóra
Megszületett Istenfia
Megszületett Istenfia
Az ártatlan Kisjézuska.

Gyerünk mennyünk jászolához
Boruljunk le a lábához,
Fekete fábul a bőcsű
Fekete fábul a jászol.

P. Jánossy Béla: Az ingecske

A kis fiam már gagyogat,
Kiáltoz, tör, tipeg, veszekszik,
Mosolyog s bámul nagyokat,
Ez vagy amaz ha tetszik.
Mindenben nagy kedvét leli,
Csak egy nem ízlik: fürdeni.
Van ilyenkor sűrű sikongás,
Hős rúgkapálás, könnyetontás,
A szája reszket, arca kékül,
Két májas-kar az ingécskéből
Míg negynehezen kikerül,
Szóval a dolog sikerül.
Az anyja persze ezalatt,
Ami csak az eszéig ér,
Az égen, földön, föld alatt,
Mindent neki ígér.
Hintalovat, szép hámosat,
Székecskét, tulipánosat,
El az aranyház se marad,
S belé gyémántból madarat.
De csípős végű vesszőcskét is,
Amitől félhet, aki rossz,
Karácsonyfát, fehér pihét,
Mit a Jézuska hoz.
Egy ilyen fergeteg után
Beszért hozzá az anyja egyszer.
Mind meg sem is értette tán,
De nézte anyját a kis ember.
Madonna képe a falon:
A kis Jézuska csupaszon
Ül a karján, s tekintetével
Az Istenanya béragyogja.
Kis fiának az anyja mondja:
„– Hol a Jézuska ott a képen?
Tedd a kezecskéd össze szépen,
Úgy – s ints neki most csókot is.”
Cupog a száj, megvan az is.
„– Kicsi Jézus, inget reája,
Lásd, nem varrhatott anyukája.
Fázik szegényke. És neked van,
Neked mindig jó meleged van.
Nézd a szegénykét, kicsi kincsem:
A Jézuskának inge sincsen”...
A kis fiam néz mereven
Hol az anyjára, hol a képre.

Szemén kigyúl az értelem,
S nyelve is oldódnék beszédre.
Kedveskés ümmögés jelzi,
Hogy mit hallott, megszívlelé,
Fogja kis ingét kis kezével
S nyújtja édes ügyetlenséggel
Szegény kis Jézuska felé...

P. Pál Ödön: Karácsony éjjele

Se hold, se csillag fenn az égen,
Eltűnt az éjnek méla boltja;
A bűn a földet, mint koporsót,
Fekete bakacsinba vonta:
Pont sincs, hová reményevesztve
Az ember bús szemét meressze.

De a Sátán lát a sötétben,
S minden gonosz fülébe hallik –
Meghallja Heródes parancsát
S kéngőzös szája röhejbe vonaglik:
„Lelőktél Isten! Jó, nem bánom,
Hát úrrá leszek e világon!”

Szívekre vág egy kalapácsnak
Izzó szikrát verő ütése...
Halálosnak gondolta minden –
És – halleluja! – mégse, mégse...
Söt ott, hol a szuroksötét volt,
Kristályosan dereng a mennybolt.

Az Úr szeme villan ki rajta:
Nagy égő rózsza fenn az égen.
Fényében a Három király
Egy rozzant istállóhoz mégyen;
És onnan, onnan gögicsélve
Hallatszik a kised beszéde:

„Azért küldött – Atyám – a földre
Hogy minden bajnak – kútforrását
A gonoszságot – eltöröljem”...
Az édes hang lesujtja a Sátánt,
De angyalkart zendít meg az égen
S hozsannát az ember szívében!

Paksy Gáspár: Adventben

Már én a földnek szolgálancát
Erős karokkal szétzuzom,
Feléd esengve tiszta hévvel,
Sóvárgó vággyal, Jézusom!

Látom kigyulni napkeletről
Királyok fényes csillagát,
Komor felhőkön, bús homályon
Mennyország fénye csillan át.

Sötét, kietlen éjtszakákon
Kicsiny bölcsödről álmodom,
Sokszor merengek égi kéjjel
Mosolygó kisdéd-arcodon.

A boldogság regéje lágyan,
Szellők szárnyán susog felém,
Sokszor tűnődöm holdas este
Az angyalok szép énekén.

Vigasztalódva nézhetem már
A nagy világot, bár sötét;
Egekből áradt üdv sugára
Oszlatni kezdi bús ködét.

Szívem keservét, régi bűját
Örök reménnyel altatom,
A kétség, csüggedés borúján
Raráté sír föl ajkamon.

Az irgalom nagy Istenéhez
Gyakorta szárnyal hő imám,
Mert lelkem e csalárd időknek
Meváltót, üdvöt, fényt kíván!

Pálóczi Horváth Ádám: Örvendjetek, keresztyének

Örvendjetek, keresztyének,
Nyíljatok meg nyelvek szívek,
Az idvesség Istenének
Mondjatok áldást, minden hívek!
Felváltatott nagy örömmel
A haláltól való félelem,
Mit véghetetlen érdemmel
Meggyőz az isteni kegyelem.

A Megtartó ma született,
Az örök Isten emberré lett,
És ma visszaszereztetett
Az igazság s elvesztett élet.
Kiküldé szerelmes Fiát
Istenünk a teljes időben,
Hogy a kezes a bűn díját
Fizesse s szenvedje testében.

Ó, imádandó titkai
Ama békesség tanácsának,
Ó, nagyhatalmú dolgai
A menny és föld szabad Urának!
Aki által teremtetett
S lett minden serege az égnek,
Az Ige testté született,
Személye az egy Istenségnek.

Ennek örülnek az egek,
A titkok mélységén bámulnak,
Hirdetik angyal-seregek
Jézust, s előtte leborulnak.
A Magasságost tisztelik,
A földön békességet zengnek,
És ünnepnappá szentelik
Megjelenését az Istennek.

Áldom én is szent nevedet,
Én királyom, szenteknek szente,
És vígan ülöm ünneped,
Ó Jézus, Istennek felkentje!
Magasztalom Felségedet
És imádlak szent félelemmel,
De egyszersmind szerelmedet
Megölelem igaz hitemmel.

Panajóthné László Márta: Karácsonyvárás

Durván becsapott sötét kapun kívül
szegény koldusként, árván didereg –
s míg utána a szidalom kiált,
a fagyos úton tovább lépeget...

Halkan kopog a szomszéd ajtaján,
„számodra nincs hely, eridj csak odább”
szól bévülről egy fásult, tompa hang,
bánatos arccal ballag hát tovább...

Csillagszeméből könnye is kicsordul,
ajkán már régen elhalt a mosoly.
Hiába kopog, hiába is kérlel, –
zokogva egyre tovább bandukol...

Ne búsulj, ne zokogj, drága kicsi Jézus
a szívtelenség rideg közönyén.
Tekints azokra, kik szívrepesve várnak
születésnapod áldott ünnepén –

és akik titokban, az éjt átvirrasztván
remegve várják érkezésedet...
Ne lássa, ne hallja, meg ne tudja senki,
de Téged mégis felköszöntenek.

Egy helyett tízen, százan marasztalnánk,
térj be hát hozzánk, úgy várunk Reád. –
Mosolyogj újra s hozd el minékünk
szeretetednek szent karácsonyát.

Feledd el a rosszat, kis szíved ne fájjon
látod, mennyien vígasztalगतunk?
Elibéd járulván, dédelgetve kérünk:
ne sírj hát, édes kicsi Jézusunk.

Petőfi Sándor: Karácsonkor

Énhozzám is benézett a karácson,
Tán csak azért, hogy bús orcát is lásson
És rajta egy pár reszkető könyűt.

Menj el, karácson, menj innen sietve,
Hiszen családok ünnepnapja vagy te,
S én magam, egyes-egyedül vagyok.

Meleg szobám e gondolattól elhül.
Miként a jégcsap függ a házereszről,
Ugy függ szívemről ez a gondolat.

Hej, be nem így volt, nem így néhanapján!
Ez ünnep sokszor be vígan virradt rám
Apám, anyám és testvérem között!

Oh aki együtt látta e családot,
Nem mindennapi boldogságot látott!
Mi boldogok valánk, mert jók valánk.

Embert szerettünk és istent imádtunk;
Akármikor jött a szegény, minálunk
Vigasztalást és kenyeret kapott.

Mi lett a díj? rövid jólét multával
Hosszú nagy inség... tenger, melyen által
Majd a halálnak révéhez jutunk.

De a szegénység énnekem nem fájna,
Ha jó családom régi lombos fája
Ugy állna még, mint álla hajdanán.

Vész jött e fára, mely azt szétszaggatta;
Egy ág keletre, a másik nyugatra,
S éjszakra a törzs, az öreg szülők.

Lelkem szülőim, édes jó testvérem,
Ha én azt a kort újrolag megérem,
Hol mind a négyünk egy asztalhoz ül?...

Eredj, reménység, menj, maradj magadnak,
Oly kedves vagy, hogy hinnem kell szavadnak,
Ámbár tudom, hogy mindig csak hazudsz...

Isten veled, te szép családi élet!
Ki van rám mondva a kemény ítélet,
Hogy vágyam űzzön és ne érjen el.

Nem nap vagyok én, föld és hold körében;
Mint vést jelentő üstökös az égen,
Magányos pályán búsán bujdosom.

(Pest, 1846)

Pécselyi Király Imre: Krisztus Urunknak áldott születésén

Krisztus Urunknak áldott születésén,
Angyali verset mondjunk szent ünnepén,
Mely Betlehemnek mezejében régen zengett eképen:

A magasságban dicsőség Istennek,
Békesség legyen földön embereknek,
És jóakarát mindenféle népnek és nemzetségnek!

A nemes Betlehemnek városába'
Gyermek született szűztől e világra,
Örömet hozott Ádám árváira, maradékira.

...

Hála legyen mennybéli szent Atyánknak,
Hála legyen született Jézusunknak
És Szentléleknek, mi vigasztalónknak, bölcs oktatóknak!

Ó örök Isten, dicső Szentháromság.
Szálljon mireánk mennyei vígasság,
Távozzék tőlünk minden szomorúság, légyen vidámság!

Pilinszky János: A fényességes angyal is

Emlékezés egy világháborús karácsonyra

Az égbolt elsötétedett.
S akár a végítélet
zord fellege tört volna ránk,
a föld is oly sötét lett.

Gyermekszívünk is oly nehéz!
A házak és a kertek,
az egész törékeny világ,
érettük, velünk reszket.

Aztán a roppant csöndön át
puhán és észrevétlen,
a hangtalan meginduló
és puha hóesésben,

akár a fényes pelyhek is
vigyázva földet értek,
a fényességes angyal is,
ő is a földre lépett.

Pohárnok Jenő: Karácsonyfa alatt

Eljött a nap, mit várva-vártunk,
Az égen csillagfény ragyog,
Jézuska fáját ím' elhozták
A halkan szálló angyalok.

Köszönjük neked, édes Jézus,
Hogy szíved minket így szeret,
S az angyalok dalával együtt
Dicsőítjük ma szent neved!

S ha elmúlik majd a karácsony,
Te akkor is maradj velünk,
Míg élünk, ezt a kis családot
Szeresd, ó édes Istenünk!

Pusztai Sándor: Betlehemi éj

A hold beszűrt a kunyhórepedésen,
Ezüst halmot hintett szerte szépen.
A glória már fényes messze zengett.
Elaludtak. Szendergett a Gyermekek.
Mária édesen, a bölcsőre hajolva,
József, az ács, s fejénél a szalma.
Aludt a csacsi és a hű ökör.
Ez éjjel nem riadt egy kutya se föl.
Bogrács alatt a tűz, csuporban a tej,
A fák, a bokrok, mind. És száz virágkehely.
Aludt a jószág. A tágas gádorok.
A mindig virrasztó csordapásztorok.
Egy kis bari, tán álmán, bégetett.
Sóhaja gyapjak taváb vészett.
Aludt a ház. A csend. A kispatak.
Háztető a nád. S a ház előtti pad.
Aludt a szerszám, a szíj, ostonon a nyél.
Gyalogúton, állva, elaludt a szél.
Gyöngyháztollú szárnyal mind, a madarak.
Aludt az éj is, egy nagy fa alatt...

A glória már csak szinte zümmögött,
Mint a hold zenéje alvó fű között.

A Hűség virraszt csak
Léptét hallani,
Hogy ébren legyen itt
Mindig valaki...

Radványi Kálmán: Azt kérded, kis fiam...

Az kérded, kis fiam, mi fáj nekem?
Hogy a karácsony méze sem vidít fel,
A muzsikáló angyalok zenéje,
Égből szívekbe áradó malaszt.
Isten békéje emberek között,
A karácsonyfa ragyogó csodája,
A boldog fény, a víg szent csillogás.
A gyermekvágyak termő csodafája,
A megvalósult álmok boldog estje
Nem gyújtja föl bús szívem mosolyát.

Azt kérded, kis fiam, mi fáj nekem...
Szemem a sötét messzeségbe fúrom,
Átnézek rajtad s boldogságon
S meglátok minden bánatot, nyomort.
És hallom a magyar hegyek nyögését,
A magyar égnek omló roskadását,
És sír bennem a magyar árvaság.
Látó szemem ma vándorútra kel,
Bocsásd meg nékem, édes kis fiam,
Az égő könnyet, mely fejedre hull,
S a sötét felhőt a homlokomon.
Fájó szívemnek néma zokogását,
Lelkem megosztott fájó csonkaságát
Bocsásd meg nékem, édes kis fiam.

A székely hegyek puha hópalástján
Árva kis házak négy fala között
Rab lélek gunnyaszt. Szárnyait kitepték,
Öröme félénk és bátortalan.
Erdély fölött egy nagy korbács suhog,
Magyar vér serked minden vad ütésén,
S én érzem a korbácsnak szégyenét.
Bárhová sujt le ólmos ostora
Engem talál s a lelkem megvonaglik.
Fáj bennem minden megfojtott magyar szó.
Holt gondolatok a vágyak temetőjén
Zokogva járok s nem tudok örülni.

Az kérded, kis fiam, mi fáj nekem...
Kárpátok gyásza, Garam csobogása,
A Tátra fáj és Kassa ékessége,
A multat néző néma várromok,
S a jelen romja – csonka életünk.
Idegen lábak gögös dobbanása,
Idegen ajkak vidámsága fáj...

És fáj bennem ma minden szenvedés:
A kenyértelen asztalok keserve,
Az anyák könnye, apák küzködése,
Sírásra görbült édes gyermekajk,
Odvakban gubbasztó karácsonyok...
Minden magyar gond nyomja lelkemet...
Édes fiam, ez fáj nekem, Ezért
Ül könnyű szememben szent karácsony estén.

Radványi Kálmán: Én Jézust várom, a kis Gyermecket

Ti nagy, hatalmas Messiásra vártok,
Ki fölkaparja az avult világot,
Kinek hatalma tisztító vihar,
Ki poklot ostromol villámival:
Én Jézust várom, a kis gyermeket,
Ki bölcsőjében játszik és nevet.

Vajúrást vártok, eszmék harcait,
Vak gyűlölettel, göggel küzd a hit,
Viharzó harcot vív az öntudat
A szent szabadság zászlaja alatt.
Én Jézust várom, a kis csecsemőt;
Letérdelek kis lábai előtt.

Titeket súlyos problémák gyötörnek:
Én átadom magam a szent gyönyörnek.
Filozofáltok, írtok könyveket,
Az én problémám: lélek s szeretet.
Én Jézust várom, aki mosolyog,
És mosolyától én boldog vagyok.

Gyertek fiúk, ti kicsinyek, körém
A hópelyhes karácsony estéjén,
Gyertyás és cukros kedves fa alatt
Hagyjuk a küzdő, merész vágyakat!
Mi Jézust várjuk, a kis gyermeket,
Ki báj, szelídség s égi szeretet.

Reményik Sándor: A betlehemes

Jékely Mártának

Az ott Szeben - -
Három fenyőfa közt elfér a képe.
A látcsövemen át
Nézem ezt a kis játék-skatulyát.
Oly óriásnak érzem magamat,
Oly vidám óriásnak,
Úgy megemeltek engem a Hegyek:
Jó, hogy kezembe fogjam, felragadjam
S magasra tartsam
Azt a messzi kis játék-skatulyát
És benne minden jajt s minden kacajt
És minden megfeszített életet:

Mint a jászolt a Betlehemesek.

(1939, Szebeni-havasok)

Reményik Sándor: A karácsonyfa énekel

Ha szűk szoba: hadd legyen szűk szoba.
A szűk szobában is terem öröm,
Gyúl apró gyertya ínség idején,
Óh csak ne legyen sorsom bús közöny,
Óh csak legyek a fény forrása én,
Apró gyermekek bálványozott fája,
Én az idegen, én a jövevény,
Égő fenyőfa, égő áldozat,
Akit az Isten ősi otthonából
Emberek öröme elhozat.
Csak rajzolódjék mélabús árnyékom
Imbolyogjon a szűk szobák falán,
Mindegy, hogy mi lesz velem azután.

Reményik Sándor: A karácsonyfa megérkezik

Mögötte elmaradt a nagyhavas,
Mögötte elmaradt a rengeteg,
A piacon most megállnak vele
A nagy utat járt, csendes szekerek.

Vizsgálják növését, termetét,
Az emberek közt kézről-kézre jár.
Az óriás lemetszett, csonka karja,
A kis fenyőfa: *karácsonyfa* már.

Csodálkozva tekintget szertesét
És fájón leheli ki illatát.
Egyben ünnepre felszenteltnek is,
Halálraszántnak is érzi magát.

Reményik Sándor: A karácsonyfa panaszkodik

El-elnézlek ti hontalan fenyők,
Ti erdő-testből kitépett tagok.
Hányan mondhatják el ma veletek:
Óh én is, én is hontalan vagyok!

Piacra vitték testem, s a lelkem,
És alkusznak az életem felett.
És fehér vattát aggatnak reám:
Mű-zuzmarát a zuzmara helyett.

Tudom: elszárad a levágott kar.
Tudom: én vissza nem jutok soha
Az ősrendeteg anyakebelére.
Sorsom: lapály a csúcsokért cserébe.
S a végtelen helyett egy szűk szoba.

Reményik Sándor: Karácsonykor

A szent estén majd eljövök ide.
Álmaim szekérébe fogatok
És szólok fantáziám táltosához:
Hipp-hopp, ott legyek, ahol akarok,
És álomhintón eljövök – ide.

Itt minden fehér lesz, – fehér, s halott.
Csak egy hang lesz a halott rengetegben:
A zúgó patakok.

És én fenyőtől fenyőhöz megyek
És minden fenyőt megsimogatok.

És megkérdem: virrasztotok még?
És megkérdem: hogy aludtatok?

És aztán feltűzöm a szívemet
A legmagasabb fenyő tetejére, -
S imába kezdek: Magány, Mi Anyánk...
Néked ajánlom égő szívemet...

Olyan lesz, mint egy karácsonyfaláng.

Reményik Sándor (Végvári): Nagy Magyar télben

Nagy magyar télben picike tüzek,
A lángotokban bízom,
Legyen bár messze pusztán rőzseláng,
Bár bolygófény a síron,
Szent házi tűz, vagy bujdosó zsarátnok:
Boldog vagyok, ha magyar lángot látok.

Nagy magyar télben picike tüzek,
Szikrák, mécsek, lidércek,
Mutassatok bár csontváz halmokat,
Vagy rejtett aranyércet,
Csak égjétek, csak melegítsetek ma,
Soh'se volt ily szükség a lángotokra!

Nagy magyar télben picike tüzek,
Jaj, be szétszórva égtek,
Királyhágón, Kárpáton, mindenütt!
De mondok egyet néktek,
Szelíd fények és szilaj vándorlángok:
Mit gondoltok: ha összefogóznátok!

Nagy magyar télben picike tüzek,
Soh'se volt olyan máglya,
Mintha most ez a sok-sok titkos láng
Összefogna egy láncba.....!
Az égig, a csillagos égig érne,
És minden idegen rongy benne égne!

(1919. február)

Reviczky Gyula: Karácsonykor

A zúgolódás, gúny, harag
Rég halva már szívemben.
Egy szóval sem panaszkodám,
A kis Jézus ellen.

Nem vádolnám balgán azért,
Hogy engem kifelejtett.
Hogy nem hozott ajándékot,
Szemem könnyet nem ejtett.

Lelkem nyugodtan, csöndesen
Átszáll a nagyvilágon.
Imádkozom, hogy Jézusom
Minden szegényt megáldjon.

Ágyamra dőlök, s álmodom
Egy régi szép, édes álmot:
Boldog, ki tűr és megbocsát,
S ki szenved, százszor áldott!

Sajó Sándor: Karácsonyi ének

Akkoron csillag gyúlt az égre
És rásugárzott a vidékre,
És Betlehem fölött megállván,
Egy rongyos istálló homályán
Tündöklött már a Glória:
Ott ingecskében, szép fehérben,
Feküdt a jászol szent ölében
Az Isten egyszülött Fia...

A hír bejárta a világot,
És jöttek bölcsek és királyok
És együgyűk és pásztorok:
Ott minden lélek egyetérzett
És sírt és álmélkodva nézett
És boldogan fohászkodott:
Örömet hozván az embernek,
Dicsőség legyen az Istennek!

Ó betlehemi égi csillag,
Világmegváltó Szeretet!
Lásd, én is várlak, várva hívlak:
Jöjj, váltsd meg ezt a nemzetet!
Lásd, sírva vár egy csonka ország
És gyásza fátylát lengeti,
Ó szánd meg népe árva sorsát
S hozz végre örömet neki:

Jöjj újra úgy, mint azelőtt,
Hozz duzzadt ágú friss fenyőt
A Tátra s Erdély erdejéből,
Az elrablottból, – a mienkből!
Ó, neked lehet és szabad, –
Neked nem állja utadat
Oláh Heródes, se cseh zsandár,
Mert a te utad magasan jár,
Te angyalként jársz, égi szárnyon,
Te átrepülhetsz a határon,
Mindenhová és mindenhonnan, –
Te sohsem voltál Trianonban...

Ó, szállj le hozzánk, égi angyal,
Ó, jöjj, kis Jézus s légy velünk,
És igazságot hozz magaddal,
És sok játékot hozz nekünk, –
Mindent, mit vágyunk álmodott:

Sok trombitát és sok dobot,
És sok-sok puskát, kardot, ágyút,
Hogy szent nevedet áldva-áldjuk,
Hozz hírt, amelynek hallatára
Itt minden szemek fölragyognak,
Boldog Karácsonyt valahára
Szegény-bús-árva magyaroknak!

Samu Margit: Csillogó karácsony

Megszólaltak a csengettyűk,
csillog-villog az egész világ,
tisztá fehér minden út,
akár az égen a fénylő csillagok,
mert itt a Karácsony:
ma született a Megváltó.

Csak a szívek alszanak,
a félelem markolja össze,
mert nem tudni mit hoz a holnap,
mennyi hitehagyott lélek
borul le Előtted.

Hány összetört reményt visznek Hozzád,
ki nem mondott jajt és könnyeket,
néma könnyörgéseket, vérző szíveket.
Te vagy a hit és a remény, mert
megindult már a föld és az ég,
hogy elsodorja szerető gyermekeidet.

Én, a kicsi porszem kérlek:
soha ne hagyd elaludni
az örökké élő Betlehem fényességét,
mert égnie kell mindörökké,
hogy hinni tudjanak Tebenned.

(1991)

Samu Margit: Karácsony várása

Nézz fel a csillagos égre és
mindig látsz egy fényesebb csillagot,
mely ragyogóbban ragyog, mint a többi,
s gondolj tiszta szívvel a három királyra,
akik hittek az Üdvözítő születésében.
Vezette őket a csillag, szívük melege
és a szeretet öröme, mert
Meváltó született Nyugaton.

Higyjél az ő hitükkel, amit
nekik adott az Isten, hogy
egyetlen fiát lássák, érezzék,
imádják és hirdessék, hogy él
a Teremtő, ki szereti az embereket.

Amíg gyermeki szeretettel tudod
szeretni egyetlen Megváltódat,
addig az életed boldog és gazdag.
Ne hagyd elveszni szívedben élő
Istenedet, ne törölje ki senki. Énekelj,
mert ő mindennél nagyobb hatalom.

Így várjad minden évben Isten egyszülött
gyermekét, az értünk megszületett Jézust.

(1988)

Samu Margit: Karácsonyi zsoltár

Engedd, hogy felhők hófehér bársonyával
betakarjam ártatlan testedet,
az ég kékjét csókoljam szemed fényében,
s a Hold sugarával öleljem át
életed magányát.

Hadd vigyem veled és benned
a mindenség fájdalmát, jóságát.
Mint az árnyék úgy követlek,
mert a sorsod az én sorsom is.

Arcod tisztaságában él az örök
emberi szenvedés, gonoszság
és a végtelen megbocsátás.
Engedd, hogy láthatatlan
kövesslek életed útjain.

Legyek jóban és rosszban a
társad, letöröljem könnyeidet,
hogy jobba és igazabbá tedd életünket.
Így borulok eléd születésed napján
és magamat teszem lábad elé ajándékul.

(1985)

Sándor Dénes: Csendes karácsonyi dal

Otthon ma csilingel a csengő,
Otthon ma rózsás gyerekcok
Izgalmas csendben várnak valakit.
Ajuk mosolya édesen nevet,
Szemükben az ég színe derengő,
Otthon ma csilingel a csengő...

Otthon ma széttárul az ajtó
S a „Stille Nacht”-ot zongorázzák,
Az öregek befelé mosolyognak,
A sok gyerek kacagva szalad,
S érzi mindenki a szívek lángját.
S a „Stille Nacht”-ot zongorázzák...

Otthon most felragyog a gyertyaláng,
Szobánk lámpái ragyogón kigyúlnak,
A karácsonyfa tündöklőn zenél,
A villanyfény széthinti sugarát,
S édes illattal telik be szobánk.
Otthon most muzsikál a gyertyaláng, –

A drága sok fény tündöklőn lobog,
Száz szép ajándék glédában sorakszik,
Örömtől csillog mindenek szeme,
Aranyos ajkú lágy gyermekkacaj
Tesz ma üdőbbé minden örömet,
És felderülnek minden bús szívek...

Otthon ma csilingel a csengő,
Otthon ma széttárul az ajtó,
Otthon ma tündöklök a gyertya
S fényárban úsznak mind a bútorok,
S én itten messze, szent karácsony este
Ezer emléket csendben átölelve
Halkan dalolok...

Sík Sándor: A napkeleti bölcsek

Ama csillag után.

A holdsugaras hideg éjszakában,
Mint egy fehérló, csendes álom,
Úgy vonult el a komoly karaván.
És elől ment a három.

A sziklás föld mogorván és kopáron
Feküdt el lábaik alatt.
Méltóságos sora a száz tevének
A harmaton halkán haladt.
És mintha fehér árnyak lengenének,
Úgy vonult végig a fehér sereg
A völgyön, ahol nem nőttek virágok,
S a városon, ahol az emberek
Nem virrasztottak és nem énekeltek.
S ahol nem látta őket senkisé.

És így suhant el csendesen
Életre éledt vágya Napkeletnek
Az ezredéves éjszakán.

Ama csillag után.

Sík Sándor fordítása – Szent Ambrus: Ádventi himnusz

Figyelmezz, Izrael Ura,
Ki ülsz a Kerubok felett,
Jelenj meg Efraim előtt,
Jöjj, támaszd fel hatalmadat!

Nemzetek Megváltója, jöjj,
Szűznek szülötte, jöjj közénk,
Ámuljanak a századok:
Istenhez illő születés!

Nem férfiú magva hozott,
Titkos lehellet ad nekünk:
Isten Igéje testbe vált,
S a szűzi méh virága vagy.

Kelyhe gyümölcsöt bontogat,
Szemérme bár bontatlan áll,
Erénye tisztán tündököl:
Isten járja e templomot.

Szemérme mint királyi ház:
E nászteremből lép elő,
Mint kettős lényű óriás,
S vígan repes az út elé.

Kijössz Atyádnak mélyiről,
Bemégy Atyádnak mélyire.
Leszállasz mind a poklokig,
Felszállasz Isten székeig.

Ki az Atyának mása vagy,
Ölts testet, győzelmed jelét.
Testünket, a gyámoltalant,
Tegye acélossá erőd.

Már fénylik Jézus jászola,
Új fényt lehel az éjszaka.
Ezt immár meg ne rontsa éj,
Nem-szűnő láng legyen a hit.

Sík Sándor fordítása – középkori ismeretlen szerző: Himnusz Krisztus születéséről

Kinyílt egy liliom
Tavaszi tájakon,
Öntözte fakadó
Folyókkal Libanon.
Húvös szellők alatt
Kifejlett szabadon.

Eja, eja, eja!
Nyáj a legelőn
Falatozzon szökdelőn,
És kövesse mindenütt
Bárányt a liliom között.
A Bárányt, ki pásztornak állt,
Testét felöltvén mint subát,
Titkos kereszten áldozott,
Tárttorkú démont szétzuzott,
Tárttorkú démont szétzuzott,
S a bűnösöknek írt hozott.

Ágyasházába tért
Az érkező Jegyes,
Aki a kerubok
Röpte fölött repes,
S mindent előre lát,
Amit titok fedez.

Eja, eja, eja!
Nyáj a legelőn
Falatozzon szökdelőn,
És kövesse mindenütt
Bárányt a liliom között.
A Bárányt, ki pásztornak állt,
Testét felöltvén mint subát,
Titkos kereszten áldozott,
Tárttorkú démont szétzuzott,
Tárttorkú démont szétzuzott,
S a bűnösöknek írt hozott.

A nemes borostyán
Immár felragyogott,
A kristály tengere
Sionból távozott.
A förtelmes kigyó
Már eltiportatott.

Eja, eja, eja!
Nyáj a legelőn
Falatozzon szökdelőn,
És kövesse mindenütt
Bárányt a liliom között.
A Bárányt, ki pásztornak állt,
Testét felöltvén mint subát,
Titkos kereszten áldozott,
Tárttorkú démont szétzuzott,
Tárttorkú démont szétzuzott,
S a bűnösöknek írt hozott.

Sík Sándor: Karácsonyi álom

Magyar karácsony fekete-fakója
És minden, ami mostani, múltjon,
Száz pici gyertya gyújtatlan gyúljon,
Csillagos álom pelyhes takarója.
Álom, álom karácsonyi álom! –

Álom, álom... Betlehemben
Kicsike Jézus megszületett.
Szép Szűz Mária, egek ékessége,
Mi bűnös lelkünk egy édessége
Csókkal hajol a jászolka tövébe,
Kicsi Jézuskára rájanevet.
Édes kicsi Jézus, mindenlátó Jézus,
Ügyefogyott népre, ránk mosolyog
Csilló levegő-égben, boldog fényességben
Nekünk dalolnak angyali karok.

„Dicsőség, dicsőség mennyben az Istennek,
Békesség, békesség földön az embernek!”

Álom, álom... Kegyes kicsi Jézus,
Panaszkodjunk-e teneked?
Okos kicsi Jézus, igazlító Jézus,
Hiszen te jól tudsz mindeneket!
S te, fényes szép angyalsereg,
A békességet is ismered!
A békesség – te jól tudod, – meleg cipő:
És édesanyja a bánási búza.
A békesség a nagy hegyek nyugalma:
És homlokukat a Tátra koszorúzza.

A békesség egy csendes kicsi napsugár talán,
Amely a mély komoly vizek tükrén remeg:
De máshol még nem látják szegény magyar szemek,
Csak Pozsony ős Dunáján és Szent Anna taván,
A békesség a kassai harangszó,
S a székely falukon a pásztorok miséje
Kétszerte szent!...
Dicsőség a magasban... Kicsi Jézus,
Tedd, hogy legyen békesség idelent!

Dicsőség, dicsőség a magasságoknak,
Békesség a földön, békesség, békesség
Szegény magyaroknak.

Sík Sándor fordítása – magyarországi ismeretlen szerző: Karácsonyi himnusz

Égi kertek permeteltek
Mámorító harmatot.
Mind a mennyek daltól zengnek,
Ujjongnak az angyalok.

Köszöntsétek, szántók, rétek,
Kik most kizöldeltetek,
Fürge csorgó s ti mosolygó
Nagy hegyek, a Kisdedet.

Sírva nézi, úgy becézi
Egyszülöttét Mária,
Néz ragyogva, mosolyogva
Szűz Anyjára szent Fia.

Jön a pásztor barikástól:
Jézus szentebb aklot ad.
A Fiúnak sípot fúnak
S énekelnek eklogát.

Még a néma ócska széna,
Még a jászol is nevet,
Úgy karolja, úgy apolja
A megváltó Kisdedet.

Ottan állván, édes álmán
Jó barmok virrasztanak,
Ráhajolnak, udvarolnak
És fel-felsóhajtanak.

A kis házra havat rázva
Rárohannak a szelek.
Jaj puhácska kis babácska
Testecskéje didereg!

Édesanyja rácsavarja
Durva pólyarongyait,
Avval ójja Alkotója
Ázó-fázó tagjait.

Lelkem vágya: Krisztus ágya
Szívem immár hadd legyen,
Testem szalma, jászol alma
S istállója kebelem.

Sík Sándor fordítása – Szentviktori Ádám: Karácsonyi himnusz

Nemzetekre fény hasadt,
Kik halálos árny alatt
Sötétségben ültenek.
Vigadozz szegény világ,
Mert a Szűz ma Kisfiát
Számotokra szülte meg.

Im, hogy bűnöst fölsegítsen,
Vállaljon az Ember-Isten
Emberségünk nyomorát.
Ki nem örvend, ki nem újjong,
S nem csodálja ezt az újdon
Új kegyelmet és csodát?

Mi volna édesebb,
Mi van mélységesebb,
Mint ez a nagy Titok?
Légy hát háládatos,
Mert oly csodálatos,
Amit az Úr adott.

Föl nem fejti kényes elme,
Amit itt az Úr kegyelme
Kötött nekünk, a bogot.
Megáll eszem a hogyannál,
Ám tudom: több Isten annál,
Miz eszemmel fölfogok.

Ó fölséges
Isteni gondolat!
Minden véges
Emberit meghalad.
Rügy az Áron
Nyeste száron:
Szűz kelyhen fiu fakad.

Épségében
Nem érte bántalom,
Szépségében
Marad a szűz szírom,
Foganásban,
Fakadásban,
Fehér, mint a lilium.

Mária, tenger csillagfénye,
Hajótöröttek reménye
Isten után egymagad,
Nézz le hozzánk, kérünk téged,
Nézd az álnok ellenséget,
Mely dühével ránk szakad.

Te adsz erőt, te töröd meg
Kevélységét az ördögnek
Fiad által, jó Anya.
Meg ne rontson, megoltalmaz,
Ama kurta, borzadalmas
Utolsó szentencia.

Sík Sándor: Regös ének

*Haj regö rejtem,
azt is megengedte
az a nagy Úristen.*

Haj regö rejtem.
Régi szívem keltem,
Régi regém regölöm.
Ajkam amik hatják:
Búk néma lakatját,
Dallal én ma megtöröm.
Fájás ma ne fájjon,
Szívemre ma szálljon
Muzsikáló szent öröm.

Megjöttem, megjöttem,
Dalba öltözötten
Lám e csuda-estelen.
Régi szavam hallom,
Régi dalom dallom,
Régi magam meglelem.
Szent karácsony-esten
Az a nagy Úristen
Ezt mívelte énvelem.

Hej regö rejtem.
Zúgtanak elejben
Nagy zimánkós záporok.
Haj messze sok ország
Furcsa szerit-sorját,
Kiket vernek viharok,
Sok emberek útját
Érték, kitanulták
Énekmondó jámborok.

Sokat ott értének
Regösök szegények
Havas hegyek zugain.
Balgatagok búját
Fogas szelek fűjják
Körmös télben odakinn.
De mostan szívünknek
Gyertyagyújtó ünnep
Fényes szép csillaga int.

Haj regő rejtem.
Régi-magam leltem
Új-magamnak fenekén.
Régi tüzek titkát
Új dalok felitták
Lelkem síró rejtekén.
Mondok azért mostan:
Újnak amit hoztam
Öreg mondást nektek én.

Kicsi Krisztuskának
Szép Szűz Máriának
Mostan igen örülünk.
Minden feleinknek,
Mind elleneinknek
Bő sok áldást regölünk.
Míg a világ világ,
Gondod legyen miránk,
Uram Isten, légy velünk!

Sík Sándor fordítása – Aurelius Prudentius Clemens: Vízkereszti himnusz

Ó, te páratlan Betlehem.
Nagy városok közt legnagyobb:
Megszülni néked adatott
Testben az üdvösség Urát,

Kiról a csillag hirdeti
(Tündöklőbb, mint a napkorong):
A földön megjelent az Úr
És földi testbe öltözött.

Látták fényét a Mágusok
S hozzák keletnek kincseit,
Leborulván ajánlanak
Tömjént, mirrát és aranyat.

Királyt jelent a kincsarany,
Istennek szól a szábai
Tömjének fűszerillata,
A mirhapor sírról beszél.

Dicsőség teneked, Urunk,
Ki megjelentél e napon;
Atyának s Szentléleknek is,
Most és örök időkön át.

Sipos Domokos: Megszületett

Megszületett.

Éjszaka volt és ragyogtak fenn a csillagok.

Én hiszem a szép csodát,

Hogy kedvéért kigyúlt egy égi lámpa

És jött szűzen érte Máriát.

Megszületett.

És élt harminchárom évet.

Én hiszem a bús csodát,

Hogy keresztben halt, feltámadott

És elevenen a mennybe szállt.

Megszületett.

Szabó Endre: Karácsonykor

Mintha csak ma volna, úgy eszembe van még,
Az asztalnál körben ült a kis család,
Kint a vihar tombolt, oda-odaverte
Ablakainkhoz a zúzos rózsafát.
Fekete ruhájú, gyászló özvegyasszony
Magához vonta két árva gyermekét:
„Mikor eltemettük szegény jó apátok,
Ilyen rút idő volt odakívül ép.”

Közelebb simultunk gyászoló anyánkhoz,
A két árva gyermek: kis öcsém meg én:
Nyugtalan szemekkel, néma félelemmel
Csüngtünk könnyben úszó, bús tekintetén.
– De zördült a fenyő gyertya-fényes bokra,
A gyertyák fénye ránk víg derűt vetett,
Szemeinkben a könny fénymosolyra vállott...
Oh, a gyermek szíve oly hamar felejt.

A karácsonyfánk csecsebecsés terhét
Kis öcsém csacsogva számolá nekem:
Én, mint az okosabb, megintettem őt, hogy
Imádkozni kell most, komolyabb legyen.
Anyánk mosolyogva állott meg felettünk,
Összetett kezekkel mink letérdelénk...
Oh, e szeretettel teljes pillanatnak
Ma is érzem még áldó melegét!

Rég volt! Bár nagy idő nem volna az annak,
Ki az örömeiből ki nem fogy soha,
De ah! annak a két árva kis fiúnak
Ez volt a legutolsó jó karácsonya.
Kis családjuk fészket vihar tépte össze,
S üldözte őket a bajok tengerén,
Idegen szigetre menekült a testvér,
S messze tőle puszta partra estem én.

A karácsony estét most magamba' töltöm
Ülöm az emlékek fájó ünnepét...
Forró homlokom, ki megsimítsa, nincsen,
Arcom oly hideg, míg szemem könnyben ég.
Hallgatok sötétben... az utcák havában
Tomboló vihar, a tél ekéje szánt...
Ilyen rút idő volt odakívül éppen,
Mikor eltemettük szegény jó anyánk.

Szabolcska Mihály: Karácsony

Egy nap meg egy este
Minden esztendőben:
Szeretném, ha király
Lehetne belőlem!

Ha nem is, ha nem is
Valami sokáig:
Karácsony estétől
Karácsony napjáig.

Karácsony estéjén,
Hogy a csillag támad:
Kinyitnám aranyos
Gyöngyös palotámat.

Minden elhagyottat
Oda gyűjtögetnék,
Sápadozó árvát
Szárnyam alá vennék.

Ha koldus, ha bűnös:
Nagy birodalmamba'
Szerető szó nélkül
Senki sem maradna.

Könnyet ahol látnék:
El azt sem kerülném,
Szép selyem kendőmmel
Szépen letörülném!

... Karácsony estéjén
Minden esztendőben,
Szeretném, ha király
Lehetne belőlem!

Szalay Mátyás: Békesség a földön!

Valamikor megsimogatta hajunk,
Mosolygó puha csókot adott
S elaltatott az édesanyánk.
Bohóka reménnyel elaludtunk,
Neszeltük az angyal szárnya-suhogását,
S Jézuska a karácsonyi álmok
Aranyesőjét hintette le reánk.

Ez az emlék a szívünk szelíd éke.
Glória, glória az égben az Úrnak,
A földön béke, béke.

Édesanyánktól elcsal az élet.
Magával visz a tengerviharokra
Az Isten-lelke-vezette sereg.

Hanem a vészben, a szélben
A lelkünk mélyén egy karácsonyi emlék
Szelíden az utunkba pereg...

Ez az emlék a szívünk örök éke,
Glória, glória az égben az Úrnak,
A földön béke, béke.

Valakit néha szíven fog a bánat
S a remény hídját nem verheti ki rajta,
Mert tenger a bánata, tenger...
Átsírja vele a világot, de hiába.
(Ki osztana könnyet, ki osztana tengert?)
S a karácsonyi Betlehem előtt
Boldogan könnybelábad az ember.

Itt a vigasznak soha-soha vége!
Glória, glória az égben az Úrnak,
A földön béke, béke.

Valahol trónt emel a sötétség;
Tele van köddel, borúval a szív
S a hite romjaival a lélek.
És a ködön átsugárzik a csillag...
A jászol előtt lekonyul a beteg fej...
Uram, könnyesen sírom a Hiszekegyet,
Itt hiszek, itt újra remélek...

Itt a vigasznak soha-soha vége!
Glória, glória az égben az Úrnak,
A földön béke, béke.

Várjuk-várjuk ezt az örök éjet,
Csillagos éjet, szentséges éjet,
Illatos lehellete mindig...
Minden fehér és minden aranyos,
És vágyó szívünket az angyaldalolások
Csöndes Emmanueli örömmel
Lassan tele-telehintik.

Ez az öröm a szívünk örök éke...
Glória, glória az égben az Úrnak,
A földön béke, béke.

Szappanos Márta Mária: Karácsony éjjelén

Meg-nyilt az Ég!
Pehelyspórákban hullt a szeretet-fény,
Millió lámpa gyult
A sötétség titkos éjjelén.

Testet öltött s emberré lett
Az üdvöt sugárzó isteni lény,
S fehér gyolcsokban piheg, mint halvány
Rozsaszírom: a Szűz kebelén.

S gyult millió lámpatűz a sötétség éjjelén
S a föld minden zugába betört a lámpa-fény.
Ugy lángol azóta s patakzik szerteszét
Hogy kétezer év sem olthatta el forró sziv-tüzét.

E forró lávafényből
Harangot öntött a szeretet,
E harang zugástól megittasult a föld,
A szikla megrepedt,

S meg-megkondul ember szivednek
Elrejtett zugában, halkán, csendesen,
S így szálldogál Karácsony éjjelen
A béke, s megszentelt szeretet.

Szegedi: Cantus Catholici (1674) – Harsányi Lajos: Az égből színméz

Az égből színméz csörgedez, a lében illat lengedez
Mozdul az ég, áll a csillag, ég kapui már kinyílnak.
Messiásunk születik ma.

Ó pásztorok, figyeljete! Új dalt dalol angyalsereg:
Dicsőség a nagy Istennek! Békesség a jó embernek!
Messiásunk születik ma.

Felserkennek a pásztorok, a szívük hangosan dobog.
Viszik nyájuk kis bárányát, jámbor szívük színaranyát,
Kisdéd örömére.

Én is sietve elmegyek és elviszem a szívemet.
Aranyalma kis Jézusnak, néki adom ajándéknak.
Legyen övé mindörökre!

Szemlér Ferenc: Karácsonyra

Foszlik a fény, fogy a hó,
közeledik az idő,
meg kell már születned!
Gyűlnek is a pásztorok,
igazodik száz torok
édes énekednek.

Nem tudjuk, hogy merre fog
jót jelentő csillagod
rőt egünkre kelni.
De a jászol barma vár
s három keleti király
készül útrakelni.

Az alázott s a szegény
sorsa sűrű éjjelén
jöttöd után reszket.
Nem lehet, hogy annyi test
s lélek vágyát félrevesd
és hogy ne szüless meg!

Vérben, vasban nevedet
rebegik a nemzetek,
suttogják a népek.
Vedd le róluk a sötét
égető vasvesszejét,
ahogy megígérted!

Kezük még tán fegyveres,
de a szemük jelt keres,
jelt, ami segítsen.
Ó, ne hadd csalódniook,
szállj közékük szép titok,
gyermekarcú Isten!

S mentsd meg, akit szeretünk,
gyermekünk és kedvesünk,
barátunk és vérünk
– S ha majd Krisztus született
áldd meg ősi szeretet,
minden ellenségünk!

Tarné Lévy Pálma: Karácsonyok

Ó, ti fázó gyermek lelkek,
csodát váró kisgyermek;
Gyertyácskákat gyújtogattok,
karácsonyfát díszítettek.
Csodát váró kisgyermek,
magatokat áltatjátok;
csodákat ti teremtetek
gyújtogatva gyertyalángot.

De ti, fázó gyermeklelkek,
csodákat csak teremtsetek:
gyújtsatok csak sok kis lángot,
melegítsék a világot.

Tollas Tibor: Fekete karácsony

Karácsonyén, a börtönmélyben
Utam újra hozzád vezet.
Harminc évig te jöttél hozzám,
S most Betlehembe én megyek.

Három királyok kincse után
Uram üres a két kezem.
Három koldusnak szegénysége,
Amivel hozzád érkezem.

Aranyaimat szerteszórtam,
Évek súlya a vállamon.
S tömjén helyett e tömött zsákban
Feketélik a bánatom.

Királyaid csillag vezette
S nem állta útjuk senkisésem.
Engem hét falon át hozott hozzád
Pirosló mécssem: a hitem.

Pásztorok útját angyalok mondták
S ki megtalál, az oly kevés.
Engem négy éve üz utánad
Bús angyalod: a szenvedés.

Véresre jártam már a lábam.
Fagy járta át a csontomat.
Fáj az éhség és senkim sincsen
Rajtad kívül, ki befogad.

Sose vágytam így szeretetre,
Sose voltam ily elhagyott.
Zörgetek Uram, jajj erressz be,
A régi énem már halott.

Nem kérek fényes karácsonyfát,
Egy gyertyaláng elég nekem,
Ha kigyúl majd a te csillagod
Börtön felett a Betlehem.

Tollas Tibor: Fenyők

t
i
tű
levelű
csend kupolái
örök-
zöld fenyvesek
a hó
alól is reményt szikrázni
csak zengjete!
Isten nélküli istállók mélyén
ti őrzitek a szárnyatok alá menekült
Kisdedet.
Túl: arasznyi ágaitok szalmazsákokba rejtve,
ha örök
elkobozzák, rabok szabad szívében nyit tovább!
Némán is hirdessétek e gyűlölet-rengetegbe':
csak a
szeretet
tehet
csodát.

Tompa Mihály: Karácsony estéjén

Nem hallod-e? Kopogtat valaki...
Told hátra, édes anyjok, a reteszt!
Setét van künn, s erősen fű, esik...
Ereszd be a szegény utast, ereszd!
Boldogtalan, kinek ma útja van,
S ott éri a szent est, hol idegen!
Csak erre, erre! bátran egyenest, –
A szó elég jókor lesz ide benn!
– Ah, ifjú s vándor, mint a mi fiúnk!

Isten hozott, oldozd le saruid –
Jól ég a tűz, melengesd fel magad!
Szemközt fogott a csapkodó vihar,
Hajfűrtöd a két orcádhoz tapadt!
Hja szenvedés az utas élte most...
Szél ostora s köd a kísérete,
Ember s hajlék öröm reája, kit
Éhes, vonító vad kísérgete.
– Nem jársz-e künn te is, szegény fiam?

Elébb, elébb! Úgy hátra mért vonulsz?
Tied köztünk az asztalnál a hely,
Szerény tálunk mellett bor és kalács,
Elégülj meg, vidulj fel, s ünnepelj!
Vendégünk vagy, s szállást ad e fedél,
S alatta szél – hideg, ne félj, hogy árt!
Megosztjuk, ami jót nyerénk – veled,
Nyújtsd közelebb azt az üres pohárt...
– Hol ünnepelsz te most, jámbor fiúnk?

Aztán beszélj, hadd halljam a szavad.
S hogy ifjú szívednek mily álma van?
Nagy cél után kellett eredned – a
Széles világnak ily fiatalon!
Élnek-e még szüleid, a kiket
Úgy érdekel szerencséd és bajod?
Hazafelé fordul-e már utad,
Vagy a tieid még messzebb hagyod?
– Miként az a mi kedves, rossz fiúnk!

Mert úgy van az! oly balga a szülő:
Hogy a fiak serdült korára vár.
Akkor kiszállnak... S árván marad
Üres fészkében az anyamadár.
Bár szüntelen fáj, fáj... ilyenkor ont
Az a hiány legkeserűbb könnyüt:
Midőn az édes vagy szent alkalom
Nagyot, kicsinyt a háznál egybegyűjt...
– Mikor térsz meg mi várva várt fiúnk?

Mikor telnek be édes álmaink...?!
Úgy lenne majd végóránk is nyugodt...
De ím éjfél ut – a hívő világ
E nagy s dicső ünnepre eljutott:
Hogy reggel új, szent érzések között
Hallgassuk a váltság örök szavát:
Hajtsuk fejünket nyugalomra most,
Jer, a vetett ág vár... jó éjszakát!
– Jó éjszakát, mi szeretett fiúnk!

Tóth Árpád: Karácsonyi emlék

Itt volt, elment a szép karácsony,
S amíg itt volt, jó kosztot éltünk,
Cukron, fügén, mákos kalácson.

Hozott diót, mogyorót, smukkot,
Új százkoronás is volt nála,
De erről alig szólt egy kukkot.

Hogy a pénzügy is derút öltön,
Adott az osztrák - magyar banknak
Húsz koronát – aranyban! – kölcsön.

És hozott új választó-listát.
Mely szerint csak Lukács szavazhat,
S megválaszthatja Tisza Pistát.

A Béke is, e bús egyénke,
Jött volna vele, ám egy hídon
A strázsa belelőtt szegénybe.

Örült Prohászka is Prizrendbe,
Az udvarias szerb kormánytól
Egy sérvkötőt kapott prezentbe.

Szóval a karácsony sok kincsét
Megkaptuk és ami a legfőbb,
Meggzúnt a fűtőanyag-inség.

Ez üdvöt zengem el ma számmal:
Egész télen fűthetünk majd
Egy-egy dús – karácsonyi számmal!

Túrmezei Erzsébet: Gyertya

Kis karácsonygyertya. Szép fehér.
Felül törött. Talán semmit se ér.
A belén észrevenni már, hogy égett.
S én mégse dobom el mint semmiséget.
Nézem, élembe állítom,
Majd a kezembe' forgatom.
A cirádáit, ferdeségét,
törött voltát, sok betegségét
mind tudom már, mind ismerem.
Igénytelen, értéktelen.
Szépsége, ékessége, ára
nincs semmi. Mégse dobom el.
Félreteszem karácsonyfára.
Majd a lángjába néz szemem,
s nem lesz nekem
igénytelen, értéktelen.
Sok betegsége, ferdesége,
törött volta nem semmiség-e,
ha ott lobog az ágon,
s vezérlöm, világom,
útmutató fény Betlehem felé?
Tekintetem sugarát issza,
lelkem száll századokon vissza:
a nagy csodát csodálja újra
és megremeg belé.
Magában semmi. Félredobnám.
De ha zöld fenyőről ragyog rám,
a szívem fölviszi az égig,
az eget meg lehozza hozzám.
Kezembe' forgatom, nézegetem,
s valami egyre azt súgja nekem,
hogy ez a kis gyertya az életem.
Görbe, törött, beteg.
Valami, amit senki nem keres,
mert észrevenni nem is érdemes.
Végigélni se volna érdemes,
ha nem lenne karácsony...
ha ki nem gyúlhatnék sokadmagával
karácsonyesti csodálatos fák...
ha Betlehem felé utat mutatva,
nem ragyoghatna, nem világolhatna,
végigélni se volna érdemes.

De van karácsony, s én úgy szeretem
kis gyertyaéletem.
Ameddig karácsonyra vártam,
értelmét, célját soká nem találtam.

Míg egy szép angyalénekes,
halk estén Betlehembe értem,
s fel nem ujjongtam: „Most már értem,
Most már tudom, miért is élek
ezen a nagy sötét világon:
hogyan világítson kicsi gyertyalángom
előre, Betlehem felé
és megváltatlan, Megváltóra váró,
sok emberszív dobbanjon meg belé.”

Kis karácsonyfagyertya. Szép fehér.
Felül törött. Talán semmit se ér.
De ha zöld fenyőről ragyog rád,
a szíved felviszi az égig,
az eget meg lehozza hozzád.

Túrmezei Erzsébet: Kérdez a gyermek

„Ott fenn lakott a csillagok felett,
de amikor karácsony este lett,
Lejött a földre, mint kicsiny gyerek.
És ó, a hidegszívű emberek!
Kis istállóban kellett hálnia.
Szalmán feküdt Ő, az Isten Fia.
Elhagyta érettünk az egeket.
Ugye-e, apukám, nagyon szereted?”

Az apa nem szól. Olyan hallgatag.
De a kis kedvenc nem vár szavakat,
Odaszorítja vállára meleg,
kipirult arcát, s tovább csicsereg.
„Kicsiny gyermek lett, gyenge és szegény,
és ott aludt az állatok helyén,
szűk istállóban. Nem is érthetem.
Milyen meleg ágyacskám van nekem,
pedig csak a te kis lányod vagyok.
S Ő, Isten Fia, Ő, a legnagyobb,
szalmán feküdt, amikor született.
Ugye-e, apukám, nagyon szereted?”

Kint csillagfényes hideg este... tél...
Bent apja ölében kis leány beszél.
„Ott se nyughatott szalma-fekhelyén.
Futniuk kellett éjnek-éjjelén.
Halálra keresték a katonák.
Menekültek a pusztaságon át.
Milyen keserves útjuk lehetett.
Ugye-e, apukám, nagyon szereted?”

Az apa leteszi a gyermeket.
„Ugye-e, szereted? Ugye, szereted?”
Nem bírja már, el kell rohannia.
A jászolban fekvő Isten Fia
karácsonyesti képe kergeti.
Feledte és most nem feledheti.
Most a szeméből könnyre-könny fakad.
Most vádakat hall, kínzó vádakat.
Elmenekülne még, de nem lehet.
Most utolérte az a szeretet.

S míg a szívébe égi béke tér,
mintha körül a hólepett, fehér
tetők, utak felett távol zene,
angyalok tiszta hangja zengene
szívet szóló, szép éneke:
„Szegény lett érted. Ugy-e, szereted?”

Tűz Tamás: Késő karácsonyok

Kezdetben voltak már a végső dolgok,
alfa és ómega már összeért,
Jézuska lába szalmaszálba bomlott,
gyermekszeme meglátta már a vért,
amely Heródes késeiről csorgott.
Az első karácsonyon is csikasz
farkasok bújták már az erdőt-bokrot
s az elveszettnek nem termett vigasz.

De volt Messiás, betlehemi csillag,
várták a szabadító hírnököket,
volt báránybégetés és szénaillat,
Mária szeme fényben tündökölt.
Így van ma is késő karácsonyunkon:
lobogó gyertyák és kemény padok,
ha zúg a szél is kint s akármilyen súly nyom,
én akkor is aranykort álmodok.

V. M.: Karácsony előtt

Álmodozó gyermek, bús, koravén kamasz:
későn jött, soká volt vélem a hű tavasz...
Hosszú is, boldog is! Jaj, ma tudom: messze
míg les a Vég, hogy a Voltat is temesse...

Nem láttam kalászos, férfi-derűs nyarat,
a gyümölcsös ősz is valahogy kimaradt...
Tavaszból egyszerre rámszakadt a telem;
ki gyerek volt tegnap, vén lett az hirtelen.
Ki tán sosem vetett, sohasem aratott,
Ki ütközet előtt fegyvert már lerakott,
ki futott élettől, kitől futott élet:
májusból egyszerre decemberre tévedt.

Nagy sóvárgó szemben sosem-voltak álma...
Nem hozott semmit se, most hogy Eléd állna
e tegnapi gyermek derengő barlangba:
csak papírcsomó s kusza firka rajta.

Hófehér vén fejjel bamba fájó gyermek
egyszerre, hogy-hogysem, karácsonynál termett!
Arany-tömjén-mirrhán, életre-gyúlt kincsen
jönnek ide mások... Nézd el: semmim sincsen!
Csak úgy bebotlottam, csak úgy: nem hívottan.
Áprilisból, lásd: egy folytába' futottam...
S ki semmit se hozott, mindent akar Tőled:
hetven év űrjét, hogy Magaddal betöltsed!
Arany, ezüst, angyal: telítve Karácsony!
Ide tévedt gyermek végre csodát lásson!!

Varga Andrásné Kovács Illus: Karácsonyvárás 1949-ben

Kicsi Jézus, tiszta szívek hófehér királya
Hozzád esdünk, hallgasd meg, mi az igaz lelkek álma...
Kopogtass be, minden szív bezárt ajtaján
Oh, – hozzd le, a Szeretet, s a Béke tündöklő sugarát,
Hogy a Te szegényes, – de csodásan fenséges világra jöttödnél,
S az égből hozott, mennyországi szikra isteni fényénél
Találjon végre Rád, – s egymásra, – ez a maga esze után,
Vesztébe rohanó, nélküled elhagyott, –
(Sokat szenvedett), árva Emberiség!...

Várad, 1566: Jer, mindnyájan örüljünk

Jer, mindnyájan örüljünk, és szívünkben vigadjunk,
Mert született Úr Jézus nekünk.

Kit az Atya Úr Isten, könyörülvén emberen,
Elbocsájta teljes időben.

Ő életnek adója, Szívek vigasztalója,
Lelkünk megvilágosítója.

Azért jöve, hogy éljünk, Isten kedvébe essünk,
Érdeméből kegyelmet nyerjünk.

Wass Albert: Karácsonyi versek I.

I.

Bajorerdő. Zimánkós fenyvesekből
előoson a téli szürkület.
Gunnyasztó házak ködrongyokba bújva
koldus szatyorban gondot gyűjtenek.

Egy vonat sípol messze valahol.
Fulladtan vész el fák között a hang.
Sóhajt az erdő. Csönd. Valahol messze
kísértethangon fölsír egy harang.

Olyan este ez is csak, mint a többi:
olyan a színe, nyirkos ködszaga.
Pedig valahol szent titokpalástban
csodát takargat ez az éjszaka...!

Angyalok húznak a világ fölött.
Hírét hozzák, hogy földre szállt a béke!
Megszületett az Igazság, a Jóság,
akit úgy vártunk: megszületett végre!

Keresik régen bölcsek és királyok,
papok, költők és koldusok.
Világmegváltó konferenciák
várják jöttét és fényes trónusok!

Megérkezett. Bámulják bamba szemmel
barmok, cselédek, pásztorok.
Talán van olyan is, aki letérdel
s valami együgyű imát motyog.

A jászol fölött fölragyog egy csillag,
néhány angyal és gyermek énekel...
Szelíden száll az ének és a pára
szurtos ólból a fényes égre fel...

Aztán a barmokat itatni hajtják.
A hajnal megnyergeli rőt lovát
és robotos nyomán a szürke élet
megy úgy, mind eddig, megy tovább.

Mintha nem történt volna semmi sem.
Meresztgetik szemeiket a kandik:
királyok, bölcsek, költők, hadvezérek...
amíg lassan a csillag is kialszik.

A zord-sötét zimankós fenyvesekből
előoson a téli virradat.
Ködrongyokban gunnyasztanak a házak
s vacognak vedlő gondjaik alatt...

(Plarnhof, 1945. Karácsony)

Wass Albert: Karácsonyi versek II.

II.

Elindul újra a mese!
Fényt porzik gyémánt szekere!
Minden csillag egy kereke!
Ezeregy angyal száll vele!
Jön, emberek, jön, jön az égből
Isten szekerén a mese!

Karácsony készül, emberek!
Szépek és tiszták legyetek!
Súroljátok föl lelketek,
csillogtassátok kedvetek,
legyetek újra gyermekek
hogy emberek lehessetek!

Vigyázzatok! Ez a mese
már nem is egészen mese.
Belőle az Isten szeme
tekint a földre lefele.
Vigyázzatok hát emberek,
Titeket keres a szeme!

Olyan jó néha angyalt lesni
s angyalt lesve a csillagok közt
Isten szekerét megkeresni.
Ünneplőben elébe menni,
mesék tavában megferedni
s mesék tavában mélyen, mélyen
ezt a világot elfeledni.

Mert rút a világ, fekete.
Vak gyűlölettől fekete.
Vak, mint az emberek szeme:
az égig sem látnak vele.
Pedig az égből lefele
porzik már Isten szekere!

Minden csillag egy kereke,
ezeregy angyal száll vele,
az Isten maga száll vele
és csillagtükröt nyújt felénk,
mesetükröt, a keze.

Szent tükrébe végre egyszer
Pillantsatok tiszta szemmel,
tiszta szemmel, Istenszemmel
milyen szép is minden ember!
Minden ember szépségtenger
s mint a tenger csillagszemmel
telve vagytok szeretettel...!

Tagadjátok...? Restellitek...?
Elfordulnak fejeitek...?
Mevakultak szemeitek...?
Szépségteket, jóságtokat
nem érzitek, nem hiszitek...?
Csillaggyertyák fénye mellett
Isten elé nem viszitek...?

Akkor bizony rútak vagytok,
szégyenyek és vakok vagytok,
ha szépek lenni nem akartok.
De még így is, szegényen is,
rútan, vakon, mégis, mégis
Isten gyermekei vagytok!

Rátok süti fényes szemét,
elindítja fénysekerét,
jó emberek játékszerét.
Milyen kár, hogy áldó kezét
nem érzitek, nem nézitek
s nem hiszitek már a mesét.

A rút világnak gondja van,
minden embernek gondja van,
a sok angyalnak mind gondja van
s az Istennek is gondja van,
mert mindenekre gondja van.
S így múlik el a szép s a jó
az ember mellől, nyomtalan.

(1946)

Zsitvay Tibor: Magyar gyermek imája

Kis Jézuska, kérve kérünk,
Tégy miértünk nagy csodát!
Rabláncot hord annyi vérünk,
És nem bírja már tovább.

Nyújtsd kezecskéd csak feléje,
Szólj csak egy szót, édeset,
S magyar népünk szerencséje
Boldogabb lesz, fényesebb!

A Szent vagy, Uram! adventi, karácsonyi, évvégi, újévi és vízkeresztvi énekei

Adventi énekek

1: A kereszténységben hisszük (Miseénekek)

1. *Kezdetre*
A kereszténységben
Hisszük, valljuk régen,
Hogy az Isten minékünk
Végzetlen kegyességében
Ígérte a Megváltót
Vigasztalásképpen.
2. *Dicsőítésre*
Dicsőség a mennyben!
Öröm, áldás zengjen,
Mert az Isten kegyes volt
És azonnal nagy elestünkben
Mekönyörült mirajtunk
Paradicsomkertben.
3. *Hiszkegyre*
Tudjuk, valljuk régen:
Az idők teljében
Gábor angyal küldetének
Az Istennek követeképen
S megtestesült az Ige
Mária méhében.
4. *Felajánlásra*
Isten jóságának,
Irgalmasságának,
Ki mindenkor kegyelmez
A halandók gyarlóságának:
Felajánljuk magunkat
Jóságos Atyánknak.
5. *Szent, szent-re*
Az örök Atyának,
Egyszülött Fiának,
S a Szentlélek Istennek,
Árva lelkünk nagy Vigaszának:
Dicséret és dicsőség
A Szentháromságnak.

2: Harmatozzatok (Miseének)

1. *Kezdetre*
Harmatozzatok
Égi magasok!
Téged vár epedve
A halandók lelke,
Jöjj el, édes Üdvözítőnk!
2. *Kezdetre*
Mert az emberek
Ott tévelygenek,
Hol te égi fényed
Útján nem vezérléd
Őket, édes Üdvözítőnk!
3. *Dicsőítésre*
Áldás, dicséret
És hála néked:
Mert fényes világunk
S legfőbb boldogságunk
Te vagy, édes Üdvözítőnk!
4. *Evangéliumra*
A prófétáknak
Lelkei láttak
Szent jelenésekben
S téged békességben
Vártak, édes Üdvözítőnk!
5. *Evangéliumra*
Te ember lettél,
S új tant hirdettél.
A jövendölések
Beteljesedének
Rólad, édes Üdvözítőnk!
6. *Hiszekegyre*
Hiszünk tebenned,
Égi szent követ:
Út, igazság, élet.
Hittel vallunk téged
Istenünknek, Üdvözítőnk!
7. *Felajánlásra*
Ím, az áldozat,
Melyet bemutat
Szolgád Fölségednek:
Jöjj el és szenteld meg,
Ó kegyelmes Üdvözítőnk!
8. *Felajánlásra*
Nyújtsd malasztodat,
Hogy ez áldozat
Bánatot gerjessen
Bűnös szíveinkben.

9. Ó segíts meg, Üdvözítőnk!
Szent, szent-re
Szent az egy Isten
Három személyben.
Az Atyaistennel
És a Szentlélekkel
Szent vagy, édes Üdvözítőnk!

3: Ó, bezárult Édenünk (Miseének)

1. *Kezdetre*
Ó bezárult Édenünk,
Rosszra fordult kezdetünk!
Megtaláltuk a halált,
Üdvünk kincse zárra zárt.
2. *Kezdetre*
Fel-felnyögött bár imánk:
„Égi harmat, hullj miránk”
De bilincsben a kezek,
Mert a lélek vétkezett!
3. *Evangéliumra*
Elhagyottság éjjelén
Annyi volt csak a remény,
Hogy eljön, ki győzni fog,
És leszünk még boldogok!
4. *Hiszekegyre*
Állt a világ szóotalan,
Jessze törzse lombtalan;
S a hit mégis szárnyat ölt:
Jön Krisztus, kit vár a föld!
5. *Felajánlásra*
Jön az Úr, a végtelen,
Könyörül az emberen.
Adjuk vissza kincseit,
Legyen övé minden itt!
6. *Felajánlásra*
Övé legyen vagyionunk,
Minden, amit adhatunk.
De ha más kell: jaj nekünk,
Nincsen semmi nemesünk!
7. *Szent, szent-re*
Lesz nemsoká! Ara már
A szűz, ki mint napsugár
Oly tisztán szól, hogy: „Igen”,
A Szent-szent-szent megjelen.

4: Téged vár (Miseének)

1. *Kezdetre*
Téged vár a népek lelki sötétsége, Isten:
Nincs, ki nekünk harcainkban segítene itt lenn.
Ha szentséges arcod ragyog vándorutunk végén:
Megnyugosznak egymás mellett a nemzetek békén.
2. *Evangéliumra*
A sötétség tévedését, Uram, oszlasd széjjel
S töltsd be lelkünk Szentegyházad igaz igéjével.
Légy a népnek fényessége, hogy egy úton járjon,
És a kétség útvesztőin mégis Rád találjon.
3. *Hiszekegyre*
Hisszük, Jézus, Rajtad kívül többé nem kell várnunk
Más megváltót és tanítót. A mi Szentegyházunk
Igazságod csalhatatlan hirdetője, őre,
Amely bizton vezet üdvünk útjain előre.
4. *Felajánlásra*
Áldott kenyér s bor színébe jöjj, Uram, közénk le
S tekints szelíd kegyes szemmel e szenvedő népre,
Melynek szívét általjárja már a könny s a bánat
És vezeklő keresője lett az éghazának.
5. *Felajánlásra*
Örvendezzünk, keresztények, közel van az Isten,
És eléje minden lélek szentül közelítsen
S az angyalok seregének hangján énekelje:
Siess, Uram, jöjj le közénk, kérünk esdekelve.
6. *Szent, szent-re*
Ki elveszed tőlünk a bűnt, adj erőt szívünknek,
Hogy ellene-mondjunk a ránk leselkedő bűnnek
És egykoron győzelmesen mehessünk elédbe,
Angyalokkal „Szent, szent, szent vagy!” zenghessük az égbe'.

5: Ave María

1. Ave María,
Istennek Anyja,
Tebenned virágzik
Váltságunk aranyja.
Áldásod nyelvünk nem unja.
2. Mária, újul
Világ nevedben,
A föld kerekése
Megépiil nemedben,
Mert a nagy Isten méhedben.
3. Ó drága Jézus,
Szűznek gyümölcse,
Teáltalad szűnjék
Világ rossz erkölcse,
Malasztod szívünk bétöltse.
4. Esedezz értünk,
Isten Szülője.
Régi magyarságnak
Te valál őrzője.
Légy minden jónknak szerzője.
5. Ora pro nobis,
Szép Jézus Anyja,
Szentlélek oltványa
Benned, lelki bányá,
Oltalmad néped kívánja.

6: Az Úristen Ádám atyánknak

1. Az Úristen Ádám atyánknak,
Kegyes vigasztalásnak:
Megígérte jövetelét a Messiásnak.
2. És az álnok kígyónak mondta
A szép paradicsomba:
Megtöri majd kevély fejed egy Asszony magva.
3. Megmondotta Bálám próféta:
Csillag kél e világra
A Jákobnak nemzetéből, világ javára.
4. Zsoltárokból szent Dávid ajka
Ekképp szólott biztatva:
Székében fog uralkodni királyi magva.
5. Izajás is így jövendöle:
Imé, Jessze gyökere
Vesszőt terem új virágnak nevelésére.
6. A vesszőnek drága virága,
Csillag tiszta világa,
Dávid magva: Máriától jött e világra.
7. Ám arról is megemlékezünk,
Bízó szívvel készülünk:
Eljön újra világ végén, s megítéltetünk.
8. Kérjük azért mindnyájunk Urát,
Lelkünk kegyes Bíróját,
Állítsa majd jobbjá felől hívei nyáját.

7: Áron vesszeje virágzik

1. Áron vesszeje virágzik,
Reménységünk kicsírázik,
Választott Szűzből Isten anyja válik.
Ezt szent próféták megjövendölték,
Szent pátriárkák óhajtva kérték,
Szent atyák régen szívükbe rejtették.
2. Anna lánya, mivel hittél,
Az angyalnak mert engedté, l,
Íme az Úrnak szolgálója lettél.
Üdvösségünknek hajnali pírja,
Mi sebeinknek orvosló írja,
Lábad a kígyó erejét lebírja.
3. Amit elzárt Éva vétke,
Utát ád az üdvösségbe
Szűz Máriának engedelmessége.
Szűz, téged tartunk szent Pátrónánknak,
Téged kiáltunk édes Anyánknak.
Légy orvoslója minden nyavalyánknak.

8: Bűnös néped sírva kiált

1. Bűnös néped sírva kiált Hozzád,
Ne takard el üdvösséges orcád!
Jöjj, apaszd el könnyeinknek kútját,
Igazítsd el üdvösségünk útját.
2. Téged hirdet a próféták szája,
Epedve vár a nemzetek vágya,
Te vagy a kulcs, mely a poklot zárja,
És a mennyet előttünk kitarja.
3. Reménységünk égő csipkebokra,
Nézz a bűntől meggyötrött rabokra.
Ne nyeljen el örök halál torka,
Szabadítónk, jöjj megváltásunkra!

9: Ébredj, ember

1. Ébredj, ember, mély álmodból,
Meggzabadulsz rabságodból.
Közelít már üdvösséged,
Eltörlik már minden vétked.
2. Elküldé az Úr angyalát,
Hogy köszöntse Szűz Máriát,
Kinek tiszta, szűz méhébe
Alászállt az örök Ige.
3. A Szűzhöz így szól az angyal:
Üdvözlégy, teljes malaszttal!
A Szentlélek megárnnyékoz,
S áldott méhed gyümölcsöt hoz.
4. Fiad Jézus néven hívod,
Ő váltja meg a világot,
Melyet oly rég tart a sátán
Fogságban a bűnnek láncán.

10: Mária, szűz virág

1. Mária, szűz virág,
Jeruzsálem templomában
Hány éjszakát sír át
Égbe szálló szent imában:
„Könyörülj népeden,
Könyörülj, Istenünk.
Küldd el a Messiást,
Küldd el nekünk.
Ó, ne hagyd népedet
A gonosznak hatalmában.”
2. Hallja a bús imát
A nagy Isten égi trónján.
Keresve siklik át
Pillantása bércen, rónán.
Mindenütt zokogás,
Epedő fájdalom;
A lélek vágya sír
Minden dalon.
S az örök Ige szól:
„Adósságuk én lerónám.”
3. Jaj, a bűn tengere
Elárad az egész földön.
A szentség Istene
Hová lépjen, hová jöjjön?!
Mária lilium,
Szeplőtlen, szűz, fehér.
Jön az Úr, jön a Szent:
Szívébe tér.
Ó áldott tisztaság!
Nyílik már a lelki börtön.
4. Mária, szűz virág,
Isten anyja, liliomszál,
Kér egész nagy világ,
Értünk most is imádkozzál:
„Könyörülj népeden,
Könyörülj, Istenünk.
Küldd el szent Fiadat,
Küldd el nekünk.”
Mária, ha te kérsz,
Bűnös földre irgalom száll.

11: Ó, fényességes szép hajnal

1. Ó fényességes szép hajnal,
Kit így köszöntött az angyal:
Üdvözlégy, teljes malaszttal!
2. Dicsőséges Szűz Mária,
Atyaistennek szép lánya
És Szentléleknek mátkája.
3. Tehozzád küldetett mennyből
Szent Gábor angyal követül,
Istennek rendeléséből.
4. Szentséges Szűz, fiad leszen,
Ki Isten s ember lesz egyben,
És megmaradsz szüzességben.
5. Fiad az ég dicsősége,
A bűnösök reménysége
S a megtérők üdvössége.
6. Ó boldogságos Szűzanya,
Kérünk nagy méltóságodra,
Végy minket pártfogásodba!
7. Dicsőség Szentháromságnak,
Dicséret Szűz Máriának,
Üdvözítőnk szent Anyjának!

12: Mennyeországi fényes hajnal

1. Mennyeországi fényes hajnal,
Mely ránk virrad szép nappal,
Üdvözlégy, ó Jézus Anyja,
Árva népünk Asszonya!
2. A te drága szüzességed
Méltóságra vitt téged.
Isten édes anyja voltál,
Mégis szűzen virultál.
3. Engedelmes értünk voltál,
Angyalszóra hajlottál,
Szolgálója Úristennek,
Szószólója népeknek.
4. Szólj, ó szent Szűz, most is értünk,
Mert Istennek vétettünk.
Benned Isten emberré lett,
S rabságunkból megmentett.

13: Mint forró sóhaj

1. Mint forró sóhaj,
Elhaló bús jaj
Kél halk énekünk.
Sötétben járunk,
Hajnalra várunk:
Jöjj el, Istenünk!
2. Választott néped
Így sírt föl Érted,
Nyögve bús igát.
Ősszülők lelke
Várta, epedte
Isten egy Fiát.
3. A bűn úr most is;
Gyötör is, foszt is.
Sír a jó feléd:
Mikor jössz végre
Kitűzni égre
Győzelmed jelét?
4. Jöjj, a bűn éget,
Jöjj, várunk téged,
Jézus, Istenünk!
Isteni gyermek,
Ó, hozz kegyelmet,
Hozz békét nekünk!

14: Ó, nemes, ékes

1. Ó nemes, ékes
Liliom, édes,
Gyönyörű rózsza, Mária,
Ki szent malaszttal,
Mint gyöngyharmattal
Neveltettél, ó Mária.
Az Isten kedvelt
S Fiának rendelt
Anyjául, ó Szűz Mária.
2. Csudák csudája,
Gedeon gyapja,
Kire szállt égnek harmatja,
Malaszttal teljes,
Istennek kedves
Virágszál, Jézus szent Anyja.
Kik hozzád mennek,
Mindent megnyernek,
Valamint szívük kívánja.
3. Áron vesszője:
Nem vala tője,
Virággal mégis éledék;
Annak példája
Szűz Máriára
Csodásan, szépen bételék.
Szűzesség drága,
Nemes virága
S gyümölcse nékünk adaték.
4. Éva gyümölcse,
Bűnös erkölcsse
Halálra ronta bennünket.
Méhed virága
Lón orvossága,
Gyógyító írja lelkünknek.
Te mennyországba,
Szép boldogságba
Segítsed bűnös népünket.

185: Mária, Szűzanya

1. Mária, Szűzanya
Názáretből indul útnak.
Az úton fa, virág
Egymásnak szent titkot súgnak.
Madárcák zengenek,
Az ég is ráragyog:
Földön még nem esett
Ily nagy dolog.
Mária szent szívéen
Dobog szíve örök Úrnak.
2. Virraszt a Szűzanya
Betlehemnek barlangjában.
Altatja kis fiát
Hideg téli éjszakákban:
„Szívemről leszakadt
Isteni magzatom,
Ó hogy szent véredet
Én adhatom!
Szíveddel egy szívem
Áldott, örök boldogságban.”
3. Golgota szomorú
Keresztjén hull Krisztus vére.
Váltság és fizetés:
Meváltásunk drága bére.
„Istenem, úgy legyen,
Amint Te akarod.
Fogadd el tőlem ez
Áldozatot!”
És áldott béke száll
A Szűzanya hű szívére.
4. Drága Szív, anyaszív,
Tebelőled él a Gyermek,
Egyetlen jó Anyánk,
Meköszönjük szent Szívednek.
Jézusé életed,
Jézusé a szíved.
Szívünk is hadd legyen,
Anyánk, tied.
Az örök életet,
Ó jó Anyánk, nekünk nyerd meg.

193: Ó dicsőült szép kincs

1. Ó dicsőült szép kincs,
Kiben semmi rút nincs,
Kihez nem fér sötétség,
Jessze termő törzsén,
Dávid háza keblén
Felkelt boldog fényesség,
Ékes csillagokkal,
Nappal és a holddal
Vetélkedő dicsőség.
2. Szép lilium szála,
Kiról reánk szálla,
Ami jót az ég adott,
Kinek drága kertje
Önte világszerte
Drágalátos illatot,
Mikor Ádám népe,
Bűneiről tépve,
Átok alatt roskadott.
3. Te mennyország útja,
Paradicsom kútja,
Ki ránk öntöd jóságod,
Kinek tiszta melle,
Anyai szent keble
Nevele szép virágot,
Aki minden bűntől,
Pokolbeli tüztől
Meváltá e világot.
4. Hajnali szép csillag,
Ki mindenkor csillog,
Ha járunk a setétbén,
Kinek fényessége
Bátorság és béke
Kísértésben, veszélyben,
Ragyogj reánk immár,
Mert az ördög itt jár,
Keresvén kit széttépjen.
5. Esedezél értem,
Hogyha bűnre tértem,
Önts belém szent félelmet,
Hogy estemet szánjam,
Bűneimet bánjam,
Szerezz nékem kegyelmet,
Hogy Istenhez térjek,
Tehozzád elérjek,
S dicsérhessem szent neved.

Karácsonyi énekek

15: Üdvözlég, ó drága vendég (Miseénekek)

1. *Kezdetre*
Üdvözlég, ó drága Vendég,
Kit most küldött a Kegyesség,
Mindeneknek Alkotója,
Embereknek Megváltója.
2. *Kezdetre*
Vigadozunk új fényednél,
Leborulunk szent szívednél,
Szénád közé könnyet öntünk,
Kicsi Jézus, így köszöntünk.
3. *Dicsőítésre*
Földön már új napvilág van.
„Dicsőség a magasságban!”
Angyal néki ezt kiáltja,
Néma csillag őt imádja.
4. *Dicsőítésre*
Mi is immár angyalokkal,
Tiszta szívű pásztorokkal
Jászlad előtt áldunk téged.
Ó, adj nekünk békességet!
5. *Evangéliumra*
Szűz Mária, vigadozz már,
Karodon ül Csillagod már,
Áldanak a földi népek,
És boldognak hívnak téged.
6. *Evangéliumra*
Födve Fiad arcocskája,
De mi hittel nézünk rája.
Add, hogy élünk nagy óráján
Láthassuk az ég oltárán.
7. *Hiszekegyre*
Ó, egeknek ékessége,
Királyoknak dicsősége!
Most az angyalt mi felváltjuk,
Istenünk vagy, azt kiáltjuk.
8. *Hiszekegyre*
Megismerünk jászolodban,
És imádunk istállódban.
Bár homályba rejteztél is,
Gazdag Isten vagy te mégis.
9. *Felajánlásra*
Nem kell mennünk jászolodhoz,
Térdelünk csak oltárodhoz,
Tested-véred mindjárt itt lesz,

- Eljössz hozzánk, híveidhez.
10. *Felajánlásra*
Eljössz hozzánk, hogy imádjunk,
Áldozatkép felajánljunk,
Hiszen ember értünk lettél,
Kicsi Jézus, drága testvér.
11. *Szent, szent-re*
Szent az Isten, szent az Isten!
Énekeljünk boldog hitben,
Kisded testben égi Szentség,
Téged dicsér a mindenség.
12. *Szent, szent-re*
De nagy öröm így dicsérnünk,
Jászolodban nézdegélnünk.
Most az Isten közel hozzánk,
Gyermekszemmel mosolyog ránk.

16: Az angyal énekel (Miseének)

1. *Kezdetre*
Az angyal énekel,
Tekints az égre fel:
Napvilágos lett az éj,
Meghasadt az ég,
És a Második Személy
Most földre lép.
Mézet ont az ég!
Mézet ont az ég!
2. *Dicsőítésre*
Az angyal így dalol
A fényes ég alól:
„Istenünknek glória
A mennyekbe fenn!”
Véle mondja Mária,
Véle Betlehem.
Mondjunk glóriát!
Mondjunk glóriát!
3. *Hiszkegyre*
Jó pásztor emberek,
Mind jámbor, nyílt szívek,
Hallják boldog hangjait:
„Földön békesség!”
Boldogságot ad a hit,
Hogyha szíved ép.
Hisszük is szavát,
Hisszük is szavát.
4. *Felajánlásra*
És mennek boldogan,
Hol Jézus jászla van,
Hozzák tiszta szívüket
Szép ajándokúl.
Mink is hozzunk, jó hívek,
Várja már az Úr:
Tiszta, hű szívet,
Tiszta, hű szívet.
5. *Szent, szent-re*
Most angyal s pásztorok,
Ég és föld egybefog:
Mind mi él és mind mi van,
Glóriára hív,
Áldja együtt boldogan
Minden tiszta szív,
Szent, szent, szent az Úr!
Szent, szent, szent az Úr!

17: Az égből színméz csörgedez

1. Az égből színméz csörgedez.
A légben illat lengedez.
Mozdul az ég, áll a csillag,
Ég kapui már kinyílnak.
Messiásunk születik ma.
2. Ó pásztorok, figyeljete!
Új dalt dalol angyalsereg:
Dicsőség a nagy Istennek!
Békesség a jó embernek!
Messiásunk születik ma.
3. Felserkennek a pásztorok,
A szívük hangosan dobog,
Viszik nyájuk kis bárányát,
Jámbor szívük színaranyát,
Kisdéd Jézus örömére.
4. Én is sietve elmegyek
És elviszem a szívemet.
Aranyalma kis Jézusnak,
Néki adom ajándéknak,
Legyen övé mindörökre!

18: Az Ige megtestesült

1. Az ige megtestesült Názáretben,
Kit Mária szűzen szült Betlehemben.
Itt vagyon elrejtve kenyérszínben,
Imádjuk mindnyájan egyetemben.
2. Ezt az igaz nagy Isten bölcsessége
Mindeneknek javára cselekedte.
E dolgon angyalok csodálkoznak,
Emberek, állatok álmélkodnak.
3. Betlehembe ne menjünk, föltaláljuk
Jelen e szent oltáron, s magasztaljuk.
Mert szívünk ha tiszta és ártatlan,
Kedvesebb az neki, mint az arany.
4. Dicsőség és dicséret az Atyának,
E világra született szent Fiának,
És vele a kegyes Szentléleknek,
Szenháromságban az egy Istennek.

19: A szép Szűz Mária

1. A szép szűz Mária szent Fiának,
Imígyen énekelt kis Jézusnak:
Örömet ringatlak,
Szívemből óhajtlak,
Aludj, aludj.
2. Aludj el, magzatom, napom fénye,
Életem egyetlen szép reménye.
Örömet ringatlak,
Szívemből óhajtlak,
Aludj, aludj.
3. Aludj el, fiacskám, rózsaszálam,
Aludj el, violám, én zöld ágam.
Örömet ringatlak,
Szívemből óhajtlak,
Aludj, aludj.
4. Barmok közt, jászolban, én gyermekem,
Aludj a szénában, szép kisdedem.
Örömet ringatlak,
Szívemből óhajtlak,
Aludj, aludj.
5. Nem tudom, mit mondjak örömemben,
Hogy téged láthatlak ez életben.
Örömet ringatlak,
Szívemből óhajtlak,
Aludj, aludj.
6. Magamhoz szorítlak, megcsókollak,
Tégedet szívemből úgy imádlak.
Örömet ringatlak,
Szívemből óhajtlak,
Aludj, aludj.

20: Csorda-pásztorok

1. Csordapásztorok midőn Betlehemben
Csordát őriznek éjjel a mezőben,
Csordát őriznek éjjel a mezőben.
2. Isten angyali jövének melléjük,
Nagy félelemmel telék meg ő szívük,
Nagy félelemmel telék meg ő szívük.
3. „Örömet mondok, nagy örömet néktek,
Mert ma született a ti üdvösségetek,
Mert ma született a ti üdvösségetek.
4. Menjetek el csak gyorsan a városba,
Ott találjátok Jézust a jászolba',
Ott találjátok Jézust a jászolba'.”
5. Elindulának és el is jutának,
Szűz Máriának jónapot mondának,
Szűz Máriának jónapot mondának.
6. „Isten titeket hozott Uratokhoz,
De nem szólhatok mostan szent Fiamhoz,
De nem szólhatok mostan szent Fiamhoz.
7. Mert ő aluszik, nyugoszik pólýában,
Szénán bágyadoz a hideg jászolban,
Szénán bágyadoz a hideg jászolban.
8. Nem pihen ágyban, sem friss palotában,
Hanem jászolban, romlott istállóban,
Hanem jászolban, romlott istállóban.”
9. „Serkentsd fel Jézust, szent Fiadat, nekünk,
Mert mi angyalok igéjére jöttünk,
Mert mi angyalok igéjére jöttünk.
10. Üdvözlégy Jézus, pásztorok Pásztora,
Bűnös emberek megváltó szent Ura,
Bűnös emberek megváltó szent Ura.
11. Kérünk Tégedet, mi Üdvözítőnket,
Sok bűneinkért meg ne utálj minket,
Sok bűneinkért meg ne utálj minket.
12. Mária, Te is könnyörögj érettünk,
Hogy halálunkkor boldogok lehessünk,
Hogy halálunkkor boldogok lehessünk.
13. Dicsőség Néked, örök Atyaisten,
Te kisded Jézus és Szentlélekisten,
Te kisded Jézus és Szentlélekisten.”

21: Dicsőség mennyben az Istennek

1. Dicsőség mennyben az Istennek!
Dicsőség mennyben az Istennek!
Az angyali seregek
Vígan így énekelnek:
Dicsőség, dicsőség Istennek.
2. Békesség földön az embernek!
Békesség földön az embernek,
Kit az igaz szeretet
A kis Jézushoz vezet,
Békesség, békesség embernek.
3. Dicsérjük a szent angyalokkal,
Imádjuk a hív pásztorokkal
Az isteni gyermeket,
Ki minket így szeretett,
Dicsérjük, imádjuk és áldjuk.
4. Kis Jézus! ne vess meg bennünket,
Hallgasd meg buzgó kérésünket.
Jászolodnál fogadjuk,
Hogy a vétket elhagyjuk,
Ó Jézus, ne vess meg, hallgass meg.
5. Dicsőség az örök Atyának
És értünk született Fiának,
S mindkettő Szentlelkének,
A malaszt kútfejének:
Dicsőség, dicsőség Istennek!

22: Ez nap nekünk dicséretes nap

1. Ez nap nekünk dicséretes nap,
Napja vigasságunknak,
Új bizodalma váltságunknak,
Ma született Betlehemben Szűz Máriának
Úr Jézus Krisztus, mi Megváltónknak,
Áronnak vesszeje kivirágozék,
Tiszta Szűztől gyermek születék,
Mennyei királyul nekünk adaték,
Krisztusnak, Jézusnak nevezteték.
2. Ez a Gyermek, kit az Atyáknak
Igért Isten: Ádámnak,
Pátriárkáknak, Ábrahámnak,
Kiben minden nemzetségek megáldatának,
Életre majdan mind feltámadnak.
Áronnak vesszeje kivirágozék,
Tiszta Szűztől gyermek születék,
Mennyei királyul nekünk adaték,
Krisztusnak, Jézusnak nevezteték.
3. Megtört immár ördög hatalma,
A halálnak országa,
Pokloknek, bűnnek birodalma,
Megnyittaték mennyországnak erős kapuja,
Istennek kedve mireánk szálla.
Áronnak vesszeje kivirágozék,
Tiszta Szűztől gyermek születék,
Mennyei királyul nekünk adaték,
Krisztusnak, Jézusnak nevezteték.
4. Hálát adjunk az Úristennek,
Atya-Fiú-Léleknek,
És örvendezzünk a Gyermeknek.
Nagy örömet az angyalok nekünk hirdetnek,
Dicsérik Istent, úgy énekelnek.
Áronnak vesszeje kivirágozék,
Tiszta Szűztől gyermek születék,
Mennyei királyul nekünk adaték,
Krisztusnak, Jézusnak nevezteték.

23: Istengyermekek

1. Istengyermekek, kit irgalmad
Közénk lehozott,
Angyaloknak énekével
Néked áldozok
Terjeszd fölém kezedet,
Hogy az Istenszeretet
Töltse el ma szívem, lelkem,
Jászolod tövén.
2. Bár nem látom gyermekarcod
Szent vonásait,
Hiszem mégis rendületlen:
Hogy már Te vagy itt.
És mosolygón fölfogod
Könnyemet, amit hozok
Ajándékkal jászolodnak
Trónusához én.
3. Istengyermekek, nézd szívemnek
Forró vágyait:
Boldogságot adni másnak
Nincs hatalma itt,
Csak Tenéked, Istenem.
Ó, ha arcod megjelen
Áldott ostya szent színében,
Boldog vagyok én.
4. Betlehemi csillagodat
Ragyogtasd nekem,
Ki e sötét lelki éjben
Jászlod' keresem!
Add hitemnek fényedet,
Akkor biztosan megyek
S meg nem állok, míg a trónod
El nem érem én.
5. Szentségházad jászolóához
Állok örnek én,
Hogy ne bántson senki Téged
Már e földtekén.
Ó ha Téged sértenek,
Én szívembe rejtelek
S menedéket adok Néked
Mindhalálomig.

24: Jászolodban áldunk

1. Jászolodban áldunk, édes Jézuska,
Igaz pásztorka,
Szűzanyáddal, Máriával mindenha.
2. Vajjon mivel érdemlette az ember,
A bűnös ember,
Hogy érette önmagadat áldozd fel?
3. E végtelen szeretetért imádunk,
Szívből hódolunk,
Igaz szívet, szeretetet áldozunk.

25: Mennyből az angyal

1. Mennyből az angyal lejött hozzátok, pásztorok, pásztorok!
Hogy Betlehembe sietve menvén, lássátok, lássátok.
2. Istennek Fia, aki született jászolban, jászolban,
Ő leszen néktek Üdvözítőtok valóban, valóban.
3. Mellette vagyon az édesanyja, Mária, Mária;
Barmok közt fekszik, jászolban nyugszik szent Fia, szent Fia.
4. El is menének köszöntésére azonnal, azonnal
Szép ajándékot vivén szívökben magukkal, magukkal.
5. A kis Jézuskát egyenlőképen imádják, imádják,
A nagy Úristent ilyen nagy jóért mind áldják, mind áldják.

26: Midőn a Szűz Magzatát

1. Midőn a Szűz Magzatát,
Sírdogáló kis Fiát
El akarja altatni,
Így énekel öneki:
Ó napfény, ó élet,
Ó édes Jézus,
Ó édes Jézus!
2. Napom édes, szép fénye,
Ó életem reménye,
A barmoknak jászlában,
Aludj a lágyszénában.
Ó napfény, ó élet,
Ó édes Jézus,
Ó édes Jézus!
3. Ó én édes Gyermeke,
Téged kíván csak lelkem.
Aludj, édes virágom,
Gyenge bimbóm, zöld ágom.
Ó napfény, ó élet,
Ó édes Jézus,
Ó édes Jézus!
4. Ó aludj, én Királyom,
Aludj, édes magzatom,
Aludj, gyenge gyöngyvirág,
Amíg enged e világ.
Ó napfény, ó élet,
Ó édes Jézus,
Ó édes Jézus!
5. Akarsz-e más éneket?
Hívok pástorsereget;
Nem énekel senkisem,
Mint ezek, oly ékesen.
Ó napfény, ó élet,
Ó édes Jézus,
Ó édes Jézus!
6. Mihelyt kedved megértik,
Éneküket rákezdik:
Aludj, kisdéd, ó aludj,
Jászolkádban csak aludj!
Ó napfény, ó élet,
Ó édes Jézus,
Ó édes Jézus!

27: Mind a világ

1. Mind a világ örvendezzen Krisztus születésén,
Ki ember lett Szűzanyjától angyal üdvözlésén.
Vígyszavú énekkel,
Tiszta szép elmével.
Örvendezzünk, vígadozzunk e napon, Karácsony! Karácsony!
Az Úr Jézus megjelent e világon, Karácsony! Karácsony!
Szűz Mária szülte nekünk e napon, Karácsony! Karácsony!
Vígadozzunk, örvendezzünk, énekeljünk, tapsoljunk!
2. Most az egek mézzel folynak, mind a világ boldog,
E gyermekben frigyre léptek égi s földi dolgok.
Istenség ember lett,
Jászolban szendergett.
Örvendezzünk, vígadozzunk e napon, Karácsony! Karácsony!
Lélekel már, bűnös ember, szabadon, Karácsony! Karácsony!
Megnyilt néked a mennyország e napon, Karácsony! Karácsony!
Vígadozzunk, örvendezzünk, énekeljünk, tapsoljunk!

28: Nagy örömnapp ez nekünk

1. Nagy örömnapp ez nekünk Isten kegyelméből.
Ma született Krisztusunk tiszta Szűz méhéből.
A kis Gyermekek oly nemes,
Olyan ékes, kellemes
Ő emberségében,
Mégis felfoghatatlan,
Szóval kimondhatatlan
Ő Istenségében.
2. Isten Fia támadott tiszta szűz leánytul,
Liliomon rózsaszál! A természet ámul,
Hogy születni látja Őt,
Aki századok előtt
E világ szerzője,
Hogy a szent Szűz kebelén
Táplálgatja szent tején
Azt, ki Teremtője.
3. Mint az üveg nem török, napsugár ha járja,
Sértetlen maradt a Szűz, őt hozván világra.
Ő boldog a szent Szülő,
Kinek teste volt a tő,
Mely Krisztust termette!
Kinek áldott kebelét,
Tisztaságos szent tejét
Jézus úgy szerette.
4. Itt az Anya a leány, a Gyermekek az atyja,
Ember lett az Isten itt! Föl ezt ki foghatja?
Szolga lett és mégis úr,
Itt van, gyámoltalanul,
Mégis: el nem éred!
Messze, mégis itt jelen,
Kettős itt a rejtelem,
Ésszel föl nem éred!
5. Sötétségben születik, ki a napfényt gyűjtja,
Istállóban rejtezik, ki a földet tartja.
Rejtik pólyák, szalagok
Azt, aki a csillagok
Ezrét égre szúrja,
Sírdogál és nyöszörög,
Ki az égen mennydörög
S a villámot szórja.
6. Krisztus, kinek kegyelme minden embert táplál,
Ki a szent Szűz kebelén értünk földre szálltál,
Hittel kérünk, légy kegyes,
Bűneinkért meg ne vess,
Ne taszíts a mélybe,
Üdvözítő Istenünk,
Halálunkkor légy velünk,

S hívj magadhoz égbe.

29: Ó, gyönyörűszép titokzatos éj

1. Ó gyönyörűszép, titokzatos éj!
Égszemű gyermek, csöpp rózsalevél.
Kisdedként az édes Úr
Jászolában megsimul
Szent karácsony éjjel!
2. Ó fogyhatatlan csodálatos ér!
Hópehely ostya, csöpp búzakenyér.
Benne, lásd: az édes Úr
Téged szomjaz, rád borul.
Egy világgal ér fel.

30: Ó, Jézus, szűzen született

1. Ó Jézus, szűzen született szép rózsaszál,
Kit lelkem hideg jászolban, szalmán talál.
Ó Jézusom, szent jegyesem,
Nyugodjál meleg szívemen,
Én kedvesem.
2. Ó Jézus, mennyei vendég, énnálam szállj!
Vétkemtől, rútságaimtól ne irtózzál!
Ó Jézusom, szent jegyesem,
Nyugodjál meleg szívemen,
Én kedvesem.
3. Ó Jézus, ha már szállottál istállóba,
Szívünket fektesd magadhoz a jászolba.
Ó Jézusom, szent jegyesem,
Nyugodjál meleg szívemen,
Én kedvesem.
4. Ó Jézus, drága teremtő, én Istenem,
Mért jöttél ily nagy ínségre keservesen?
Ó Jézusom, szent jegyesem,
Nyugodjál meleg szívemen,
Én kedvesem.
5. Ó Jézus, hogy miránk szálljon mennyei kincs,
Azért, ó drága királyom, most semmid sincs.
Ó Jézusom, szent jegyesem,
Nyugodjál meleg szívemen,
Én kedvesem.
6. Ó Jézus, de kevés szív van e világon,
Ki téged istállócskából befogadjon,
Ó Jézusom, szent jegyesem,
Nyugodjál meleg szívemen,
Én kedvesem.
7. Ah, kérlek, siess énhozzám, királyocskám!
Szívemben vessed ágyadat, virágocskám.
Ó Jézusom, szent jegyesem,
Nyugodjál meleg szívemen,
Én kedvesem.

31: Örülj, te boldog Betlehem

1. Örülj, te boldog Betlehem!
Vigadjatok, örüljetek!
A kívánt Kisdéd megjelent,
A Krisztus veletek!
Örvendjenek jövetének
Együtt ifjak meg a vének.
2. Az örökkévaló Ige,
Vigadjatok, örüljetek!
Emberformába öltöze.
A Krisztus veletek!
Örvendjenek jövetének
Együtt ifjak meg a vének.
3. Megértve Gábrriel szavát,
Vigadjatok, örüljetek!
A Szűz fogadta szent Fiát.
A Krisztus veletek!
Örvendjenek jövetének
Együtt ifjak meg a vének.
4. Hitvány jászolban sírdogál,
Vigadjatok, örüljetek!
Aki a mindenek király.
A Krisztus veletek!
Örvendjenek jövetének
Együtt ifjak meg a vének.
5. Megismeri ökör, szamár,
Vigadjatok, örüljetek!
Hogy ez a kisdéd a király.
A Krisztus veletek!
Örvendjenek jövetének
Együtt ifjak meg a vének.
6. Jönnek kelet királyai,
Vigadjatok, örüljetek!
Aranyat tömjént hordani.
A Krisztus veletek!
Örvendjenek jövetének
Együtt ifjak meg a vének.
7. A házba lépnek együtt ők,
Vigadjatok, örüljetek!
Hódolnak új urok előtt.
A Krisztus veletek!
Örvendjenek jövetének
Együtt ifjak meg a vének.
8. Megüljük áldott ünnepét,
Vigadjatok, örüljetek!
És áldjuk Isten szent nevét.
A Krisztus veletek!
Örvendjenek jövetének

Együtt ifjak meg a vének.

32: Pásztorok, pásztorok örvendezve

1. Pásztorok, pásztorok örvendezve
Sietnek Jézushoz Betlehembe;
Köszöntést mondanak a kisednek,
Ki váltságot hozott az embereknek.
2. Angyalok szózata minket is hív,
Értse meg ezt tehát minden hű szív;
A kised Jézuskát mi is áldjuk,
Mint a hív pásztorok, magasztaljuk.
3. Üdvözlégy, kis Jézus! reménységünk,
Aki ma váltságot hoztál nekünk.
Meghoztad az igaz hit világát,
Megnyitád szent Atyád mennyországát.
4. Dicsőség, imádás az Atyának,
Érettünk született szent Fiának,
És a vigasztaló Szentléleknek,
Szentháromságban az egy Istennek.

33: Szép violácska

1. Szép violácska,
Kedves rózsácska,
Szerelmes kisdéd, szép Jézuska,
Ki most születél,
Emberré lettél,
Minékünk örömet szerzettél,
Kérünk vigasztald népünket,
Térítsd magadhoz lelkünket,
Igazítsd szívedhez szívünket,
Igazítsd szívedhez szívünket.
2. Jászolban látlak,
Szívemben várlak,
Ó drága kisdéd, szép Jézusom.
Fogadd el szívem,
Szeretlek híven,
Szűz ágon virágzott Krisztusom.
Jászlád szénája, szalmája,
Szívem jó meleg tanyája,
Szép kisdéd, szerelmes Jézusom,
Szép kisdéd, szerelmes Jézusom.
3. Áldott Teremtőm,
Szent Üdvözítőm,
Ó drága kisdéd, szép Jézusom!
Nincs e világon,
Ki befogadjon,
Szűz ágon virágzott Krisztusom.
Jöjj el lelkemnek ölébe,
Zárkozz el szívem mélyébe,
Szép kisdéd, szerelmes Jézusom,
Szép kisdéd, szerelmes Jézusom.

34: Szülte a Szűz szent Fiát

1. Szülte a Szűz szent Fiát!
Örvendezzünk!
Liliomot rózsaaág!
Lelkendezzünk!
Kisded, atya nélkül,
Néki szünet nélkül
Glóriát zengedezzünk!
2. A próféták megírák:
Örvendezzünk!
Csodát látott a világ,
Lelkendezzünk!
Kisded, atya nélkül,
Néki szünet nélkül
Glóriát zengedezzünk!
3. Isten itt magára vett,
Örvendezzünk!
Emberi természetet,
Lelkendezzünk!
Kisded, atya nélkül,
Néki szünet nélkül
Glóriát zengedezzünk!
4. Góliát meggyőzetett,
Örvendezzünk!
Nyert az ember életet,
Lelkendezzünk!
Kisded, atya nélkül,
Néki szünet nélkül
Glóriát zengedezzünk!

35: Szűz Mária e világra nekünk

1. Szűz Mária e világra nekünk szent Fiát hozá,
A jászolban fekszik, ki a mennyet s földet alkotá.
Mely végtelen kegyelem
Tőled, ó Istenem!
Hogy így szeretted
Az embereket.
2. Az angyalok Jézus születésén áldva zengenek,
A pásztorok a mennyei fényre hozzá sietnek;
Örömré ébredének
Minden teremtmények,
Mind Őt imádják
És magasztalják.
3. Azért mi is, halandó emberek, Jézust dicsérjük,
Dicsőséges születése napját vígan szenteljük.
Az Atya Úristennek,
Oly nagy kegyelmesnek
Hálákat adjunk,
Szívből vigadjunk.
4. Aki hozzánk irgalmasságából szent Fiát küldé,
Hogy a bűnbe esett embereket üdvözítené:
Megjelent a Megváltó,
Világszabadító,
Kegyes királyunk,
Édes Jézusunk.
5. Ó te kegyes régi szent Pátrónánk, kincs hordozója,
E világnak te vagy esedező oltalmazója.
Kit tápláltál tejjel,
Annak kéresekkel
Ügyünk ajánljad,
Értünk imádjad.
6. Légyen hála a nagy Úristennek, Üdvözítőnek;
Szentléleknek, boldogságos szent Szűz nagy jegyesének.
A Szűz könyörgésével,
Maradjunk békével
Isten kedvében,
Szent szerelmében.

36: Vigasságos, hangos, nagy örömünk

1. Vigasságos, hangos, nagy örömünk támadt:
Megszületett Jézus a beteg világnak.
Felragyog immáron fényességes napja Isten irgalmának.
2. Örvez a nap, hold, csillagok vigadnak,
Ő nagy örömükben fényesen ragyognak,
Hogy immár itt vagy a mennyei váltság földi halandóknak.
3. Ádám, Éva egykor ízlelék az almát,
Megízleltük értük a bűnnek siralmát,
Míg e nap minékünk megmutatta Jézus mennyei irgalmát.
4. Fénylik az új csillag, angyalok röpdösnek,
Ékes dicséretet mondanak Istennek,
Békesség örömét, örök üdvösséget a jó embereknek.
5. Azért mi is néki mindnyájan örvendjünk,
Született Krisztusnak vígan énekeljünk
És az angyalokkal és a pásztorokkal glóriát hirdessünk.

219: Az Úrnak dobban (Miseének)

1. *Kezdetre*
Az Úrnak dobban, ég a szív,
Csak róla zeng ma szánk.
Mert szomjú földre manna hull:
Az égi Küldött harmatozza ránk.
2. *Kezdetre*
És Isten ajkán kél a szó:
„Te Úr vagy, sziklaszál.
A Lélek által szült a Szűz,
És úri széked mindörökkön áll.”
3. *Dicsőítésre*
Ó drága gyermek, áldva légy,
Te titkos égi lény,
Ki harc vagy, mégis béke vagy,
Mert tűz a vérted és ruhád a fény.
4. *Dicsőítésre*
A Sátán lábad zsámolya,
S arcod mint az ég;
Te győztes, mégis édes Úr,
Ó Szívkirály, ma üdvözölve légy.
5. *Evangéliumra*
Az egy Igében mondta ki
Az Isten önmagát.
Övébe jött, s nem ösmeré
A vak sötét az égnek csillagát.
6. *Evangéliumra*
De mind, kik Őt megismerik,
A mennybe vonzza ő.
Az emberszív, ha rátalált,
Boldogságos végtelenbe nő.
7. *Hiszkegyre*
A boldog Isten egy Fiát,
A Krisztust vallja szánk,
Mert mindöröktől származik:
Az Úrral egy, a lángból tiszta láng.
8. *Hiszkegyre*
Az Isten mélye szülte őt.
Az Úrban ő is Úr.
De arca mégis emberarc.
És drága Szíve emberszívra hull.
9. *Felajánlásra*
Ma öltön szép mosolyt az ég,
És völgyön, halmon át
Az égre szálljon könnyű dal,
Mert láttuk őt, ki Szűz ölébe szállt.
10. *Felajánlásra*
Övé a menny, övé a föld,

- A szív csak érte ég.
Övé e tiszta áldozat,
Hol emberszívvvel egyesül az ég.
11. *Szent, szent-re*
Szent énekünk most száll feléd,
Te fényes, drága Szent.
Hogy testet öltött szép Igéd,
A hálánk érte mindörökké zeng.

Évvégi hálaadó énekek

37: Isten, ki az időnek

1. Isten, ki az időnek
Határát kimérted,
Örök bölcsességeddel
Sorsunkat intézed,
Elődbe most ez évnek
Estéjén imádva
Jó néped és egy szívvel
S lélekkel kiáltja:
Hála tenéked!
2. Mindenlátó, te láttad
Minden lépteinket,
Erős jobbod megőrzött
A veszélytől minket.
Az élet, az egészség
S malasztodnak árja,
Mind jóságos hatalmad
Kegyes adománya.
Hála tenéked!
3. Ah, de mi jóvoltoddal
Sokszor visszaéltünk,
Elhagytunk és a bűnnek
Ösvényére tértünk.
De te minket, jó Pásztor,
Az örök életre
Óhajtottál megnyerni
S kerestél szeretve.
Hála tenéked!
4. Hívásodat követvén,
Jobbulást ígérünk,
Hogy ebben az új évben
Csak tenéked élünk.
Segíts meg szándékunkban,
Hogy azt megtarthassuk,
S életesténk ha eljő,
Nyugodtan mondhassuk:
Hála tenéked!

38: Az esztendő fordulóján

1. Az esztendő fordulóján
Összegyűltünk mind ez órán,
Oltárodnál leborulunk hál'adásra,
Mindentudó színed előtt számadásra.
2. A múltó év minden napja
Kegyelmedet megmutatja.
Testi-lelki bajainkban gyógyítottál,
Haláltestvér karjaitól megtartottál.
3. A mezőket te ruházod,
Ég madarát te táplárod;
Nem engedted elpusztulni árván minket,
És megadtad mindennapi kenyerünket.
4. Könnyeinket szárítgattad,
Homlokunkat simogattad,
Ha tévedtünk, a jó útra rátereltél,
Ha elestünk, irgalmasan fölemeltél.
5. Hálásan hát megfogadjuk,
Törvényedet el nem hagyjuk,
Új esztendő minden napján légy mellettünk,
Hogy a bűnnek szeplője se érje lelkünk.
6. S ha majd eljön a végóra,
Ajkunk nyílik búcsúszóra,
Hozzád vigye lelkünket az őrzőangyal,
Hol nincsen nap, nincsen éj, csak örök hajnal.

Újévi énekek

39: Szép kelet, szép nap

1. Szép kelet, szép nap! nincs benned homály,
Mert az örök nap benned a király.
Új esztendőben új szívekkel,
Dícsérünk Jézus énekekkel.
2. Már a bölcsőnél törlöd bűnünket,
Szűz Anyád keblén mosod lelkünket.
Új esztendőben új szívekkel,
Dícsérünk Jézus énekekkel.
3. E napon ontod az első csepp vért,
Mit a jó Isten váltságul ígért.
Új esztendőben új szívekkel,
Dícsérünk Jézus énekekkel.
4. Hogyha megtartasz még több időre,
Virradjunk boldog, szebb jövőre.
Új esztendőben új szívekkel,
Dícsérünk Jézus énekekkel.

40: Kél a magasból tiszta fény

1. Kél a magasból tiszta fény
Földre az új év kezdetén.
A kicsi Jézus köztünk él,
S ontja ma vérét vétünkért.
Hát vigadozzunk mindnyájan.
Áldjuk a Jézust Anyjával,
És esedezük térden őt,
Áldja meg ezt az esztendő!
2. Ó kicsi Jézus, édeském,
Mennyei csorgó mézecsském.
Jaj be korán hull véred már,
Szívem, ó Jézus, érted fáj.
Hát vigadozzunk mindnyájan.
Áldjuk a Jézust Anyjával,
És esedezük térden őt,
Áldja meg ezt az esztendő!
3. Szép piros véred csordulván,
Rajtad a név már Jézuskám:
Jézus, ó boldog édes név!
Benne az üdv és békesség.
Hát vigadozzunk mindnyájan.
Áldjuk a Jézust Anyjával,
És esedezük térden őt,
Áldja meg ezt az esztendő!
4. Három-egy Isten áldva légy,
Győzelem, áldás mind tiéd.
Áldjuk a Jézus szent nevét,
Amely a Sátánt zúzza szét.
Hát vigadozzunk mindnyájan.
Áldjuk a Jézust Anyjával,
És esedezük térden őt,
Áldja meg ezt az esztendő!

41: Ó, szép Jézus

1. Ó szép Jézus!
Ez új esztendőben
Légy híveidben.
Ó Mária!
Esedezzél értünk,
Édes reményünk!
Hogy ez új esztendőben
Minden ügyeinkben
Lehessünk Jézus
Drága kedvében.
2. Ó szép Jézus!
Drága szent nevedért
Kelj föl népedért.
Ó Mária!
Tekints híveidre
Te szent Fiadért,
Hogy ez új esztendőben
minden ügyeinkben
Lehessünk Jézus
Drága kedvében.
3. Ó szép Jézus!
Tartsd meg híveidet,
Mint tieidet.
Ó Mária!
Jézusnak szent Anyja!
Országunk tornya!
Adjad, kérünk, hogy ebben
Az új esztendőben
Lehessünk épek
Testben, lélekben.

Vízkereszti énekek

42: Égi lakomára készülünk (Miseének)

1. *Kezdetre*
Égi lakomára
Készülünk, hívek,
Az öröm Királya
Már elénk siet.
Meggyógyulnak gondok, sebek,
És az Úrnak békélt szívvel
Mondunk víg éneket.
2. *Dicsőítésre*
Fölséges Úristen,
Eléd térdelünk.
Ember, angyal: minden
Dicsér, áld velünk.
Mert hatalmas a Te karod:
A víz borrá, a bor vérré
Válik, ha akarod.
3. *Evangéliumra*
Kánai menyegzőn
A Szűz Anya szól
Szent Fiához esdőn:
„Elfogyott a bor.”
Hat kővedret megtöltenek.
Jézus szól. A víz borrá lesz.
És ujjong a sereg.
4. *Hiszekegyre*
Hiszünk az Atyában:
Ő a hatalom.
Hiszünk egy Fiában:
Ő az irgalom.
Vigasztaló Szentlélekben,
Gondviselő, csodatevő
Áldott egy Istenben.
5. *Felajánlásra*
Fehér ostya és bor
Az áldozatunk,
Atyánk, magunkéból
Csak ezt adhatunk.
Harmatozd rá malasztodat
S Krisztus teste, Krisztus vére
Lesz a szent áldozat.
6. *Szent, szent-re*
Szent, szent, szent vagy: csengje
Vígán énekünk.
Szent, szent, szent vagy: zengje

Egész életünk.
Jézus hív, hogy éljünk Vele:
Ő a szívünk örömbora,
Lelkünk szent kenyere.

43: Az isteni gyermeket

1. Az isteni gyermeket,
Ki ma kijelentetett
A három szent bölcs előtt,
Dicsérjük és áldjuk őt.
Szép jel és szép csillag,
Szép napunk támadt,
Szép napunk támadt.
2. A zsidók őt üldözik,
A bölcsek megtisztelik
Arany, tömjén, mirhával,
S a szív imádásával.
Szép jel és szép csillag,
Szép napunk támadt,
Szép napunk támadt.
3. Szent hitünknek csillaga
Minekünk is jelt ada,
Hogy megjelent királyunk,
Kit epedve úgy vártunk.
Szép jel és szép csillag,
Szép napunk támadt,
Szép napunk támadt.
4. Hit, remény és szeretet,
Mely tőle nyer életet:
Ez a hármás áldozat,
Melyet szívünk neki ad.
Szép jel és szép csillag,
Szép napunk támadt,
Szép napunk támadt.
5. Isten-ember, nagy király!
Előtted ím néped áll,
Kérvén szent malasztodat,
Hogy áldja jóvoltodat.
Szép jel és szép csillag,
Szép napunk támadt,
Szép napunk támadt.

44: Fényességén e mai napnak

1. Fényességén e mai napnak,
Éneket mondjunk a mi Urunknak.
Új esztendőben mi vigadjunk,
Vízkereszt napján hálát adjunk.
2. Űlt a földön keserű homály,
Négyezer évig úr volt a halál.
Új esztendőben mi vigadjunk,
Vízkereszt napján hálát adjunk.
3. S csillag gyulladt a komor egen,
Mennyei fényel messze keleten.
Új esztendőben mi vigadjunk,
Vízkereszt napján hálát adjunk.
4. Nézvén nézte három bölcs király:
Gáspár és Menyhért, öreg Boldizsár.
Új esztendőben mi vigadjunk,
Vízkereszt napján hálát adjunk.
5. „Csillag támad Izrael felől!”
Bálám próféta szólott e felől!
Új esztendőben mi vigadjunk,
Vízkereszt napján hálát adjunk.
6. „Izraelben király született!
Menjünk imádni a szent kisdedet!”
Új esztendőben mi vigadjunk,
Vízkereszt napján hálát adjunk.
7. Mennek, mennek a csillag után,
Gyermeki hittel megy a karaván.
Új esztendőben mi vigadjunk,
Vízkereszt napján hálát adjunk.
8. Három szent bölcs hozza a szívét,
Hozza a váró nemzetek hitét.
Új esztendőben mi vigadjunk,
Vízkereszt napján hálát adjunk.
9. Áll a csillag egy kis ház fölött,
S ők leborulnak a Kisded előtt.
Új esztendőben mi vigadjunk,
Vízkereszt napján hálát adjunk.
10. Hoznak tömjént, mirha-kenetet,
Aranyat, s hozzá aranyszívüket.
Új esztendőben mi vigadjunk,
Vízkereszt napján hálát adjunk.
11. Szívünk hozzuk mi is ma, hívek,
Gyermeki szívet, színarany hitet!
Új esztendőben mi vigadjunk,
Vízkereszt napján hálát adjunk.
12. Tömjén módra száll fel énekünk,
Csorduló mirha szent szeretetünk.
Új esztendőben mi vigadjunk,

Vízkereszt napján hálát adjunk.

45: János áll a part felett

1. János áll a part felett,
Véle hívő nagy sereg.
S íme Jézus lép oda,
Mint a hajnal csillaga.
Nincs homály, itt a nap,
Minden új fényt kap.
2. János ujjal rámutat,
Készít néki tört utat,
„Ím a Bárány, ím aki
Bűneinket elveszi.”
Nincs homály, itt a nap,
Minden új fényt kap.
3. És az Úr a vízbe lép,
Bűnös ember másakép
És meghajtva szent fejét,
Kéri a kereszt jelét.
Nincs homály, itt a nap,
Minden új fényt kap.
4. Ámul a Keresztelő,
Ám Urának enged ő
És a Krisztus szent jelül
A Jordánban megmerül.
Nincs homály, itt a nap,
Minden új fényt kap.
5. Áhítattal néz a nép,
S kettényílik a nagy ég.
Száll a Lélek, szent galamb,
A magasból kél a hang.
Nincs homály, itt a nap,
Minden új fényt kap.
6. „Ím, szerelmes egy fiam!
Minden kedvem benne van.
Hallgassátok mindig őt!”
Isten, erre adj erőt!
Nincs homály, itt a nap,
Minden új fényt kap.

46: Ím az égen feltűnik

1. Ím, az égen feltűnik,
Fénye melynek nem szűnik,
Jákob üdvös csillaga,
A való fényár maga.
Nincs homály, itt a nap,
Minden új fényt kap.
2. Három bölcs, jeles király,
Aki régen jelre vár,
Látja már e csillagot,
Fényességét és nagyot.
Nincs homály, itt a nap,
Minden új fényt kap.
3. És a csillagfény nyomán
Járnak egy nagy Úr után:
Betlehemben föllelik,
Buzgalommal tisztelik.
Nincs homály, itt a nap,
Minden új fényt kap.
4. És arany ajándokot,
Mirha s tömjénillatot
Hódolattal nyújtanak
Annak, akit áldanak.
Nincs homály, itt a nap,
Minden új fényt kap.
5. Régi törvény vak ködét
Új világ oszlatja szét,
Tört reménység éjjelén
Fölragyog ma új remény.
Nincs homály, itt a nap,
Minden új fényt kap.
6. Ó te boldog, szép remény,
Melyre int az égi fény,
Véled már a szív tele,
Csüggedésnek nincs helye.
Nincs homály, itt a nap,
Minden új fényt kap.